

ISSN 0351-6407

Če zmrzlo zemljo sneg zapade, snopovja bo velike sklade.

VESTNIK

Vestnik, 1971: Minulo nedeljo so v Dobrovniku odprli vaški vodovod.

Vreme: Sprva bo zmerno oblačno, nato delno jasno in hladno.

Murska Sobota, 17. decembra 2009, leto LXI, št. 51, odgovorni urednik Bojan Budja, cena 1,50 evra

Stran 2: Pokrajinska nagajanja

Sedež Pomurja v Mariboru?

Stran 5: Blagovne znamke Radenske lahko preživijo vse viharje, je prepričan Zvonko Murgelj, direktor Radenske

Tepe jih Šrotova zapuščina

Stran 8: Svetniki o murskosoboškem proračunu za leto 2009

Danes vroče navzlic mrazu

Stran 9: Kljub krizi so nagrade tudi v pomurskih podjetjih

Le štirje brez božičnic

Stran 13: S psihiatrinjo dr. Brigito Novak Šarotar o stiskah, ki jih prinaša kriza

Ženske v depresijo, moški v alkohol

POHIŠTVO

AMBIENTI

Salon pohištva IL AMBIENTI
Obrtna ul. 11 Murska Sobota

**GARANCIJA
ZA NAJNIŽJE
CENE**

Vse več divjadi na pomurski avtocesti

STRAN 3

Z mercedesi tudi merjasci

Živali na prometnico, ki jim je presekala dolgoletno migracijsko pot, zaidejo predvsem po izvozi in uvozi – V Pincah divja svinja raztrgala zaščitno mrežo in zakrivila hudo nesrečo – Med gradnjo lovcev nihče ni nič vprašal – Nujni zeleni mostovi za divjad

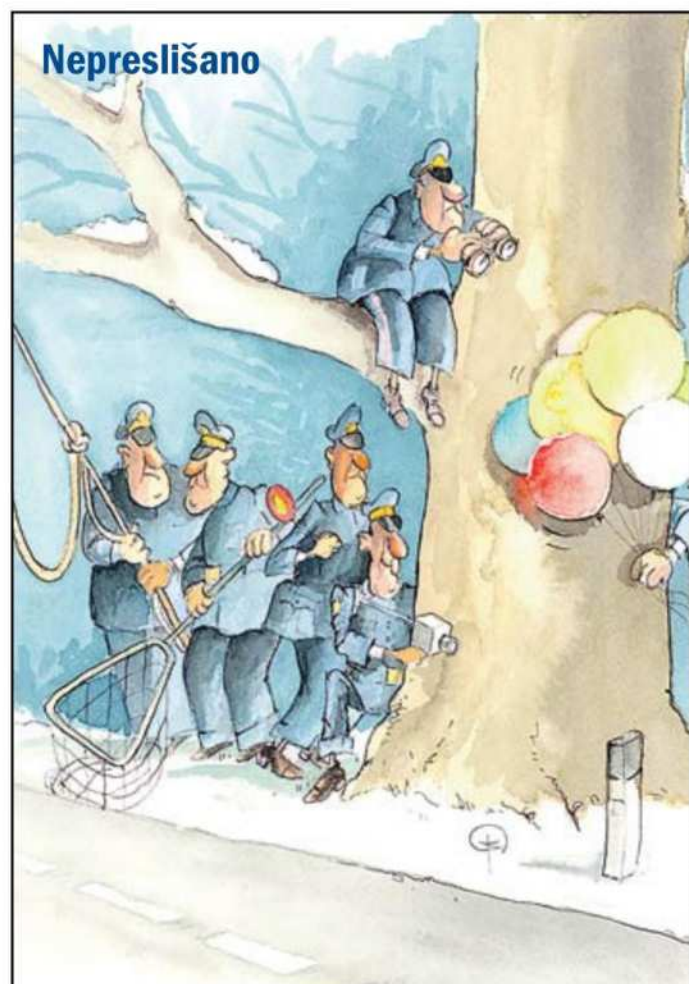

Foto: Nataša Juhnov

V zares čudovitem vzdušju, ki so mu dali poseben pečat številni gledalci – žal so nekateri zaradi pomanjkanja prostora ostali pred vrati –, je nova športna dvorana v Ljutomeru prestala ognjeni krst. Po pestrem kulturnem programu z nastopom domače pihalne godbe in znanega

glasbenika Tadeja Vesenjaka smo bili najprej priča pravemu rokometnemu spektaklu. V prvenstveni tekmi sta se pomerila Jeruzalem Ormož in vodilno moštvo Celje Pivovarna Laško. Pivovarji so navzlic bučnem navijanju za Ormožane na koncu sicer slavili, a vendarle nihče od

množice gledalcev niti pomislil ni, da bi zapustil dvorano. Kajti sledila je slovesna razglasitev najboljših športnic, športnikov in športnih kolektivov Pomurja za leto 2009, ki jo je pripravil Vestnik. Nagrajenci so na posnetku, več o priveditvi pa si lahko preberete na strani 19.

Nepreslišano

Pomurka in Pomurec meseca decembra

Poslušalci Murskega vala in bralci Vestnika ste odločili, da je Pomurka meseca decembra s 405 zbranimi glasovi mlada atletinja iz Gornjih Črncov Anja Benko, Pomurec meseca decembra pa je postal radiolog na ljubljanskem kliničnem centru, doma iz Murske Sobotice, dr. Zoran Milošević. Prejel je 370 glasov.

Predloge za izbor Pomurke in Pomurca leta najdete na strani 17.

Izpolnite in pošljite objavljeno glasovnico ali glasujte z SMS-sporočili.

Obvestilo bralcem!

Zaradi božičnih in novoletnih praznikov bosta 52. in 53. številka Vestnika, ki bi morali iziti ob četrtek, 24. in 31. decembra, v rokah bralcev že dan prej. Zadnja letošnja Vestnika boste torej prejeli že v sredo, 23., in v sredo, 30. decembra.

Uredništvo

NAROČNIK

Nismo muha enodnevnica

Kot smo izvedeli na cestnem podjetju v Murski Soboti, dosedanjí sneg ni povzročil večjih težav pri čiščenju cest. Ceste so preorali v noči od ponedeljka na torek. Čeprav ima podjetje samo en železni plug, jim je uspelo cesto do jutranjih ur usposobiti za promet. V podjetju sodijo, da bi morali imeti za svoje območje najmanj tri železne pluge. Računajo, da bodo to prihodnje leto dosegli. Prvi sneg ni povzročil nobene škode tudi na električnem omrežju, prišlo je le do kratkotrajnih prekinitvev toka na daljnovidnih Mačkovci-Murska Sobota in Mačkovci-Rogašovci.

Pomurski vestnik, 19. decembra 1963

V premislek

Susan Boyle

Z denarjem je hudič. Zmeraj ga bo imel dovolj le tisti, ki ve, da mu je dovolj to, kar mu zadostuje. In prav to si dopovedujem slehernega decembra. Od Miklavža pa vse do Božička in dedka Mrza. A kaj, ko me drugi spravijo v grešne misli.

Rumeni mediji sporočajo, da bo pevka Nuša Derenda letošnjega decembra z nastopi zaslužila kakih 62 tisoč evrov. Tisti, ki zneska niso vajeni in si ga ne znajo najbolje predstavljati, so ga za lažje razumevanje preoblikovali v sto delavskih plač. Ni slabo. Božičnica, kot se šika! Sploh pa Nuška ni osamljena, ne samo nežnemu spolu tako všečen Jan Plestenjak bo imel v predprazničnih dneh deset nastopov. Za slehernega od njih bo menda spravil v žep od pet do dvanajst tisočakov. Kapo dol, ni kaj. Kapo s skalpom vred pa je treba sneti pred porno pevko Severino, ki bo za eno samo noč konec decembra pokasirala 80 tisoč evrov. Celo Nuši manjka še veliko. Nekaj manj poslovenjenemu Dalmatincu Oliverju, ki mu bo prednovoletni večer vrgel le šeststo stoerskih bankovcev. In tako dalje.

Vestnik je te dni anketiral blizu štirideset pomurskih podjetij in izvedel, da le štiri med njimi zaposlenim ne bodo izplačale božičnice ali trinajste plače. Moje Podjetje za informiranje bo menda peto na tem črnem seznamu. Pa me grešne misli najedajo, ali mi je res dovolj le to, kar mi zadostuje. Ali konkretnije: zakaj neki nekomu za praznični december zadostuje tisočak ali celo stotak, Nuški, Sevi, Janu, Oliverju in družini pa njih petdeset, sto ali več. Dovolj imajo, ker znajo peti.

Glasilke imamo (skoraj) vsi, ni vrag, da tudi nekaj talenta. Začnimo torej prepevati. Četudi nemara ostanemo brez zelenega izplena, nam bo zanesljivo lepše. Sploh pa ne prehitro vreči puške v koruzo; navsezadnje je tudi Susan Boyle 11. aprila letos začela iz nič. Za nameček njen videz v ničemer ni daljal vtisa talentiranosti. Po osmih mesecih ima več kot dovolj. Ker ji zadostujejo milijoni. Evrov, da ne bo pomote.

Bojan Budja

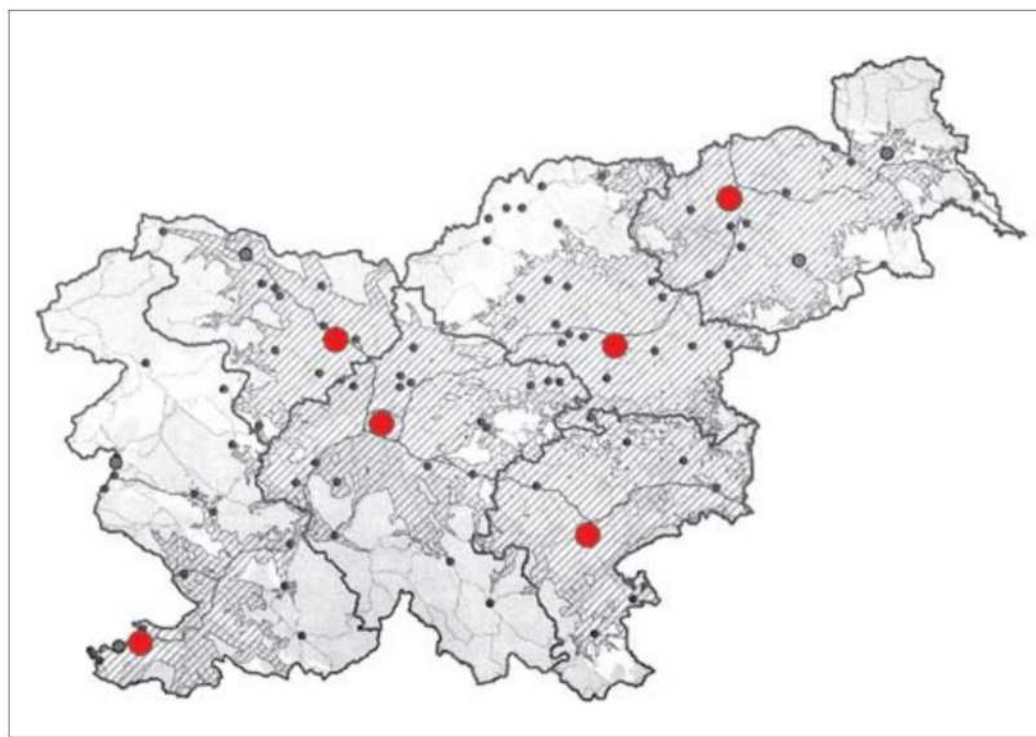
Pokrajinska nagajanja

Sedež Pomurja v Mariboru?

SDS bi trinajst pokrajin, minister za lokalno samoupravo šest

Ravno ko se je v koaliciji začelo premikati pri projektu ustanavljanja pokrajin, so poslanci SDS v zakonodajni postopek vložili svoje predloge pokrajin, ki naj bi jih bilo po njihovem 13 in Ljubljana s posebnim statusom. V koaliciji pa naj bi minister za lokalno samoupravo in regionalni razvoj Henrik Gjerkeš med strankami pridobival podporo za šest pokrajin.

Poslanci Slovenske demokratske stranke so, vsebinsko gledano, vložili nekoliko spremenjen predlog, ki je bil zavržen že lani na junijskem »pokrajinskem referendumu«, ko smo glasovali o predlogu 12 + 1 (Ljubljana s posebnim statusom). Podoben poskus so v SDS napovedovali že pred lanskiimi volitvami, vendar zaradi okoliščin, ki takrat ustanovitvi pokrajin niso bile naklonjene, do tega ni prišlo. Štirinajst pa je tudi število pokrajin, ki je že bilo zavrženo februarja lanske leto v državnem zboru. Ker poslanci SDS vlagajo predlog v istem času, ko se »enaki« pet zakonov pripravljajo na vladni strani, in v mandatu, ko jim je pripadla vloga opozicije, kar pomeni, da sprejem

Model delitve Slovenije na šest pokrajin, o katerem razpravljajo v vladnem strateškem svetu za decentralizacijo in regionalizacijo in za katerega naj bi obstajal konsenz v koaliciji, Pomurje uvršča v »severovzhodno pokrajino« s središčem v Mariboru.

zakonov ni verjeten, bodo skušali položaj izkoristiti predvsem kot priložnost za kritiko počasnega delovanja vlade pri sprejemanju pokrajinske zakonodaje. Te očitke so v Službi Vlade RS za lokal-

no samoupravo in regionalno politiko zavrgli ter vnovič poudarili, da stavijo na velike pokrajine, ki bodo sposobne razvojnega preboja. Kot je znano, v koaliciji tehtajo med predlogi o treh, šestih

ali osmih pokrajinah, čeprav naj bi se po zadnjih informacijah nagibali k oblikovanju šestih pokrajin. O tem so se tudi javno izrekli pri koalicijskem DeSUS-u.

Timotej Milanov

WWW.
pomurje.si

Pogled od zunaj

Prazniki s knjigo

Pričakovanje praznikov in božično-novoletni čas je čas, ko vsi zahrepenimo po domačem okolju, bližini najdražjih ljudi. Okrašene ulice in kraji nas razveseljujejo in nas hkrati vabijo, da upe in pričakovanja delimo z drugimi. »Kako razveseliti druge in osrečiti sebe?« so vprašanja vsakega izmed nas. Darila, potovanja, ogled razstave, dobrega filma ... Kaj pa knjiga?

Spomnimo se osebe, ki nas je popeljala v svet pravljic, in na tisto pravljico, ki nam je ostala v najlepšem spominu. Vzemimo si čas in jo v mrzlih dneh ob toplem ognjišču pripovedujmo otrokom – mogoče jim bo to najlepše praznično darilo.

Že majhen dojenček ob pripovedovanju izraža veselje in ugodje, ko zasliši znan glas, še posebej, ko je v naročju in se počuti varnega. Ritem besed spodbuja otroka k poslušanju in gibanju, zato je zaželeno, da otroku pripovedujemo čim več besedil z rimami in se z besedilom poigravamo. Igra je primarna otrokova potreba. Otroku bo prvo srečanje s knjigo predstavljalo igro in si jo bo na različne načine želel ogledati, jo otipati in se z njo igrati. Šestmesečnemu dojenčku lahko ponudimo knjigo več besedil. Zanimivo se mu bo zdelo prijemanje platnic in se bo že zgodaj navajal na rokovanje s knjigo. Predmeti iz njegovega vsakdana, ki so upodobljeni v plastičnih igralnih knjigah, bodo pritegnili dojenčkovo pozornost in jih bo z veseljem gledal tudi med kopianjem in nego.

Otrokom med prvim in tretjim letom starosti je namenjena prva stopnja slikanice. Slike predstavljajo različne osebe, živali in rastline iz otrokovega neposrednega okolja. Otroki jih prepoznajo, opisujejo in poimenujejo. Pri skupnem ogledovanju takšnih knjig otroku lahko zapojemo kakšno pesem, mu povemo znano izštevanko, se ob opisovanju poigravamo s prstki. Lepo je, če si z otrokom izberemo prostor ali kotiček, v katerem ima možnost sam priti do knjige in si jo lahko vzame.

Štiriletni otrok zelo rad poslušata verze, ponavlja in si jih zapomni, zato je za to starost primerna kartonska zapogojenka s krajsimi otroškimi ljudskimi in umetniškimi pesmicami. Ob koncu četrtega leta kartonsko zapogojenko zamenja slikanica s platnicami in listi. Pri izbiri slikanice moramo upoštevati interes otroka za določene vsebine. Otroki sporočilo pravljice sprejema na njemu najbližji način. V teh prazničnih dneh nam lahko različne slikanice o Božičku popestrijo praznične dni. Skupno druženje ob pripovedovanju pravljice nam omogoča veliko možnosti za ustvarjanje na različnih področjih. Otroki lahko vsebino pravljice ilustrirajo, ob pripovedovanju lahko zgodbico dramatizirajo, si izmišljajo konec zgodbe, pravljico lahko spremljajo z majhnimi ritmičnimi instrumenti in lastnimi glasbami, vsebino spremenijo v gibalno govornico. Pomembno je, da otrokom posredujemo pravljice, ki smo jih sami radi poslušali. Otroki bo tako začutili naš pozitiven pristop do književnosti in književne vzgoje, ne da bi mu to sami povedali. Računalniška tehnologija in različne igre, ki so povezane s pravljico, so nam lahko v pomoč in zabavo, ne smemo pa pozabiti na to, da skupnega druženja in prijetnega vzdušja ne more nadomestiti nihče.

Pravljice nas popeljejo v domišljijски svet, hkrati pa nas njihove vsebine združujejo in nas seznanjajo z realnim svetom, v katerem živimo. Pravljичni junaki nam lahko predstavljajo pozitivne ali negativne človeške značilnosti, ob njih si privzajamo lastne vrednote. Ob skupnem branju, iskanju informacij, igri in ustvarjanju se veselimo drobnih radosti in bodimo srečni.

Ana Moguš

Bolnišnica Murska Sobota

Dvajset novih zdravnikov in sedem štipendij

V murskosoboško bolnišnico je v zadnjem času na novo prišlo dvajset zdravnikov, od teh dva specialista, deset specialistov in osem zdravnikov sekundarijev. Zapustili so jo trije specialisti, sedem specialistov pa dela po programu specialističnega študija v univerzitetnih kliničnih centrih, torej v drugih bolnišnicah.

Nove zdravnike specialiste je dobil kirurški oddelek, specializanti pa delujejo na različnih področjih, in sicer na področju interne medicine, kirurgije, pediatrije, anesteziologije, fizioterapije in ginekologije. Sekundariji so mladi zdravniki, ki so končali študij medicine in se šele odločajo za specializacijo, zato v bolnišnici delajo na različnih področjih.

Ta čas potekajo pogovori o zaposlitvi še z nekaterimi zdravniki, okrepitev pa bi najbolj potreboval radiološki oddelek, kjer je pomanjkanje kadrov še posebej veliko. Vodstvo bolnišnice, ki si ves čas prizadeva, da bi v bolnišnico pritegnili čim več novih zdravnikov, se je odločilo tudi za vstop v regionalno štipendijsko shemo, ki jo pripravlja Regionalna razvojna agencija Mura. V tem sklopu so, kot so sporočili iz bolnišnice, podelili sedem kadrovskih štipendij študentom, ki so vsi pomurski študentje višjih letnikov ljubljanske medicinske fakultete.

M. H.

Država nagradila rejnici

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve je podelilo priznanja za delo na področju socialnega varstva in rejništva v tem letu. Priznanje za dolgoletno in uspešno izvajanje rejništva sta prejeli tudi Aleksandra Šemen iz Nedelice in Marija Pajek iz Densjaka.

Aleksandra Šemen je rejnica sedem let, skupaj z možem

pa daje varen in toplem dom petim romskim otrokom, štirim iz iste družine. Med rejenci so tudi otroci s posebnimi potrebami in zdravstvenimi težavami. Aleksandra Šemen zavzeto in odgovorno opravlja rejništvo in skrbi za otroke s posebnimi potrebami, zdravstvenimi težavami in hudimi prikrasnostmi.

Marija Pajek je postala rejnica pred petindvajsetimi leti, dom

pa odprla osmim otrokom. Sedaj ima v reji štiri otroke. Marija rejništvo opravlja s posebnim čutom za otroke in njihove potrebe, veliko skrb pa posveča njihovi uspešnosti in izobraževanju. Kot rejnica izstopa pri uspešnem navezovanju in vzdrževanju stikov otrok z matično družino. Aktivno sodeluje tudi v skupini rejnic za samopomoč.

M. H.

VESTNIK

Izdaja: Podjetje za informiranje Murska Sobota, d. o. o. IZHAJA OB ČETRTKIH. Uredništvo: Irma Benko (direktorica), Bojan Budja (odgovorni urednik), Janez Votek (namestnik odgovornega urednika), A. Nana Riturper Rodež, Andrej Bedek, Bernarda Balažič Peček, Ludvik Kovač, Majda Horvat, Milan Jerše, Petra Kranjec, Timotej Milanov (novinarji), Nataša Juhnov (fotografinja), Nevenka Emri (lektorica), Ksenija Šomen (tehnična urednica), Robert J. Kovač (računalniški prelom). Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Ulica arh. Novaka 13, tel. št.: 538 17 20 (naročniška služba), n. c. 538 17 10, 538 17 40 (novinarji Vestnika), Venera (trženje) 538 17 10, št. telefaksa 538 17 11. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Trimesečna naročnina (14 števil) 20,30 evra, letna naročnina (za 53 števil) 75,50 evra, letna naročnina za naročnike v tujini 180,00 evrov, polletna naročnina za delovne organizacije, podjetja in obrtnike (27 izvodov) 59,20 evra, izvod v kolportazi 1,50 evra. IBAN pri Raiffeisen banki SI56 2490 0900 0247 884, SWIFT koda banke: KREKSI22. Tisk: Podjetje za usposabljanje invalidov SET Vevče. Davek na dodano vrednost je računat v ceno izvoda in se obračunava v skladu s 7. točko 25. člena ZK o davku na dodano vrednost, Uradni list 23. 12. 1998, št. 89, in Zakonom o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leto 2002 in 2003, Uradni list 17. 12. 2001, št. 103. Naklada: 14.000 izvodov. Elektronska pošta: Vestnik: vestnik@p-inf.si, Venera: venera@p-inf.si, naročniška služba: oglasivestnik@p-inf.si, www-stran: http://www.vestnik.si.

Vse več divjadi na pomurski avtocesti

Z mercedesi tudi merjasci

Živali na prometnico, ki jim je presekala dolgoletno migracijsko pot, zaidejo predvsem po izvozi in uvozi - V Pincah divja svinja raztrgala zaščitno mrežo in zakrivila hudo nesrečo - Med gradnjo lovcev nihče ni nič vprašal - Nujni zeleni mostovi za divjad

Precej nenavadna in tragična prometna nesreča se je minule dni zgodila na avtocesti pri Pincah. Kot je povedal Jožef Prša, predstavnik za odnose z javnostmi pomurske policije, se je romunski par peljal po avtocesti iz Madžarske, ko je »trčil v divjega prašiča, ki je tekal po prometnem pasu«. Romuna sta po trku odšla pogledat, kakšna je škoda na avtu. »V tem trenutku je v isti smeri pripeljal voznik tovornega avtomobila in zaradi neprilagojene hitrosti trčil v zadnji del ustavljenega osebnega avtomobila. Osebnega avtomobila je odbilo v voznika in sopotnico, ki sta se pri tem huje telesno poškodovala.«

Iz statistike sledi, da je bilo na pomurskem avtocestnem omrežju od leta 2007 do danes povoženih že 331 divjih živali; največ mačk, lisic in zajcev. S prevoznimi sredstvi je bilo zbitih še 14 srn in dve divji svinji. Dars je zaradi trkov z divjadjo na tukajšnji avtocesti samo letos prejel pet odškodninskih zahtevkov. In tovrstna bera postaja vse bolj skrb zbujajoča, vse več jih je, ki pravijo, da je že alarmantna. »Posebne statistike o teh povoženih policija ne vodi,

prometu nujna.« Marjan Koler iz Darsove službe za komuniciranje pravi, da se njihovi murskosoboski delavci z lokalnimi lovci pogovarjajo o divjadi, ki zaide na avtocesto. »Pričakujemo, da se bomo s tem problemom srečevali tudi v prihodnje, saj imajo divje svinje na določenem mestu že od nekdanj svoj koridor, ki jim ga je avtocesta presekala.«

Aleksander Beer, predsednik Zveze lovskih druženj Prekmurja, dodaja, da je potrebno kar nekaj časa, da živali spremenijo dolgoletno pot. »Za takšno divjad zaščitna mreža ni zadostna ovira,« je

Divjad je prišla na avtocesto tudi zato, ker je nekdo uničil ali ukradel del zaščitne mreže.

realen. Mimogrede: višina mreže mora znašati proti jelenjadi najmanj 1,9 metra in proti srnjadi najmanj 1,6 metra. Beer je še dejal, da tukajšnji lovci niso sodelovali pri izdelavi študije o prehodu divjadi zaradi avtoceste. Sicer je na pomurskem avtocestnem kra-

Zaščitna žična ograja mora biti postavljena tako, da udeležence v prometu optimalno varuje pred nevarnostmi, ki so jim izpostavljeni med vožnjo. Fotografije: Nataša Juhnov

Jože Škrilec, diplomirani inženir prometa: »Da bi se preprečilo prehajanje divjadi na uvozi in izvozi z avtoceste, obstaja možnost postavitve naprav za oddajanje zvoka.«

lahko pa povemo, da so takšni dogodki redki. V nobenem primeru pa do letos ni bil noben udeleženec pri povoženju divjadi telesno poškodovan,« skuša vročo kri pomiriti policijski tiskovni predstavnik Prša. Pa vendar.

Prehodi za živali

»Avtocesta je tudi v Pomurju prekinila migracijske poti divjih živali, zato divjad poskuša prečkati avtocesto na mestih, kjer to predstavlja veliko nevarnost za udeležence cestnega prometa,« je prepričan Jožef Škrilec, diplomirani inženir prometa. Da bi bil kljub avtocesti mogoč prehod divjadi, je po besedah prometnega strokovnjaka potrebna gradnja zelenih mostov: »Dars je že pred leti izdelal študijo o prehodih živali. Izgradnja trajnostnih prehodov je zaradi ogroženosti živalskih vrst in nevarnosti za udeležence v

Blizu prizorišča nesreče so odkrili dve luknji v mreži: prvič je divji prašič poskušal spodkopati mrežo, vendar mu ni uspelo, na drugem mestu je ograjo predril. Foto: Dars

Predsednik Zveze lovskih druženj Prekmurja Aleksander Beer pravi, da tukajšnjih lovcev nihče ni povabil k izdelavi študije o prehodu divjadi, ko se je načrtovala gradnja avtoceste.

ku kar nekaj posebnih premostitvenih objektov za prehod živali. Na odseku Vučja vas-Beltinci je na primer osem podvozov in podhodov za visoko divjad, trije ploščati podhodi za dvoživke; na odseku med Beltinci in Lendavo pa so trije nadhodi za živali in devet podhodov za dvoživke.

Zvok odganja divjad

Podatki policije in Darso kažejo, da divje živali na avtocesto prihajajo predvsem po uvozi in izvozi. »V posameznih primerih pa tudi zaradi uničenja ali kraje zaščitne ograje,« je dodal govorec Koler. »Da bi se preprečilo prehajanje divjadi na uvozi in izvozi z avtoceste, obstaja možnost postavitve naprav za oddajanje zvoka, ki divjad odganja od uvozov in izvozov, aktivira pa se s pomočjo senzorjev, ki zaznajo premikanje. Podobni sistemi so že posta-

vljeni na nekaterih glavnih cestah po Sloveniji, montirani pa so v cestne smernike,« eno od možnih rešitev predstavlja Škrilec.

In zakaj pravzaprav sploh gre? »Odvračalne naprave delujejo po načelu časovno usmerjenega in zaradi bližajočih se vozil inducirane oddajanja za živali motečih zvočnih signalov,« je pojasnil Tomaž Klun iz Darso. Tovrstna zaščita se testno uporablja na delu gorenjske in primorske avtoceste. Klun dodaja, da so se kot najbolj učinkovite izkazale prav zvočne odvrčalne naprave, še zlasti tiste, ki delujejo v kombinaciji s svetlobnimi odsevniki: »Če bodo testni rezultati dobri, lahko sistem razširimo tudi na druga območja.« Kot še pravi, odvrčalne naprave s svojim delovanjem za divjad ne ustvarjajo neprečnih ovir, ki bi onemogočale nujne dnevne migracije.

Andrej Bedek

Javnega delavca v Pomurju v celoti plača država

Javna dela vlečejo

Država za javna dela prihodnje leto 35 milijonov evrov, četrtnina bo šla v Pomurje – Dela ni doslej odklonil še nihče

Javna dela se bodo prihodnje leto v naši regiji opravljala po novem pravilniku. Ta namreč omogoča, da lahko Zavod za zaposlovanje javnim delavcem v Pomurju izplačuje celotno plačo, ob tem pa še strošek prevoza na delo in malice. Za preostale regije še naprej velja, da je višina plačila odvisna od deleža brezposelnih v posamezni občini. Druge stroške javnega dela, torej regres, materialne stroške in razliko prispevkov do minimalne plače, ki pa ni visok znesek, še naprej plačuje naročnik javnih del.

Odziv na razpis javnih del, objavljen sredi oktobra, je bil v Pomurju zelo dober, saj so na murskosoboškem Zavoda za zaposlovanje prejeli 380 vlog za programe javnih del, v katerih bodo zaposlili 886 udeležencev. Zavrnili so pet vlog za deset delavcev iz povsem formalnih razlogov. Skupno bodo stala že odobrena javna dela sedem milijonov evrov od skupaj odobrenih devet milijonov evrov za regijo. To pomeni, da bo objavljen še drugi razpis, in sicer petega januarja, odprta pa bo do porabe vseh

S tem ko država v celoti plača delo javnega delavca v Pomurju, so občine prijavile več programov javnih del kot doslej. Število vlog za javna dela po upravnih enotah pa je v sorazmerju s številom brezposelnih in velikostjo območja.

sredstev. Za vsa javna dela v Sloveniji je namenjenih 35 milijonov evrov, torej četrtnina vsega denarja gre v Pomurje.

Za javna dela se lahko potegujejo različna društva, socialnovarstveni in zdravstveni zavodi in tudi podjetja, katerih ustanovitelj je občina ali država in dobička ne delijo, ampak ga vlagajo v razvoj dejavnosti. To pomeni, da osnovni pogoj za pridobitev sredstev za javna dela izpolnjujejo tudi komunalna podjetja z občinskimi ustanoviteljstvom. Programe so tudi tokrat prijavila že znana imena, povečan obseg pa se nanaša predvsem na večje število delavcev. Še naprej prevladujejo komunalna dela pa tudi programi na področju socialne varnosti in šolstva. Večina programov se bo začela januarja prihodnje leto, le pri komunalnih programih bo vključevanje delavcev postopno glede na potrebe.

Novost pri zadnjem razpisu je tudi, da bodo javna dela lahko opravljali tudi brezposelni brez čakalne dobe, do sedaj pa je veljalo, da je bila to pravica le dolgotrajno brezposelnih. Kdor javna dela odkloni brez tehtnega razloga, lahko pričakuje, da bo enak kot pri odklonitvi zaposlitve črtan iz evidence brezposelnih. Javna dela namreč sodijo v sklop državnih ukrepov aktivne politike zaposlovanja. Strokovna delavka murskosoboške enote Zavoda za zaposlovanje Nataša Škrilec pravi, da takega primera še niso imeli, saj imajo javni delavci enake pravice kot redno zaposleni, tudi pravico do regresa, plača je pravočasna, teče jim polna delovna doba, delajo pa samo šest ur dnevno, saj je ostanek časa namenjen iskanju redne zaposlitve.

Majda Horvat

Tuji trgi presegli pričakovanja Keme

Kmalu tudi v Rusijo

V Ukrajini, Slovaški, Češki in Romuniji povečali obseg poslovanja za več kot polovico – V Puconcih letos logistični center, naslednje leto čistilna naprava

Gradbeništvo na domačem trgu v letošnjem letu beleži v povprečju za dobro petino manjši obseg poslov, v infrastrukturi celo za dobro tretjino. Problem pa se bo prenesel v naslednje leto, ko še ni pričakovati oživljanja. Gradbena podjetja pa bremenijo zaloge t. i. dokončane proizvodnje, katere prodajo so načrtovali v letošnjem letu in se bo prenesla v naslednje leto. Vse to se kaže v čedalje večji nelikvidnosti te panoge, ki jo čutijo tudi dobavitelji gradbenih materialov.

odstotke. Od tega za dobrih osem odstotkov na domačem trgu, ki pa ni posledica razmer v gradbeništvu, ampak je odsev poznega začetka gradbene sezone. Začetek sezone se je zaradi nizkih temperatur zamaknil na konec marca. Delno pa to pripisujejo manjšemu obsegu polnjenja izdelkov za dve trgovski blagovni znamki. Na tujem trgu beležijo triodstotni padec prodaje, predvsem zaradi zaostrety razmer na hrvaškem in srbskem trgu, ki sta trenutno še vedno Kemina najpomembnejša trga. Pri specialnih gradbenih materialih, pro-

Ob koncu leta je Kema podarila soboški bolnišnici 2000 evrov za nakup aparata za magnetno resonanco.

novih trgov predvsem v Ukrajini, Slovaški, Češki in Romuniji, povečalo obseg poslovanja za več kot polovico. Ključno pa je to, da pretežni del izdelkov, ki se cenovno pri-

meznih trgov v državah nekdanje Jugoslavije. Tudi ti trgi ostajajo aktualni, saj v naslednjem letu odpirajo hčerinski družbi še v Črni gori in Makedoniji. Načrtujejo tudi preboj na ruski trg. Po načrtih bi bil v naslednjih petih letih obseg proizvodnje blagovne znamke Kema, ki je zaščitena znotraj EU in v vseh pomembnejših državah, v katerih nastopajo, dvakrat večji, kot je v matični družbi v Puconcih, oziroma med 60 in 70 milijoni evrov letne realizacije.

Ob intenzivnem vlaganju v tržišča teče v Puconcih normalen naložbeni cikel. Po

Logistični center Foto: P. G.

Kema, ki je proizvajalec specializiranih gradbenih materialov, bo v letošnjem letu ustvarila 27 milijonov evrov realizacije in tako dosegla načrtovano. Po besedah direktorja družbe Branka Drvariča bo obseg prodaje Keminih izdelkov iz matične družbe v Puconcih manjši za dobre štiri

zvedenih v Kemi, gre za materiale višjega cenovnega razreda, kjer ni izdelka s ceno pod 25 centov za kilogram.

Čeprav podatki glede na razmere na trgu niso slabi, je pomembno tudi to, da je dvanajst hčerinskih družb Keme, ki delujejo v državah nekdanje skupne države in na

lagajajo kupni moči posameznih trgov, že proizvajajo v hčerinskih družbah. Uspešen vstop na ukrajinski, romunski in slovaški trg odpira povsem drugačno perspektivo podjetja, saj gre za osemdesetmilijonski trg, ki bistveno bolj nevtiralizira dogajanja na trgu, kot se je to dogajalo znotraj posa-

Kema ima skupaj s hčerinskimi družbami 200 zaposlenih. Povprečna plača je najmanj za deset odstotkov višja od določene v splošni kolektivni pogodbi. Najnižja plača zaposlenega v Kemi je okrog 520 evrov neto. Zaposleni imajo zagotovljen topel obrok in povrnjene stroške prevoza na delo.

posodobitvi proizvodne linije in mešalnice so letos končali naložbo, vredno 2,5 milijona evrov, v nov logistični center. Ta se razprostira na osem tisoč kvadratnih metrih, od tega je skladiščna hala s 1900 paletnimi mesti velika 2500 kvadratnih metrov. Center je ogrevan s pomočjo toplotnih črpalk in geovrtin. Povprečen energetski prihranek na letni ravni znaša štiri tisoč evrov. Za naslednje leto, ko naj bi se končal naložbeni cikel celotne posodobitve Keme, je predvidena naložba v mehansko čistilno napravo, vredno milijon evrov. Z napravo naj bi čistili odpadne materiale pri pranju peskov. Ključna naj bi bila glina, ki jo bodo uporabili za nove izdelke.

J. Votek

Bo zakon za Pomurje omilil ovire vlagateljem?

Na Goričkem le še dve podjetji

Z novim letom bo Zakon o razvojni podpori pomurski regiji 2010–2015 stopil v veljavo in bo po besedah državnega sekretarja dr. Andreja Horvata kot okvir, da bomo v najslabše razviti regiji bolj organizirano prišli do sredstev, ki so predvidena po posameznih resorjih in ministrstvih. »Dodanih sredstev za Pomurje ni 200 in ne 600 milijonov evrov, ampak šest milijonov evrov na leto, kar je ogromno denarja za tisto, kar želimo izvesti,« je še dodal dr. Horvat na petkovi seji sveta Pomurske razvojne regije (PRR).

Kako se zakon uveljavlja in da ga je treba izvajati v korist podjetnikom in drugim, je govoril Igor Strmšnik iz službe vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko. Vladna pisarna v Murski Soboti je že na voljo za vprašanja, Regionalna agencija Mura pa ob tem daje vso logistično podporo. Poleg podpore za pripravo projektnih dokumentacij in spodbujanje podjetniškega razmišljanja bodo skrbeli za izvajanje zakona, ki spodbuja zaposlovanje, davčne olajšave za investitorje, pomoč podjetjem za investiranje, za izvajanje programov za razvoj podeželja ter spodbujanje konkurenčnosti. Pri tem gre za koordinirano akcijo vseh vladnih politik, ker pa smo v Pomurju prešibki pri usklajevanju vsebinskih odločitev, tako mag. Strmšnik, bo vstopila medresorska komisija, ki bo skrbela za učinkovitejše pristope. »Želimo, da bo Zakon omogočil nekaj več, kot bi dobili sicer, in da ne bo to trošenje sredstev po načelu vsakemu malo.«

Ob tem pričakujemo jasno in transparentno odgovornost tistih, ki bodo denar dobili, je bil odločen Anton Balažek, predsednik

Edvard Mihalič, župan Občine Rogošci: »Stanje je katastrofalno, od Murske Sobotice do Sotine sta na 35 kilometrih le še dve podjetji. Vse, kar smo imeli, se je lastnilo in prodalo.« Foto: A. N. R. R.

sveta PRR. Župani pa so dali nekaj pripomb glede (ne)ugodnosti, ki bi jih morda imeli investitorji. Ivan Markoja, župan Občine Odranci, je opozoril, da ni olajšav za investitorje, ki bi želeli vlagati v novogradnjo, župan Mestne občine Murska Sobota Anton Štihec pa je dodal, da ni olajšav za investitorje, ki bi vlagali v zemljišča.

Na Goričkem alarmantno

Da obstajajo številne ovire pri investiranju, pa se je strinjal župan Občine Rogoš-

ci Edvard Mihalič: »Proces je lahko hujši, kot bi potiskali slona skozi šivankino uho.« Le kaj lahko ta zakon prinese manjšim občinam, še posebej na Goričkem, kjer je stanje alarmantno? »Od Murske Sobotice do Sotine sta na 35 kilometrih le še dve podjetji. Vse, kar smo imeli, se je lastnilo in prodalo. Stanje pri nas je katastrofalno. Goričko ni rezervat, ob tem pa na nas gledajo le, kako lepo je pri nas. Naj nekdo že enkrat pove, kaj naj naredimo s podeželjem.«

Da bo najbolj odvisno od nas samih, pa je dejal Slavko Petovar, župan Občine Veržej. »Če ne bomo imeli projekta, ne bomo mogli črpati sredstev, ki so na razpolago.« Nekaj podobnega se dogaja tudi s projektom oskrbe Pomurja z vodo, ki je

sicer v zakonu, ni pa izrecno definiran v državnem proračunu pred letom 2015, prehiteli ga bodo menda celo ekološki slovenski projekti, ki imajo dokumentacijo že urejeno.

Državni sekretar in vodja pisarne dr. Andrej Horvat je bil bolj optimističen in je dejal, da so ambicije širše kot piše v tem zakonu. Vsega ni na papirju, ampak to še ne pomeni, da o tem ne razmišljamo in se s tem ne bomo ukvarjali. Dodal je še, da bo veliko treba vlagati v promocijo, a ne v zloženke in plakate. Napovedal je tudi, da bo kmalu po novem letu prvi razpis za podjetnike, da bodo videli, da se nekaj dogaja na tem področju.

Nana Rituper Rodež

ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA ZAPOSLVANJE

Na Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje, OS Murska Sobota je trenutno razpisanih več kot 30 prostih delovnih mest. Delodajalci imajo največje potrebe v gostinstvu, storitvah in zdravstvu.

Najbolj iskani delavci v tem tednu:

delavec brez poklica – 7, gostinski tehnik – 4, natakar – 3, tehnik zdravstvene nege – 2.

Iščejo se tudi:

dipl. socialni delavec – 1, doktor medicine – 1, prof. športne vzgoje – 1, univ. dipl. inž. arhitekture – 1, univ. dipl. psiholog – 1.

Več informacij o prostih delovnih mestih in seznam vseh aktualnih prostih delovnih mest z zahtevanimi pogoji za zaposlitev lahko najdete na uradih za delo, v CIPS-ih ter na internetni strani www.ess.gov.si.

Blagovne znamke Radenske lahko preživijo vse viharje, je prepričan Zvonko Murgelj, direktor Radenske

Tepe jih Šrotova zapuščina

Radenska je ob 40 milijonov evrov zaradi finančnih operacij Pivovarne Laško, ki si jih je privoščila lastnica v prvi polovici letošnjega leta

Ko je Zvonko Murgelj, dolgoletni in zaupanja vredni sodelavec Pivovarne Laško (njegov otrok je polnilnica Vital Mestinj), januarja po odhodu mag. Tomaža Blagotinška prevzel vodenje Radenske, je podpisal pogodbo zgolj za eno leto. V pogovoru za Vestnik je takrat poudaril, da je funkcijo prevzel začasno in zgolj zato, ker dobro pozna področje polnjenja mineralne vode in brezalkoholnih pijač, da pa si najbolj želi čim prej najti domačega, zaupanja vrednega direktorja. Znano je, da je g. Blagotinšek odšel, ker se ni strinjal s poslovnimi potezami Boška Šrota. Iz istega razloga tudi Zvonko Murgelj v začetku leta ni hotel prevzeti odgovornosti za finance.

Danes je že znano, zakaj in kaj se je dogajalo. Radenska je bila izkoriščena kot igralec v finančnih operacijah, o katerih pa ni mogla odločiti, saj so bile to vratolomne finančne akcije takratnih lastnikov, ki so se končale z njihovim odhodom. Danes so razmere drugačne. Pivovarna Laško ima nove lastnike, Radenska pa je dobila tudi nov nadzorni svet, ki ga sestavljajo predsednica mag. Dragica Čepin, Mirjam Hočevar in Marjeta Zevnik, Franko Lipičar (namestnik predsednice nadzornega sveta in predsednik Sveta delavcev Radenske) in Dominik Omar iz AOP Radenske.

Breme finančnih operacij Pivovarne Laško sedaj nosi tudi Radenska,

je nevarnost, da jo bodo lastniki prodali?

»Saj veste, kaj pravijo, da se družinske srebrnine ne prodaja! Seveda vsa ta posojila zadevajo posredno in neposredno tudi Radensko, saj je neposredno sodelovala pri vsem. Nismo dobili vrnjenih posojil Infond Holdingu in Centru Naložbe. Zneski so znani, gre za več kot 40 milijonov evrov, ki niso vrnjeni in verjetno tudi ne bodo. Zato smo uporabili vsa pravna sredstva, da bi zavarovali svoje stvari, tudi tako, da je Radenska predlagatelj, da se obe družbi Infond Holding in Center Naložbe usmerita proti stečaju.«

Kaj to pomeni za poslovanje Radenske?

»To pomeni, da bomo v letošnji bilanci te stvari morali odpisati. Torej bo bilanca Radenske letos negativna, toda ne iz dejavnosti. Z dejavnostjo Radenska posluje dobro in bo ustvarila okrog štiri milijone evrov dobička, kljub osem odstotnemu padcu prodaje pa smo imeli čez 30 milijonov evrov realizacije. Čiščenje naših bilanc bo potekalo že v letošnjem letu. Sam se zavzemam za to, da se zadeve čim prej postavijo v neko stanje ničle in začnemo z uresničevanjem ciljev, ki smo si jih zastavili za leti 2010 in 2011.«

Predvidevam, da se bo vaša »začasnost« podaljšala, pred 11 meseci ste namreč izjavili, da boste poskušali čim prej najti domačega direktorja?

Zvonko Murgelj, direktor Radenske: »V prihodnjem letu bomo nadaljevali prestrukturiranje podjetja. Res je, da zmanjšujemo število zaposlenih, hkrati pa tudi zaposlujemo nove, pravzaprav pomlajujemo kolektiv.« Foto: B. B. P.

»Še vedno sem začasno. Res pa je, da me je nadzorni svet 23. novembra prepričal, da sem pogodbo podaljšal za eno leto. Preden pa bom upal predati stvari novemu domačemu direktorju, moramo doreči koncept poslovanja. Malce čakamo tudi zaradi menjave lastnikov. Skupina se mora najprej postaviti na trdne temelje. Ne morem se z nekom dogovar-

jati, ne da bi vedel, v kaj se podaja. Želim, da se opredeli natančen koncept - zdaj čakam na naslednjo fazo pogovorov z lastniki. Moram pa reči, da z novimi lastniki dobro sodelujemo, zdaj vsaj imamo sogovornike. Moram pohvaliti g. Zorka, ki je krasen človek, človek, s katerim se da pogovarjati zelo odprto o vseh problemih. Skupaj iščemo rešitev. To pa

je kar malce drugače kot prej. Tudi novi nadzorni sveti, ki so jih lastniki postavili, so že imeli prve seje.«

Na začetku svojega vodenja Radenske ste tudi odločno izjavili, da se ne želite ukvarjati s financami?

»Ja, in do 22. junija se nisem. Od 22. junija dalje pa so vse finance pri meni. Podpišem vsako stvar, od 22. junija odgovorjam za vse.«

Kakšne so osnovne usmeritve, število zaposlenih je že skrčeno na minimum - zgolj 222 delavcev dela v Radenski, Balkan se odpira?

»Ne bi govoril o Balkanu, nas najbolj zanima, kaj se bo zgodilo na Hrvaškem. Čakamo, da pride Hrvaška v EU in da nam ukinejo več kot 17-odstotne carinske dajatve. Vsak dan se pripravljamo, kako bomo naše prodajne cilje uresničevali na Hrvaškem. Osebnost sem presenečen, da kljub krizi ni bilo manjšega padca prodaje. Kajti če nimaš plače in ne denarja, odpreš pipo in piješ vodo. Mleko, kruh in olje so osnova, voda pa ni nujnost. Naše pijače so vrhunski produkt, ki si ga pač lahko privoščiš ali ne. Napovedal sem tudi, da bomo nekatere programe polnjenja brezalkoholnih pijač opustili, na primer prodajo na Madžarsko smo kar ukini, ker ni bila donosna. Zaradi tega smo letos napolnili šest milijonov litrov manj brezalkoholnih pijač. Načrtujemo tudi nekaj novih produktov, ukvarjali pa se bomo predvsem z novo privlačno embalažo.«

Bernarda Balažič Peček

Pomgrad kljub krizi zadovoljen s poslovanjem

Dela več kot lani, plačnikov pa manj

»Recesija v gradbeništvu sovпада z dokončanjem največjega infrastrukturnega projekta v Sloveniji - avtocestnega križa. Znano je tudi, da je ta hip v Sloveniji 30 ali 40 odstotkov gradbene operative preveč, zato bo nadaljnja kriza, ki bo v gradbeništvu trajala še najmanj dve leti, pobrala kar nekaj konkurence, kmalu se lahko zgodi odmevnejši stečaj katerega od večjih konkurentov,« je napovedal prihodnje dogajanje na trgu gradbeništvu Boris Sapač, direktor komercialne SGP Pomgrad, d. d. Kreditni krč je ustavil zasebne investicije, hkrati se je ustavila tudi prodaja stanovanj, posledica tega je prodajanje pod ceno, saj so cene dobesedno strmoljavile. Pocenila so se tudi dela, ponujena z javnimi razpisi. V Pomgradu pa so vsem težavam in krizi navkljub in za približno 25 odstotkov manj skupnih prihodkov zadovoljni s poslovanjem. Ta čas imajo namreč podpisanih več pogodb za prihodnje leto kot lani v istem obdobju, zavedajo pa se, da tako rekordnih let, kot so bila, ne bo več.

Prav zdaj so najbolj zaposleni s komunalno-infrastrukturnimi projekti v domači regiji oziroma v občinah Moravske Toplice, Beltinci, Lendava in Razkrižje, gradijo dom starejših na Hodošu in varovana stanovanja v Murski Soboti, temeljito obnavljajo mejni most čez reko Muro med obema Radgonama, gradijo tudi izvenmivojsko križanje (podvoz in križišče) v Murski Soboti in viadukt Lešnica na gorenjski avtocesti, ki je narejen iz jeklene konstrukcije. Kot specialist ekoloških gradenj so letos

Karla Lobnik, direktorica SGP Pomgrad - GNG, ki je odgovorna za večja inženirska dela: »Namen podvoza je, da razbremeni Mursko Soboto prometa pred železniškimi zapornicami ter ureditev Lendavske in Industrijske ulice. Konec aprila naj bi bil projekt končan - seveda ob normalni zimi. Drugi projekt, ki ga financirata Avstrija in Slovenija, je obnova mostu v Gornji Radgoni, kjer smo zaradi zapletov z delovnimi dovoljenji zamudili

dva meseca. Most, ki je bil prej namenjen tranzitnemu prometu, bomo spremenili v mestni most z dvema voznima pasovoma, kolesarsko in peš potjo, na njem bosta mestna ograja in razsvetljava v ograji z LED-svetili. Gradbeniki bodo dela na mostu končali do 16. decembra.« Foto: B. B. P.

pridobili nove reference v Trbovljah in Piranu (v obeh mestih so zgradili čistilne naprave s kanalizacijo), v Puconcih pa so predali namenu CERO, regijski center za ravnanje z odpadki.

»Tudi v prihodnje želimo ohraniti status plačilno sposobnega in likvidnega podjetja, kar je eden naših adutov,« je poudaril direktor SGP Pomgrad Tadej Ružič, ki se zaveda, da bo v prihodnjih dveh letih še težko. Upad so najbolj občutili v dejavnosti izdelovanja armiranobetonskih izdelkov, kjer se je hkrati povečala proizvodnja dveh novih izdelkov, in sicer betonskih varnostnih ograj za celotno Slovenijo in betonskih železniških pragov.

V tem letu so odprli lastni trgovski center Maximus v Gornji Radgoni in začeli v istem mestu graditi stanovanjski objekt Mozaik z nadstandardnimi stanovanji.

V gradbeništvu je veliko plačilne nediscipline in likvidnostnih težav, cena del na javnih razpisih se je močno znižala, zaradi kreditnega krča pa je povsem zastalo investiranje v zasebnem sektorju. Kljub temu bodo letos dosegli okrog 150 milijonov evrov skupnih prihodkov in okrog 85 milijonov evrov konsolidiranih prihodkov. Opuščanja zaenkrat ne načrtujejo, če pa bodo prisiljeni v zmanjšanje, bodo najprej prekinili 70 pogodb za določen čas.

Bernarda B. Peček

Slab odziv Murinih delavk na predstavitev podjetja Wolford Šivalni stroj jih ne mika

Podjetje Wolford je pripravilo v sodelovanju z murskosoboškimi Zavodom za zaposlovanje predstavitev podjetja in osebne pogovore za zaposlitev z nekdanjimi delavkami Mure. Na predstavitev je prišlo 120 od 150 vabljenih, na pogovoru pa je ostala polovica udeležencev. To je vzbudilo veliko zanimanje medijev, različne komentarje, med njimi tudi takšne čez palec, in začudenje javnosti. Podjetniško javnost je osupnilo dejstvo, da ponujena zaposlitev ni pretehtala brezposelnosti, dogodek pa je spodnesel tudi stereotipe o pridnosti, delavnosti, skromnosti pomurskega človeka, kar vse se je v času propadanja Mure pripisovalo njenim delavkam in delavcem. Ravnanje torej, ki potrebuje pojasnilo.

V podjetju Wolford v Murski Soboti, ki v Severni obrtni industrijski coni (SOIC) v Murski Soboti gradi nove proizvodne prostore za šivanje ženskih nogavic in spodnjega perila, bo delo dobilo 170 delavk in delavcev. Že sedaj jih je v podjetju zaposlenih dvaindvajset, petnajst jih je na usposabljanju, v začetku prihodnjega leta pa bi jih na usposabljanje sprejeli še šestdeset in čez določen čas še toliko. Na Zavodu za zaposlovanje so predlagali, da z iskanjem delavcev počakajo do vpisa Mu-

Delavec v času usposabljanja, ki lahko traja šest mesecev, prejema 510 evrov denarnega nadomestila, kar mu na osebni račun nakaže Zavod za zaposlovanje, prav tako potne stroške in denar za malico. Delodajalec dobi 250 evrov za mentorsko delo za deset delavcev, povrnen strošek zdravniškega pregleda delavca in zavarovanje za primer poškodbe na delu.

rinih delavcev v evidenco brezposelnih. Predstavitev podjetja z osebnim pogovorom so tako pripravili tretjega decembra, nanj pa so brez predhodnega poznavanja ljudi povabili delavke, ki so šele prišle na zavod. Ob tem so upoštevali še pričakovanje delodajalca, da so mlajše od štirideset let in niso invalidke. Na osebnem pogovoru je ostala polovica udeležencev. Ponujeno delo jih po nekaterih izjavah ni pritegnilo zaradi dvoizmenskega dela, težav s prevozom na delo ter zaradi skrbi za otroke in družino, menda pa tudi zaradi pričakovanega denarnega nadomestila z zavoda, ki bi ga prejemale v povprečju leto dni. Razvedelo se je tudi, da je za delo pri novem delodajalcu treba opraviti zahtevno testiranje, saj gre za občutljive materiale in zahtevno proizvodnjo, ki je povsem nekaj drugega kot delo v Muri. Preizkušnje namreč ne opravijo vsi. Ob vsem tem pa je vendar treba povedati še nekaj. Na predstavitev so bile vabljene mlajše ženske, ki so izkusile delo za šivalnim strojem in se zanj več ne želijo vrniti. Biti na borzi dela zanje ni cilj, ampak v tem vidijo priložnost za novo in drugačno poklicno pot, predvsem pa za boljšo priložnost.

Delo v podjetju Wolford bi bile očitno pripravljene sprejeti starejše delavke, zato bodo kmalu pripravili ponovno predstavitev podjetja in nanjo vabili delavke, stare do petdeset let.

Majda Horvat

Slovesno ob 11. prazniku
Občine Dobrovnik

Turistom tudi gramoznico

Častni občan slikar Endre Gönter

Ob občinskem prazniku in enajstletnici obstoja Občine Dobrovnik so v petek v kulturnem domu pripravili posebno slovesnost. Kot je poudaril župan Marjan Kardinar, so v teh letih skrbeli za osnovno infrastrukturo, dvig kakovosti življenja občanov, prizadevali pa so si tudi za ureditve novih poslovnih zamisli in povečanje števila delovnih mest. Slavnostni govornik na slovesnosti je bil minister za pravosodje Aleš Zalar. Ob tej priložnosti so podelili tudi občinske plakete in priznanja, častni občan pa je postal Endre Gönter.

Slavnostni govornik minister za pravosodje Aleš Zalar je uvodoma dejal, da v Ljubljani o Pomurju vedno sliši samo slabe novice, tako da človek dobi vtis, da je Prekmurje zadnji kraj na svetu. Ob vsakem obisku pa ga ta pokrajina preseneti, saj prihaja v mirno in lepo okolje ter sreča velikodušne in nasmejane ljudi. »V Dobrovniku ste lahko ponosni, kako se na majhnem območju mešajo trije jeziki in tri kulture, madžarska in slovenska skupnost živita v sožitju, tukajšnja romska naselja pa so lahko zgled romskim naseljem po Sloveniji.« Dejal je še, da se zavedajo, da Pomurje močno zaostaja v razvojnem dohitevanju slovenskega povprečja, zato regija potrebuje konkretne ukrepe, ki bodo sprostili razvojni potencial Prekmurja.

»Da je treba izkoristiti danosti, ki jih ponuja okolje, se zavedamo že od nastanka naše občine,« poudarja župan Kardinar. Tako so že pred desetletjem razmišljali o izkoriščanju geotermalnih vrtin, danes pa se ena od teh uporablja za gojenje orhudej, imajo bioplinarno, farmo piščancev, poleg Bukovniškega jezera z okolico pa želijo tudi gramoznico urediti za turistične namene. Dejal je še, da se mu zdi zelo pomembno, da se pomurske občine med seboj povezujejo in sodelujejo pri različnih projektih, kajti »če tega ne bomo zmogli, nam tudi zakon za Pomurje ne bo mogel pomagati.« Ob prazniku so podelili tudi občinska priznanja. Častni občan Občine Dobrovnik je postal Endre Gönter, plakete občine so podelili ljudskim pevcom Dobronaki Notazok in njihovemu vodji Andreju Kardošu ter Avtoservisu Lajter. Priznanja župana pa so prejeli prostovoljna gasilska društva Dobrovnik, Strehovci in Žitkovci, Elizabeta Urisk, Zita Toplak in Ismail Jusuf - Cufi.

A. N. R. R.

Rdeča žoga vabi na čaroben dan

V nedeljo, 20. decembra, se na Snežnem stadionu pod mariborskim Pohorjem obeta pravo otroško rajanje, poimenovano Zimski čarobni dan. Dobrodelna ustanova Rdeča žoga iz Ljubljane, ki svojo dejavnost širi na severovzhod Slovenije, v Maribor posebej vabi otroke iz socialno ogroženih družin iz Pomurja in Štajerske.

Organizatorji prireditve napovedujejo pester program, ki se bo začel ob 10. uri. Otroci bodo lahko obiskali pravilčno deželo, sodelovali v več kot dvajsetih delavnica, spremljali otroške predstave, čarovniške trike, se preizkusili v petju karok, lahko pa bodo tudi zaplesali ob melodijah znanih slovenskih glasbenikov, kot so Domen Kumer, Langa, Manca Špik, Nuška Drašček, Rebeka Dremelj, 6 Pack Čukur in Zoran Predin. Vse dejavnosti na stadionu bodo brezplačne, prav tako bo ta dan prost vstop v mariborski terarij, akvarij, drsališče Tabor in kopalnice Pristan. Pomurskim otrokom in njihovim staršem, ki jih pestijo socialne stiske, so organizatorji omogočili tudi brezplačen prevoz z vlakom iz Murske Sobotice v Maribor in domov ter obdaritev otrok na stadionu. Za tiste, ki bi želeli doživeti Zimski čarobni dan, prijave zbirajo v ustanovi Rdeča žoga, telefonska številka je 01 563 68 90, na elektronskem naslovu ustanova@rdcezoga.com, v centrih za socialno delo in na šolah.

P. K.

Krizni center za mlade Murska Sobota ponuja varnost in topel dom

Dom brez loputanja vrat

Najpomembnejša lekcija je, da se naučimo pogovarjati in slišati drug drugega – Ne zahtevati, da nas otrok brezpogojno uboga

Otrok enakovreden sogovornik

Sabina je srednješolka in doma zaradi skaljenih odnosov ne more več bivati. Ob Lauri je mama obupala, saj dekle z lepim ali grdim doseže vse, kar hoče. Sedemletnemu Jakobu pa mama samohranilka zaradi težav z alkoholom ne zmore ponuditi varnega in toplega doma. Različne so zgodbe družin in otrok, ki zaradi neurejenih razmer in odnosov pristanejo v Kriznem centru za mlade (KCM) Murska Sobota, edinem v Pomurju. V šestih letih so dve stoto otrokom in mladostnikom omogočili devet tisoč mirnih noči in topel dom.

Starši ali skrbniki velikokrat pripeljejo mladostnika z besedami: »Jaz več ne zmorem« ali »Jaz več ne znam. Tukaj ga imate in naredite nekaj z njim.« Tu so stvari veliko bolj kompleksne kot pri majhnih otrocih, ki jih pripeljejo zaradi zlorab ali zanemarjanja, in ker živijo v okolju, kjer so ogroženi. »Želimo, da otroci začutijo varen prostor, sprejetost, da jih razbremenimo občutka odgovornosti in da vedo, da ni nič narobe, če nam povedo, kaj se doma dogaja. S tem se otrok ne bo zameril mami ali očetu, mi pa bomo pomagali njemu in njegovi družini. Mladostnik pa potrebuje tudi nauk, da prevzame odgovornost in da je veliko odvisno od njega samega,« pravi Simona Neuvirt Bokan, vodja KCM-ja.

Čeprav ponujajo vso hrano in oskrbo, v kriznem centru ni hotelske namestitve, ampak delajo in živijo po načelih družine, vsak ima svojo nalogo, obveznosti in je soodgovoren. Mladostniku najprej predstavijo pravila in hišni red in zahtevajo, da dogovore in pravila spoštujejo. Začne se delo, od mladostnika pa se pričakuje, da se skupaj s starši ali skrbniki aktivno vključi v reševanje težav. Nikogar pri tem ne obtožujejo, vsi pa nekako spoznajo, da gre zares.

Reševanje konfliktnih situacij ni enostavno. Opažajo, da ljudje nimamo potrpežljivosti in si ne vzamemo časa. Velikokrat smo tako izmučeni od vsakdanjega življenja, boja za preživetje, da nam zmanjka volje in energije, da bi več vlagali v odnose. Stvari želimo opraviti na hitro. Ampak nič nismo razrešili, le veliko težav, razočaranj in zamer smo pometli pod preprogo, ki bodo

ti, da se potem zadnjih pet minut slišiš. Pri nas se tako mladostnik kot starši naučijo, da mora vsak nekaj popustiti.

V šestih letih dela z otroki in mladostniki ugotavljamo, pove Neuvirt Bokanova, da nastane veliko težav, ker otroci in mladostniki ne poznajo mej. Če starši otrokom do nekega starostnega obdobja niso dovolj jasno postavljali mej in pravil, jim jih pri petnajstih pač več ne morejo. Meje in pravila pa so tisti, ob katerih se varno počutijo, saj vedo, do

od njega zahtevati, da nas brezpogojno uboga.

V okviru KCM-ja deluje še dnevni center, le v manjšem obsegu, in to iz preprostega razloga, ker ni dovolj sredstev in tudi kadrovske ne zmoremo. Ponujajo še individualno učno pomoč in občasno kreativno preživljanje prostega časa. Ni pa več popoldnevov, ko so se z otroki učili in jim dali malico, namazan kruh in skodelico kakava. Na leto je k njim prišlo več kot 900 otrok. Simona Neuvirt Bokan: »Žal nam

Ob igri in delu skušajo otrokom predstaviti, kako je prav in kako se je treba pogovarjati. Otroci potrebujejo varen in topel dom, predvsem pa jasna pravila in meje, ki jih bodo znali spoštovati in upoštevati. Fotografija je simbolična.

v novi situaciji zoper privreli na dan. Ko se to zgodi v konfliktu z mladostnikom, nam ta kmalu zabrusi tri, štiri sočne besede, zaloputne z vrati in odide.

Najpomembnejša lekcija je, da se naučimo pogovarjati in slišati drug drugega. Ni treba vpiti, groziti in napadati. Nič ni narobe, če imamo različna mnenja, velika uganka je priti skupaj. Včasih se je potrebno pol ure pogovarja-

te, da se potem zadnjih pet minut slišiš. Pri nas se tako mladostnik kot starši naučijo, da mora vsak nekaj popustiti. V šestih letih dela z otroki in mladostniki ugotavljamo, pove Neuvirt Bokanova, da nastane veliko težav, ker otroci in mladostniki ne poznajo mej. Če starši otrokom do nekega starostnega obdobja niso dovolj jasno postavljali mej in pravil, jim jih pri petnajstih pač več ne morejo. Meje in pravila pa so tisti, ob katerih se varno počutijo, saj vedo, do

od njega zahtevati, da nas brezpogojno uboga. V okviru KCM-ja deluje še dnevni center, le v manjšem obsegu, in to iz preprostega razloga, ker ni dovolj sredstev in tudi kadrovske ne zmoremo. Ponujajo še individualno učno pomoč in občasno kreativno preživljanje prostega časa. Ni pa več popoldnevov, ko so se z otroki učili in jim dali malico, namazan kruh in skodelico kakava. Na leto je k njim prišlo več kot 900 otrok. Simona Neuvirt Bokan: »Žal nam

A. Nana Rituper Rodež

Prvi decembrski dobri mož obdaril dijake ljutomerske gimnazije

Miklavževo darilo je dvorana

800 belih šalov za pridne dekleta in fante, največje darilo pa je nova večnamenska dvorana, v kateri bodo imeli februarja maturantski ples

Minuli teden je bil za ljutomersko gimnazijo čas obdarovanja. Najprej so vsi dijaki našli v svojih garderobnih omaricah, učitelji pa na pisalnih mizah Miklavževo darilo. Vsakemu je prinesel bel šal z logotipom šole (ob pomoči Pomurske založbe, lani pa so delili kravate) in lectovega Miklavža, največje darilo za vse pa je nova večnamenska dvorana. Darila so si obdarovani tudi zasluzili, saj so v letu 2009 opravili že veliko načrtovane dela.

Ljutomerska gimnazija je znana po tem, da ponuja dijakom še nekaj več in ne zgolj temeljnega znanja za nadaljevanje šola-

nja, saj lahko v času srednjega šolanja spoznajo veliko držav in si obogatijo izkušnje. Tako so se v tem letu udeležili mednarodne okoljske konference EYES 2009 na Poljskem, izpeljali 12-dnevno mednarodno izmenjavo s srednjo šolo iz Španije, organizirali mednarodni debatni konec tedna v Ljutomeru s 145 udeleženci in udeleženkami iz devetih držav, posneli so filmček za tekmovanje drugih letnikov v angleščini, organizirali odmevne Miklošičeve dneve in izpeljali organizacijsko zahteven prvi projektni teden z drugačnimi oblikami poučevanja.

Nad vse aktivni so predvsem na mednarodnem področju, saj

so kot partnerska šola iniciativne nemškega zunanega ministrstva PASCH oblikovali internetni kviz o Sloveniji in organizirali srečanje partnerjev Comenius projekta Global Warming z gimnazijama iz Nemčije in Finske, z mladimi iz držav EU so se preizkusili v prevajanju, dijaki, ki se učijo francoski jezik, pa so bili na ekskurziji v Franciji. Poleg tega so sodelovali na konferenci Modela Evropskega parlamenta v Bonnu, medtem ko dijaki - prostovoljci redno izvajajo delo v domovih za starejše občane, v vrtcih, šolah in zavodih, na šoli je začel delovati popotniški taboriški klub, trije dijaki se pripravljajo na Mednarodno kemijsko

olimpijado, ena dijakinja pa se pripravlja na svetovno debatno prvenstvo v Katarju.

Pa to ni vse, pohvalijo se lahko tudi z dobrimi rezultati na tekmovanjih: na mednarodnih debatnih turnirjih (v Ljutomeru in Črni gori) so zasedli peto mesto, z oblikovanjem internetnega kviza v nemščini so zasedli četrto mesto, filmček na angleškem državnem tekmovanju jim je prinesel drugo mesto, zmagali so na tekmovanju za najpodjetniško idejo, dobili štiri zlata priznanja in dve srebrni priznanji na tekmovanju iz znanja o diabetesu, dobili so prvo nagrado na literarno-likovnem natečaju Dinozavri, zasedli prvo mesto na natečaju

Vsi dijaki so prejeli bele šale z logotipom šole, končno pa se jim bo uresničila tudi dolgoletna želja, da bodo maturantski ples organizirali doma - v novi večnamenski dvorani. Foto: I. S.

Darwin včeraj, danes jutri, dosigli so eno prvo in dve drugi mesti na državnem tekmovanju iz razvedrilne matematike, na Srednjeevropski matematični olimpijadi pa so osvojili bronasto priznanje.

Vseh odličnih rezultatov se bodo dijaki in dijakinje s svojimi profesorji in profesoricami veselili februarja na prvem maturantskem plesu v novi večnamenski dvorani.

B. B. P.

Hofer sporoča

Trajno znižano!

TRAJNO ZNIŽANO od 07.12.2009
Namesto cene so bile prodajne cene do vključno 05.12.2009.

Ljubljanska salama/
Tirolska salama
iz hladilnika,
500 g

namesto 1,79
za kos
1,74
3,48/kg

Pri Hoferju resnično prihranite. Vedno!

suprawisch
Gobica za čiščenje
2 vrsti, 5 kosov

namesto 0,59
za zavoj
0,55
0,11/kos

BAJNOF
Cviček
suho rdeče vino, 9,6% vol.
priznato tradicionalno
poimenovanje, 1l

namesto 2,99
za kos
2,74

podoba k	svinjski, divjačina, klo-basam in pečenkam
servirna temperatura	8 - 10 °C
poreklo	Dolenjska
okus	suho

Minister za zdravje opozarja, da prekomerno uživanje alkohola lahko škoduje zdravju.

TRAJNO ZNIŽANO od 10.12.2009

Namesto cene so bile prodajne cene do vključno 09.12.2009.

bella
Žele bonboni
250 g

namesto 0,79
za kos
0,74
2,96/kg

Mozartove kroglice
343 g

namesto 3,29
za kos
2,99
8,72/kg

bella
Rum-kokos kroglice
225 g

namesto 1,39
za kos
1,28
5,69/kg

Frank's
Arašidi USA Jumbo
500 g

namesto 1,69
za kos
1,68
3,36/kg

milfina

Trajno čokoladno mleko
s slamic
• 1,5 % maščobe ali
• 3,5 % maščobe
iz hladilnika,
500 ml

namesto 0,55
za kos
0,49
0,98/l

namesto 3,99
za kos
3,72
18,60/kg

FERRERO
Praline Rocher
200 g

Osana
Rastlinsko olje
2l

namesto 2,79
za kos
2,57
1,29/l

Kvas
iz hladilnika,
2 x 42 g

namesto 0,15
za kos
0,14
1,67/kg

Solo
Toaletni papir
4-slojni, 10 x 150 lističev

namesto 2,99
za zavoj
2,80
0,28/kos

Jušni rezanci
500 g

namesto 1,19
za kos
0,99
1,98/kg

PIROTEHNIČNA PONUDBA

od 30.11. v vaši Hoferjevi poslovalnici

Novo!

Prodaja samo v količinah, običajnih za gospodinjstva. Slike so simbolične in so predlogi za serviranje. Steklena embalaža je nevračljiva, cene vključujejo vse datjave. Cene so v evrih in vključujejo DDV. Za napake v tisku ne odgovarjamo.

Hofer trgovina d.o.o.
www.hofer.si

Barometer

Roman Ferenčak, sicer direktor in solastnik podjetja Ocean Orhides, je tudi član nadzornega sveta Elektra Maribor. Imenovan je bil sredi septembra.

Jožef Kovač iz Andrejce je začel pred petindvajsetimi leti kot policist, danes pa velja za enega največjih pravnih strokovnjakov v državi. Po izboru uporabnikov pravniskega portala Ius-info je med desetimi najplivnejšimi slovenskimi pravniki leta 2009. Štirinštridesetletni magister pravnih znanosti je zaposlen kot sekretar na ministrstvu za notranje zadeve.

Prof. dr. Andreju Šaleharju gre pripisati pomemben del zaslug na področju selekcijskega dela v prašičereji. Z njegovo pomočjo so pred dvajsetimi leti v Pomurju ustanovili prva vzrejna središča, ki so danes pomemben del jedra slovenskega rejskega programa.

Marija Štesl je na Osnovni šoli Grad vodja kulturnih dejavnosti. Zanje je šola prejela najvišje priznanje Zveze kulturnih društev Slovenije za nadpovprečne dosežke na kulturnem področju v minulih štirih letih in zlato priznanje za odličnost na področju literarnega dela ter ekostavov.

Jernej Frangež iz G. Radgone, ki nadaljuje tradicijo pridelovanja in negovanja penine po klasični metodi, je v Hercegovščaku pri G. Radgoni prijatelj, znanec, poslovnim partnerjem in sorodnikom predstavil novo vinsko klet, ki je nastajala dobrih deset let, imenujejo pa jo Hiša penin Frangež.

Svetniki o murskosoboškem proračunu za leto 2009

Danes vroče navzlic mrazu

Zavrteli naj bi 24,6 milijona evrov – Krožišča, vodovodi, poljske poti in novi poslovni centri – Opozicija kritična do županovega predloga

Danes bo mestni svet obravnaval predlog proračuna za naslednje leto, ki ga je župan Anton Štihec predstavil novinarjem v ponedeljek. Vzporedno pa so o njem razpravljali že pristojni odbori. Ali bodo svetniki predlog proračuna podprli, bo pokazala razprava. Glede na številke, ki so bile predstavljene, in tudi projekte, ki naj bi jih občina realizirala z investicijskimi transferji (ti obsegajo 46 odstotkov proračunskih prihodkov), gre za enega boljših proračunov soboške občine, pa četudi zanemarimo dejstvo, da gre za predvolilno leto.

Občina načrtuje v naslednjem letu za 24,6 milijona evrov prihodkov. Po bilanci prihodkov in odhodkov (gre za več ali manj izvorne in predpisane prihodke občine) naj bi se v proračun steklo 22,6 milijona evrov ali za okrog 23 odstotkov več sredstev kot v rebalansu proračuna za letošnje leto. Vprašanje pa je, ali ima to povečanje realno podlago. Če predvidena rast prilivov iz dohodnine za skoraj štiri odstotke je rahlo vprašljiva, če vemo, da so na račun večje brezposelnosti socialni transferji v občini v letošnjem letu občutno porasli. Drži, da je občina po zakonu upravičena do finančnih izravnav, ki verjetno ne bodo spor-

ne za pokrivanje tekočih obveznosti. Medtem pa je pri investicijskih odhodkih realno pričakovati usmerjanje k razpisom. Tu pa je že nekaj pasti. Če primerjamo predvidena sredstva za pokrivanje investicij na področju kulture v državnem proračunu, vidimo, da bo v ta namen na razpolago dobrih deset milijonov evrov. Vrednost naložbe soboške občine v obnovo in dograditev kinodvorane pa je okrog štiri milijone evrov (od tega dva za nakup opreme, ki naj bi ju prispevalo ministrstvo). Če sredstva, ki so na razpolago, kažejo, da bo boj za celotno načrtovano pokritje drugega dela naložbe izredno težek, izid pa vprašljiv. Iz finančnih terjatev naj bi se nateklo v proračun deset tisoč evrov, iz letošnjega presežka okrog 485 tisoč evrov in iz zadolževanja dober pol drugi milijon evrov. Še najbolj realno je zadolževanje. Trenutna zadolženost občine bo dosegla tudi po prenosu javne infrastrukture (vodovoda, kanalizacije in toplovoda) iz Komunale neposredno na občino komaj 35 odstotkov dovoljene. Z novo zadolžitvijo pa bo ta obremenitev dosegla 60 odstotkov dovoljene. Ključne naložbe so v premoženje, in sicer 1,97 milijona za opremo kinodvorane in 0,98 milijone evrov za nakup hidravlične avtolestve za gasilsko vozilo. Urejanje poljskih poti

Goran Milošević, tajnik SD: »Kot že nekaj zadnjih let, smo tudi pri predlogu proračuna Mestne občine Murska Sobota za leto 2010 pričala nerazumnemu napihovanju njegovih postavk, predvsem v investicijskem delu. Socialni demokrati na načelni ravni podpiramo številne načrtovane investicije, ki jih mesto nedvomno potrebuje, vendar pogled na predvideno strukturo prihodkov, ki naj bi zagotovili njihovo izvedbo, kaže, da gre prej za predvolilne obljube kot rezultat treznega strateškega premisleka.

Investicije v skupni vrednosti nekaj čez 12 milijonov evrov naj bi financirali s prodajo zemljišč, pridobivanjem sredstev na razpisih, prihodki od občinskega premoženja in komunalnih taks ter seveda z zadolževanjem občine.

Glede realnosti prodaje zemljišč v SOIC nas prepriča podatek, da za njih, kljub razprodajni ceni, ni nobenega zanimanja. Več kot šest milijonov evrov predvidenega zneska za investicije naj bi MOMS pridobila na raznih razpisih. V tem trenutku je zagotovljenih zgolj nekaj več kot 50 odstotkov teh sredstev, ostalo pa je še pod zelo velikim vprašanjem. Predvideno povečanje prihodkov od premoženja gre v celoti na račun prenosa lastništva javne komunalne infrastrukture iz komunalnega podjetja na občino, ki bo od leta 2010 Komunali zaračunavala najemnino, kar prinaša tudi ustrezno povečanje odhodkov za njeno vzdrževanje in ne predstavlja pozitivnega neto učinka na prihodke. V najboljšem primeru lahko pričakujemo 60-odstotno realizacijo navedenih kategorij prihodkov. Ostanje nam še zadolževanje za 1,5 milijona evrov, s katerim se bo mašila ogromna luknja, najverjetneje za predvolilno dokončanje vsaj nekaterih, javnosti všečnih projektov.

Kot rečeno, gre za staro zgodbo o neuspešnem prestrukturiranju proračunskih virov, na podlagi katerega bi lahko realneje načrtovali razvoj mesta. Upravljanje občinskega premoženja je zgrešeno (primer SOIC), evropska sredstva se izrazito slabo izkoriščajo, vedno znova se pokaže nesposobnost dogovarjanja o javno-zasebnih partnerstvih.

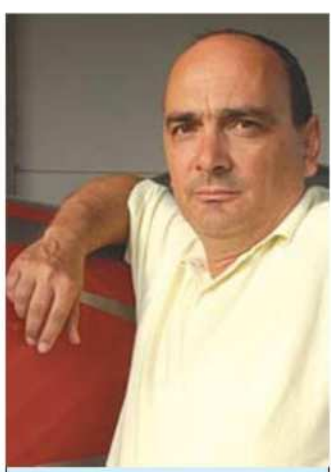
Zaradi vsega navedenega lahko sklenemo, da vodstvo MOMS tako kot v vseh preteklih letih tudi letos ostaja pri dajanju nerealnih obljub, kar je, kot vse kaže, tudi njihov skrajni dosežek.

Hvala vsem, ki ste nam zaupali letos.

Želimo vam obilo sreče, zdravja in osebnega zadovoljstva!

Vabljeni na veliko silvestrovanje in novoletni ples!
Za rezervacijo mize pokličite 031 518 255.

Marjan Gujt, svetnik LDS: »Vsak občinski proračun je skupek pobožnih želja, poseben predvolilni. To velja tudi za predlagan proračun MO MS za prihodnje leto. Navsezadnje ga je sestavil župan, ki si krčevito prizadeva za naslednji mandat. Čeprav si vsi srčno želimo izvedbe vseh predvidenih investicij, moramo biti posebej pozorni na past pretiranega zadolževanja. Trenutno je zadolžitev občine zaradi zgodovinsko nizkih obrestnih mer še sprejemljiva, kar pa se bo kmalu po prvih znakih okrevanja evropskih gospodarstev drastično spremenilo.

Takrat bodo nastopile resne finančne težave, za katere niti sam niti moja svetniška skupina LDS ne želimo prevzeti odgovornosti.

Zato je nadaljnje zadolževanje občine treba ustaviti. Razočaralo me je tudi zmanjševanje že itak skromnih sredstev za mlade raziskovalce, tehnično kulturo in podobne dejavnosti, ob hkratnem povečanju plač zaposlenim v občinski upravi.

Mag. Robert Celec, svetnik SDS: »Neizvedena strategija razvoja občine, ki jo župan obljublja že od začetka mandata, ima za posledico pomankljivo podstat razvoja občine, kar je nedvomno opaziti tudi v predlogu proračuna. Proračun je luknjast in v posameznih delih neracionalen. Samo da navedem: 30 tisoč evrov za svetovalne storitve pravniku za Fazanerijo, »velikem« projektu župana g. Antona Šticha, in 150 tisoč evrov za urejanje dokumentacije za ta isti projekt, ki je v zraku že nekaj let in je za današnji čas, najmanj kar lahko rečem, neodgovorno početje in na neki način pesek v oči razvoju. Ob tem se mi poraja vprašanje, koliko pravnikov je zaposlenih na MO Murska Sobota, in če je njihovo delo res usmerjeno izključno k stikom z javnostjo? Sobočani ne živimo v tej občini le do konca mandata sedanje oblasti, zato se morata stopicjanje na enem mestu in pri tem še prekomerno zadolževanje občine končati. Potreben je miselni preskok, iz stihijskega pristopa v dolgoročno, v prihodnost usmerjeno planiranje z ustrezno vizijo razvoja.«

Župan Anton Štihec je predstavil izredno ambiciozen proračun Mestne občine Murska Sobota. Ta naj bi znašal 24,6 milijona evrov prihodkov ali za dobrih 23 odstotkov več, kot je bil sprejet rebalans za letošnje leto. Ali je to ob sedanjem stanju gospodarstva in na to vezane davčne prilive, ki so glavni vir napajanja proračuna, realno, pa je že drugo vprašanje.

na komasacijskem območju k. o. Krog - Bakovci naj bi stalo 700 tisoč evrov, nadaljevanje gradnje kolesarskega omrežja 462 tisoč evrov. V naslednjem letu naj bi bilo presekanih kar nekaj prometnih gordijskih vozlov, in sicer bo zgrajeno krožišče na križišču Noršinske, Markišavske in Lendavske ulice, vredno 477 tisoč evrov. Predvideni stroški do dokončanja podvoza v Lendavski ulici znašajo približno 221 tisoč evrov in vlaganja v kanalizacijo približno 400 tisoč evrov.

Ob navedenih projektih, ki jih navaja proračun, občina načrtuje v naslednjem letu nadaljevanje gradnje južne obvoznice in ureditev krožišča na križišču Ulice arhitekta Novaka in Gregorčičeve ulice, če bo Mercator začel naložbo v nov center. Ali bo proračun finančno vzdržal, je odvisno od objektivnih okoliščin in ne toliko od politične volje. Kljub vsemu pa prihaja leto, ko je realizacija projektov ključnega pomena za preživetje.

J. Votek

Mačkovci Pogrešajo turiste

Tokratno anketo smo opravljali v Mačkovcih in na tri vprašanja nam je odgovorilo 63 krajanov. Vprašali smo jih, kaj bi bilo treba narediti, da bi se vrnilo več življenja v Mačkovce, kaj je v kraj prinesla železnica in kako so zadovoljni z dosedanjim delom župana.

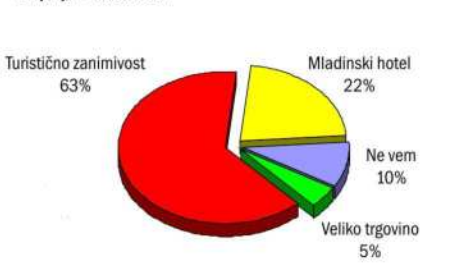
Po mnenju 63 odstotkov bi več življenja v Mačkovce prinesla turistična zanimivost, dobra petina predlaga mladinski hotel in pet odstotkov veliko trgovino. Desetina se ni mogla odločiti za nobenega od ponujenih odgovorov. Polovica vprašanih meni, da železnica v njihov kraj ni prinesla ničesar, saj so vlaki ponavadi prazni, 37 odstotkov občuti večjo povezanost z drugimi kraji, 11 odstotkov pa vidi samo nepotrebno delitev in prodajo zemljišč. Več kot polovica vprašanih je mnenja, da je župan za njihov kraj nekaj že naredil, ampak bi lahko še mnogo več, dobra četrtina meni, da je naredil vse, kar je bilo v okviru njegove zmožnosti, 16 odstotkom pa se zdi, kot da je na njihov kraj pozabil, in z njegovim delom nikakor niso zadovoljni.

Za sodelovanje se zahvalujemo in vabimo vse, ki bi želeli časopis Vestnik redno prebirati, da nas pokličijo v Klicni studio slepih na številko 04 51 16 404 in se nanj naročijo.

Kako ste zadovoljni z dosedanjim delom župana glede na pridobitve vašega kraja?

Kaj bi bilo potrebno narediti, da bi se vrnilo več življenja v Mačkovce?

Kaj je prinesla železnica vašemu kraju?

N = 63

Kljub krizi so nagrade tudi v pomurskih podjetjih

Le štirje brez božičnic

Ugotavljali smo, ali in koliko bo dodatno kanilo v žepe pomurskih delavcev – Poklicali smo 33 gospodarskih družb, le v štirih so nam odgovorili, da za zaposlene nimajo nagrade

K izplačilu trinajste plače ali božičnice so delodajalce pozvali tako največji sindikat kot Združenje delodajalcev Slovenije. Kajti, kot pravijo na sindikatu, uspešno poslovanje ni nujno vezano na končno ugotovljen finančni rezultat poslovanja. Uspešnost naj se po njihovem ocenjuje tudi po doseganju rezultatov dela delavcev. Tudi pri delodajalskem združenju menijo, da izredno izplačilo zaposlenim ob koncu leta ni nagajevanje izključno na podlagi dobička in ni nanj neposredno vezano.

Oboji so tudi mnenja, da izplačilo trinajste plače ali božičnice čim večjemu številu zaposlenih omogoča dobro delo posameznika in uspešno poslovanje podjetja. Takšno mnenjsko sozvočje pa je vendarle obteženo z gospodarsko krizo, zato bo po pričakovanju letos ob koncu leta nagajevanje manj zaposlenih. Bodo pa v skoraj vseh podjetjih napraskali za večjo ali manjšo nagrado, ob tem pa še za družabna srečanja zaposlenih ob koncu leta. Tako tudi v pomurskih podjetjih. Od trinajstih gospodarskih družb z večjim številom zaposlenih, ki smo jih poklicali, so nam le v štirih odgovorili, da za zaposlene nimajo nagrade.

Izredna izplačila ob koncu leta

bodo po podjetjih zelo različna. Trinajsto plačo bo izplačalo eno od vseh vprašanih podjetij, vsaj tri pa bodo izplačala tudi razmeroma visoke nagrade ali božičnice. Več podjetij bo izplačalo nagrado iz poslovne uspešnosti, nekaj pa tudi razliko do manj izplačanega regresa ali malice, čeprav je že zdaj jasno, da pri vseh vprašanih končni poslovni rezultat ne bo zelen.

Kaj so povedali po podjetjih, ki smo jih povabili k besedi? Objavljamo imena samo tistih, ki so do konca priprave članka z gotovostjo napovedala izplačilo nagrade zaposlenim.

Skupina Nafta Lendava: Nagrada za uspešnost zaposlenim znaša 250 evrov in je enaka za vse zaposlene oziroma sorazmerni delež glede na prisotnost na delu.

Varis: Zaposlenim bodo izplačali razliko za nižji strošek malice – povprečno 226 evrov na delavca, višina izplačila pa je odvisna od prisotnosti zaposlenega na delovnem mestu.

Lek: Vsi zaposleni bodo prejeli božičnico po 1.400 evrov bruto in pred koncem leta še nagrado – vsak 20 odstotkov svoje plače.

Elektromaterial: Zaposleni bodo prejeli nagrado v manjšem znesku, višina bo znana po končanih pogajanjih med sindikatom dejavnosti in delodajalci na

nacionalni ravni.

Artex: Tako kot vsa leta bodo nagrado zaposlenim, ki bo enaka za vse, dali tudi letos.

Hinco: Nagrada bo tako kot vsako leto, višina izplačila bo za vse zaposlene enaka.

Krka: Božičnica, ki jo prejmejo vsi zaposleni, znaša 1.192 evrov bruto, pri obračunu pa se upošteva prisotnost delavca na delu. Dobili jo bodo tudi sodelavci, zaposleni prek agencij Adecco, Manpower, in drugi v višini 596 evrov bruto.

Farmtech in Komptech: Zaposleni bodo prejeli blizu 600 evrov nagrade, višina pa bo odvisna od prisotnosti delavca na delovnem mestu. Zaposleni bodo prejeli tudi manjše darilo.

Makoter: Kljub težkemu poslovnemu letu bodo, tako kot vsa leta, imeli božičnico za zaposlene, otroke delavcev pa bo obisk in obdaril dedek Mráz.

Segrap: Zaradi velike investicije letošnja nagrada ne bo visoka, imeli pa bodo zaključno družnjo zaposlenih.

Sistem Panvita: Nagrada za prispevek k razvoju gospodarske družbe ob koncu leta znaša 700 evrov bruto. Nagrado prejmejo le delavci, ki so zaposleni po kolektivni pogodbi, višina izplačila pa je odvisna od prisotnosti na delovnem mestu.

SGP Pomgrad: Nagrada za za-

poslene v vseh družbah skupine znaša 700 evrov bruto, višina izplačila bo odvisna od prisotnosti zaposlenega na delovnem mestu.

Avtobusni promet: Izplačali bodo del regresa za letni dopust, okrog 200 evrov bruto.

Agroservis: Vsi zaposleni bodo prejeli po 170 evrov nagrade.

Galex: Božičnica bo tako kot vsako leto, o višini se še odločajo.

Medicop: Zaposlenim bodo izplačali 13. plačo z namenom, da se prejemek zaposlenim šteje v pokojninsko osnovo.

Družbe skupine Roto: Do 500 evrov nagrade prejmejo zaposleni, ki so največ prispevali k uspehu podjetja, vsi zaposleni pa praktično nagrado. Otroke zaposlenih je obdaril dedek Mráz, delavci pa se bodo srečali še na skupnem novoletnem kosilu.

Skupina Sava – družbe v SV Sloveniji z dejavnostjo turizem: Zaposleni bodo prejeli božičnico, ki znaša dobrih 253 evrov bruto, za otroke zaposlenih pripravljajo kulturno-zabavne prireditve z obdaritvijo Božička in srečanja zaposlenih ob koncu leta.

Kema: Zaposleni bodo prejeli 300 evrov bruto nagrade.

Arcont, d. d., in Arcont IP: Vsi zaposleni bodo prejeli razliko regresa v višini 290 evrov bruto in darilo, ob tem pa še 100 evrov na-

Trinajsta plača se všteva v pokojninsko osnovo delavca, kar pa za božičnico ali nagrado za poslovno uspešnost ne velja, čeprav bo delodajalec tudi od te moral plačati socialne prispevke.

grade delavci, ki so bili prisotni na delovnem mestu v zadnjem kvartalu, ter dodatnih 100 evrov za letočno prisotnost na delu.

Reflex: Vsi zaposleni bodo prejeli božičnico, izplačilo nagrade pa bo odvisno od končnega poslovnega rezultata oziroma višine ostanka dobička.

Radenska: Božičnica za vse zaposlene v podjetju znaša 800 evrov bruto, v sodelovanju s sindikatom pripravljajo še zaključno druženje, sindikat pa bo poskrbel za obdarovanje otrok zaposlenih.

Elti: Vsi zaposleni bodo prejeli nagrado približno v višini svoje plače.

Var: Nagrada za uspešnost pri poslovanju znaša za zaposlene z nižjimi plačami 80 odstotkov njihove mesečne plače in za zaposlene z višjimi plačami blizu 50 odstotkov mesečne plače. Višina izplačane nagrade je odvisna od prisotnosti na delovnem mestu.

Majda Horvat

Barometer

Edvard Mihalič, župan Občine Rogošci, tako kot drugi župani Pomurja jamra, da sta od Murske Sobote do Sotine na 35 kilometrih le še dve podjetji. Podobno tarnajo tudi drugi župani. Toda če je to pot za reševanje Pomurja, potem se mu ne piše nič dobrega.

Sebastian Vörös iz Murske Sobote je prejel univerzitetno Prešernovo nagrado za diplomsko nalogo iz filozofije z naslovom Metuljeve preobrazbe – od substancialnega dualizma v novoveški filozofiji do dualizma lastnosti v sodobni filozofiji duha.

Željko Šalamun iz Stare Nove vasi je predsednik pomurske sekcije Društva za opazovanje in preučevanje ptic Slovenije (DOPPS), ki je bilo ustanovljeno v petek v Beltincih.

Bojan Petrijan, direktor uprave na mestni občini, je ostal sam na potapljačiji se ladji velikih obljub soboškega nogometa. Toda kot kaže, mu bo z resnim pristopom in delom le uspelo izvléči nogometaše iz krize. Pomembno pa je to, da se je lotil reševanja krize z odprtimi kartami in čistimi računi.

Zvonko Murgelj, direktor Radenske, se zdaj otepa šrotove dediščine, čeprav je v Radensko prišel zato, da bi gradil ta imperij, potem ko se je gradnji upri prejšnji direktor. Da bi se rešil neprijetne dediščine in na neki način povrnil denar, ki je odtekel iz Radenske, zdaj napoveduje prestrukturiranje podjetja, katerega sestavni del je še vedno zmanjševanje števila zaposlenih.

Izbranih deset najplivnejših slovenskih pravnikov

Med elito tudi Prekmurec

Jožef Kovač iz Andrejec je pred petindvajsetimi leti začel kot policist, danes pa velja za enega največjih pravnih strokovnjakov v državi – Priznanje je zaveza za še boljše delo

Po izboru uporabnikov pravnškega portala Ius-info so podelili priznanja desetim najplivnejšim slovenskim pravnikom leta 2009. Za najplivnejše pravnike so bili izbrani France Bučar, Miro Cerar, Aleksander Čeferin, Damijan Gregorc, Katarina Kresal, Vlasta Nussdorfer, Marko Pavliha, Nataša Pirc Musar in Nina Zidar Klemenčič. V elitni družbi se je znašel tudi Prekmurec Jožef Kovač. Štiriinštiridesletni magister pravnih znanosti je zaposlen kot sekretar na ministrstvu za notranje zadeve.

»Moram povedati, da sem bil z izborom med najplivnejše pravnike pozitivno presenečen, saj na začetku nisem upal niti pomisliti, da bom tudi jaz med elitnimi priimki, kot so Kresal, Cerar, Čeferin, Pavliha ali Bučar,« uvo doma še pod vtisom razglasitve razlaga Jožef Kovač, doma sicer iz Andrejec na Goričkem. »Nekateri so nedvomno glasovali zame zato, ker me poznajo in poznajo moje strokovno znanje in delovno zagnanost, spet drugi so glasovali prav zato, ker do sedaj še niso slišali za mene in mi tako dali možnost, da se tudi neznanu ime pojavi med elitnimi pravni-

ki. S tem so me seveda tudi zavezali, da v prihodnje na pravnem področju še nekaj naredim. Zelo sem zadovoljen s prejetim priznanjem, mi je moralna podpora, daje mi novih moči in elana, istočasno pa me tudi obvezuje, da kot pravnik maksimalno prispevam k razvoju pravne stroke in vladavini prava.«

V Ljubljano po napredovanje

Kovač je leta 1984 končal srednjo policijsko šolo in nato služboval kot policist. Devet let kasneje je postal pomočnik komandirja policijskega oddelka v Gornjih Petrovcih, do leta 2005 je bil še na več vodstvenih položajih znotraj enot pomurske policije. Aktiven je bil tudi v vojni za Slovenijo. Pred štirimi leti je odšel v službo v Ljubljano: »Vodila me je želja po napredovanju. Začel sem opravljati dela in naloge višjega svetovalca v Sektorju za pritožbe Direktorata za policijo in druge varnostne naloge na Ministrstvu za notranje zadeve RS. Kot pooblaščenec ministra sem vodil senat za reševanje pritožb, podanih zoper delo policistov. Opravljal sem tudi druge naloge v zvezi s poročanjem varuhu člo-

vekovi pravic in drugim državnim organom, na katere se obračajo državljani v zvezi s postopki in ukrepi policije. Tako sem bil leta 2006 razporejen na novo delovno mesto podsekretarja v vodstvu direktorata. Na tem delovnem mestu se ukvarjam s sistemsko normativnimi zadevami. To zajema medresorsko usklajevanje, sodelovanje pri pripravi zakonskih in podzakonskih aktov ter raznih drugih gradiv za vlado, varuha človekovih pravic in državni zbor.«

Iz ministrstva v pravosodje

Leta 2007 je opravil državni pravniški izpit, lani pa je napredoval v naziv sekretarja. Prav tako lani je Kovač magistriral na ljubljanski pravni fakulteti. Je tudi poravnalec v kazenskih zadevah in mediator ter predavatelj po pogodbi na Fakulteti za varnostne vede. In recept za uspeh? »Vedno rad prislunem konstruktivnim predlogom; le dobra komunikacija pa omogoča izmenjavo mnenj, idej in rešitev, saj se tako rodijo dobre ideje.« »Pravkar podeljeno priznanje kot najplivnejšemu pravniku 2009 me je spodbudilo k razmi-

Jožef Kovač iz Andrejec je v petindvajsetih letih prehodil pot od navadnega policista do enega najplivnejših pravnikov v državi. Foto: I. H.

šljanju, da z ministrstva za notranje zadeve kljub 30-letnemu stazhu odidem in se preizkusim še na področju pravosodja ali odvetništva, saj trenutno na svojem delovnem mestu ne vidim možnosti za napredovanje in dograjevanje svoje poklicne kariere. Tudi pravosodno področje mi predstavlja velik izziv, kjer kot pravnik lahko veliko prispevam

k napredku in razvoju naše družbe in k zadovoljstvu državljanov,« je še povedal Jožef Kovač, ki tudi ne izključuje možnosti, da bi se morda vrnil v rodno Prekmurje, saj »imam še ogromno energije in se čutim sposobnega še marsikaj storiti pri razvoju in dvigu pravne kulture in zavesti naših državljanov.«

Andrej Bedek

Foto: Dani M.

Nova pridobitev v Hercegovščaku

Pravljica okusov v Hiši penin Frangež

Kakovost njihovih vin in penin potrjujejo številna odličja

Družina Frangež iz Gornje Radgone, ki nadaljuje tradicijo pridelovanja in negovanja penine po klasični metodi, je v Hercegovščaku pri Gornji Radgoni prijateljem, znancem, poslovnim partnerjem in sorodnikom predstavila novo vinsko klet, ki je nastajala dobrih deset let, imenujejo pa jo Hiša penin Frangež.

Ob odprtju najnovejše pridobitve, kjer zorijo penine in vina, klet pa služi tudi za ogled in degustacije, je Jernej Frangež, ki je nasledil proizvodnjo po pokojnem očetu Štefanu, povedal: »Klet je grajena v starem domačem stilu, iz stare opeke, masivnega lesa ter kovaških elementov, v treh etažah, s skupno površino okoli 1.300 kvadratnih metrov. V kletnih prostorih je »šampanjska klet« oz. zorišnica naših penin z zmogljivostjo 120.000 steklenic, v pritličju je polnilna linija s tlačnim polnilcem, strojem za etiketiranje steklenic in cisternami za pridelavo penin po metodi charmat, v pritličju pa so degustacijska soba s točilno mizo za 60 gostov in pomožni prostori.«

Frangeževi se radi pohvalijo, da so njihove penine ob deseti obletnici osamosvojitve Slovenije obšle ves svet, saj so jih izključno za ta namen naročila vsa slovenska veleposlaništva po svetu, pijejo pa jih tudi na Japonskem, v Nizozemski, Švici, Nemčiji, Avstriji, Italiji, Hrvaški in še kje. Za svoje penine in vina so prejeli vrsto priznanj, odličij in medalj, ki potrjujejo njihovo kakovost.

Na slovesnosti so bile tudi vinske kraljice Janika Korošec (Radgonsko-Kapelske gorice, Martina Rebula (kraljica terana), Sanja Klenar (Ljutomer), Tatjana Caf (Ptuj), Elizabeta Bordon (Istra), Anja Jamšek (Maribor) in Mateja Praprotnik (Kog).

Dani Mauko

Izobraževanje kmetovalcev

18. 12. 2009: KGZS – Zavod Murska Sobota, Ulica Štefana Kovača 40, 9000 Murska Sobota, ob 9.00, KOP – IVR – predavanje, Varstvo vrtnin pred divjadjo, Pomen analiz in dobra kmetijska praksa gnojenja, Preprečevanje in premagovanje stresa pri gojenju zelenjadnic.

18. 12. 2009: Občina Turmišče, dvorana, Ulica Štefana Kovača 73, 9224 Turmišče, ob 9.00, KOP – REJ – predavanje, Paša domačih živali, Pomen strukturnega obroka za prežvekovalce, Teletom primerna reja.

18. 12. 2009: Trstenjak, sadjarska kmetija, Veščica pri Ljutomeru, ob 10.00, KOP – IPS – prikaz, Praktični prikazi potrebnih tehnoloških znanj za pečkarje – zimska rez.

Kaj storiti s slovensko golico?

Ohraniti takšno, kot je, ali jo posodobiti

S sistematičnimi križanji in samooplodnjami bi lahko spremenili obliko in barvo ploda ter način rasti

Sorta slovenska golica je klasičen primer uravnovežene populacijske sorte. Zanj je značilna sorazmerno velika genetska raznolikost rastlinskih osebkov, ključne morfološke lastnosti (npr. barva in oblika ploda) pa so maksimalno izenačene. Izvira iz iste izhodiščne mutacije kot oljne golice naših severnih sosedov, s katerimi smo nekdanje živele v isti državi. Takrat je bilo vprašanje, kaj je slovenskega in kaj avstrijskega izvora, mnogo manj pomembno.

Danes je drugače. Tokrat sicer ne bi želel razpravljati, koliko je slovenska golica res slovenskega izvora. Navadne buče (vrsta *Cucurbita pepo*) so izrazite tujeprašnice in sorte so se od nekdanje med seboj križale. Med seboj so se križale tudi različne populacije oljnih buč (slovenske, avstrijske, madžarske). V potomstvih so se ponavljale tudi nezaželene rastline (npr. neodporne proti kakšni bolezni), vendar so bile te v procesu selekcije, povezane s semenarstvom, odstranjene. Ko pa se je genetsko rekombiniranje (križanje) začelo »ožati«, se je začela povečevati stopnja homozgotnosti (podobno je, če parimo sorodne osebe neke živalske vrste med seboj) in začeli smo upravičeno govoriti, da se je sorta začela izrojevati. Sicer pa velja, da nobena sorta ni večna.

Kaj lahko naredimo s slovensko golico? Večina ljudi meni, da jo je treba izboljšati. To bi najlažje storili tako, da bi jo sistematično križali z najnovejšimi, visoko požlahtnjenimi avstrijskimi sortnimi materiali. Tu pa nastane nov problem. Prenovljeno slovensko golico bi genetsko in morfološko še bolj približali avstrijskim sortam. Takšna rešitev z etičnega vidika ne bi bila poštena. Predlagam dru-

Foto: Ludvik Kovač

go (»dvostrano«) rešitev, ki bi obsegala dva programa. Naloga prvega bi bila ohranjanje slovenske golice takšne, kot je, s tem da bi jo vzdrževali na pravilen način (da se stopnja sorodnosti med rastlinami ne bi povečevala). Naloga drugega programa pa bi bila posodobitev te sorte. S sistematičnimi križanji in samooplodnjami bi lahko spremenili obliko in barvo ploda ter način rasti (spremenili bi ga v permanentno grmičasto obliko s kratkimi stebli). Zaradi vse toplejšega podnebja bo prav gotovo treba misliti na plodove svetlejši zunanosti, ki se v vročih dneh mnogo manj segrejejo (razlika v temperaturi površine plodov je lahko večja od 25 stopinj Celzija). Ko sem sejal križance oljnih buč na tropskih območjih, sem ugotovil, da lahko vročinski šok povzroči, da vsa semena v plodu začnejo

kaliti. Kalitev v plodu je bila velik problem tudi v Sloveniji in Avstriji leta 2003.

V Sloveniji je bilo že nekaj žlahtniteljskih programov, povezanih z oljnimi bučami. Tu se pojavlja vprašanje, zakaj so bili vsi to programi po nekaj letih ukinjene. Buče so rastline, ki jih je v primerjavi s strnimi žiti ali sojo zelo lahko žlahtniti. Križanja so enostavna in tudi s kalitvijo semen ni težav. Glavni problemi so druge. Žlahtnjenje oljnih buč, podobno je tudi pri drugih rastlinskih vrstah, je dolgotrajen proces, država pa v glavnem financira projekte za krajši čas. Drug problem, ki je neposredno povezan z bankroti žlahtnjenja oljnih buč, se nanaša na velike stroške kemijskih analiz. Uspešno žlahtnjenje zahteva detajlno analizo vsaj 1500 do 2000 vzorcev semen letno.

Brez natančnih kemijskih analiz je selekcija nepopolna. Manjka ji bistveni del. Ker je bilo sredstev v preteklih letih zelo malo, smo bili prisiljeni delati to, kar zahteva malo denarja ter veliko genetskega znanja in izkušenj. Ukvarjali smo se z oblikovanjem grmičastih golic z rumenimi, permanentno zelenimi in belimi plodovi, z medvrstnimi (interspecies) križanji in spreminjanjem muškatinih buč v grmičaste golice. Vse, kar je ustvarjeno, bi se dalo koristno uporabiti pri posodobitvi slovenske golice. Kdorkoli se želi resno posvetiti oljnim bučam, bo dobil vse ključne materiale.

Dr. Anton Ivančič, redni profesor genetike in žlahtnjenja rastlin, Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede, Univerza v Mariboru

Izbrali najbolj skrbnega lastnika gozda

Zdrav in negovan gozd za lepše okolje

Najbolj skrben pomurski lastnik je Simona Šiftar iz Zenkovec

Zavod za gozdove Slovenije je že enajstič podelil priznanja najbolj skrbnim lastnikom gozdov. Podelitev priznanj, ki je potekala pod geslom DOBER GLAS V DEVETO VAS, pomeni vsakoletno zahvalo in priznanje za skrben odnos do narave in svojih gozdov štirinajstim lastnikom gozdov iz celotne Slovenije. Iz Pomurja je bila za najbolj skrbnega lastnika gozda v letu 2009 izbrana Simona Šiftar iz Zenkovec.

Simona je po izobrazbi ekonomistka. Zaposlena je v Termah 3000, kar pa ni ovira, da ne bi našla časa za kmečka opravila in delo v gozdu. Lastnica gozda je postala bolj po naključju, saj je

dobila njena mama leta 1998 v postopku denacionalizacije vrnjenih tudi nekaj gozdov. Šiftarjevi so nekaj gozda še dokupili, tako da je danes Simona lastnica 7,6 hektarja nižinskega gozda v enem kosu ob reki Muri. V juliju 2008 je Šiftarjev gozd močno poškodovalo neurje. Veter jim je izruval in polomil veliko dreves, skupno za več kot 300 kubičnih metrov. Pozimi so imeli polne roke dela s sanacijo poškodb. Ker vsega lesa niso potrebovali za lasne potrebe, so vrednejši les prodali, slabšega pa namenili za kurjavo. Površine so pripravili za saditev in jih spomladi zasadili s hrasti, javorji, črno jelšo in topoli. Tudi v letu 2009 je njihov gozd na Petanjcih ponovno

prizadel vetrolom, tako da bodo imeli Šiftarjevi in tudi veliko drugih lastnikov v obmurskih gozdovih dela čez vso zimo. Delo v poškodovanih gozdovih zahteva preudarnega lastnika z voljo do težkega in nevarnega dela oz. pripravljenost lastnikov, da izvedbo del prepustijo usposobljenim in opremljenim izvajalcem del v gozdovih.

Simona meni, da je zdrav in negovan gozd pomemben za naše okolje, zato je potrebno zanj čim bolj skrbeti. Kljub pomanjkanju časa so Simona in seveda vsi Šiftarjevi zelo skrbni do svojega gozda in zato lep vzor drugim pomurskim lastnikom gozdov.

Dejan Horvat

Med najbolj skrbnimi slovenskimi lastniki gozda je tudi Simona Šiftar iz Zenkovec. Foto: D. J.

Plačilne pravice v letu 2010

Ne zamudite rokov!

Zahtevke za prenos plačilnih pravic je treba vložiti najpozneje do 15. januarja 2010 – Izplačevanje subvencij za leto 2009 že poteka

15. januarja prihodnje leto se izteče rok, do katerega morajo kmetijska gospodarstva vložiti zahtevke za prenos plačilnih pravic. V Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije opozarjajo, da tega roka ne smejo zamuditi, saj bodo le tako upravičena do izplačila plačilnih pravic v letu 2010.

Kmetijska gospodarstva, ki imajo plačilne pravice, lahko te v celoti ali delno prenesejo na drugo kmetijsko gospodarstvo, ki je vpisano v register kmetijskih gospodarstev. Prenesti je možno najmanj 0,1 plačilne pravice, kar predstavlja 0,1 hektarja kmetijskega zemljišča. Za prenos plačilnih pravic so na voljo ustrezni obrazci na spletnih straneh Agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja in na izpostavah kmetijske sveto-

valne službe. Pri kmetijskih svetovalcih je možno dobiti tudi vse potrebne informacije in pojasnila o tem prenosu.

Možnih je več vrst prenosov plačilnih pravic: trajni prenos – prodaja plačilnih pravic brez zemljišča, trajni prenos – prodaja plačilnih pravic z zemljiščem, začasni prenos – zakup plačilnih zemljišč z zakupom in trajni prenos – dedovanje in odstop plačilnih pravic.

Kadar vlagatelj vlaga zahtevke za prenos plačilnih pravic z zemljiščem, mora pred vložitvijo zahtevka prenesti tudi površine na kmetijsko gospodarstvo prevzemnika.

Vse, ki bodo vlagali zahtevke za prenos plačilnih pravic z zemljiščem, velja opozoriti, da morajo to storiti do 31. decembra,

saj bo med 1. in 15. januarjem zaprt register kmetijskih gospodarstev in površin med kmetijskimi gospodarstvi ne bo možno prenašati. Tisti, ki jim prenos plačilnih pravic ne bo uspelo opraviti pred koncem leta, bodo morali na zahtevek za prenos plačilnih pravic navesti površine GERK-ov, ki bodo predmet prenosa, v opombo pa zapisati »Prenos površin na kmetijsko gospodarstvo prevzemnika zaradi zaprtja RKG ni bil opravljen«. Takoj po odprtju registra bodo morali vlagatelj urediti stanje v registru kmetijskih gospodarstev in to sporočiti agenciji za kmetijske trge.

Zaradi težkih razmer v kmetijstvu, ki so posledica svetovne gospodarske krize in neugodnih vremenskih razmer, ki so prizadele slovensko kmetijstvo, so v

kmetijskem ministristvu posebno skrb namenili čim hitrejšemu izplačilu subvencij za leto 2009 in drugih pomoči kmetijcem. Tako je agencija že v novembru izplačala več kot 1,8 milijona evrov pomoči iz programa Deminimis 4.620 pridelovalcem pšenice, ki so utrpeli škodo zaradi moče, preostali so pomoč izplačali v začetku decembra. Opravili so tudi izplačila subvencij za območja z omejenimi dejavniki, v teh dneh upravičenci prejemajo odločbe o izplačilih plačilnih pravic, po napovedih kmetijskega ministra Pogačnika bodo nekaj neposrednih plačil izplačali že letos, v januarju pa naj bi upravičencem izplačali več kot 70 milijonov evrov neposrednih plačil za leto 2009.

Ludvik Kovač

Člani Čebelarkega društva Črenšovci v novih oblekah

Čebelarstvo Črenšovci Čebelarji v novi obleki

V svoje vrste želijo privabiti čim več mladih

Pred 58 leti je bilo ustanovljeno Čebelarstvo društvo Črenšovci, ki združuje 32 čebelarjev in čebelark iz občin Črenšovci, Odranci, Turnišče in Velika Polana. Čebelarji so prisotni na vseh večjih prireditvah, kjer med drugim promovirajo čebelje izdelke. V čebelnjakih v vseh štirih občinah skozi leto čebelarjem prinaša med 1.800 čebeljih družin.

Ob koncu čebelarkega leta so imeli člani svoj čebelarski dan. Zbrali so se v slovesnih čebelarskih oblekah na prvi čebelarski maši v črenšovski cerkvi, ob tej priložnosti pa so pred cerkvijo v Črenšovcih na stojnice postavili najrazličnejše čebelje pridelke, medeno pecivo in medeno pijačo. Čebelarski dan so nadaljevali na letnem občnem zboru, kjer so ocenili delo in si zastavili obsežen program nalog za prihodnje obdobje. Ugotovili so, da je bila letošnja čebelarska letina nadpovprečno dobra. Med največje uspehe zadnjega obdobja si društvo šteje nakup slovesnih oblek za svoje člane. Tako si je 25 članov društva že nadelo nove čebelarske obleke.

Društvo so na pomoč pri delovanju priskočile s finančnimi sredstvi občine, iz katerih so člani vključeni v Čebelarstvo društvo Črenšovci. Čebelarji so se udeleževali raznih sejmov, denimo v Gornji Radgoni, nekaj pa se jih je udeležilo mednarodnega čebelarskega sejma v Beogradu. Od Čebelarke zveze Slovenije je društvo dobilo nekaj sadik lip, ki so jih člani posadili v svojem okolju. Pri Copekovem mlinu v Mali Polani so organizirali društveni čebelarski piknik, vključili pa so se tudi v vseslovensko akcijo en dan med za slovenske vrtce, pri tem so obiskali vrtce na Bistrici, Črenšovcih, Odrancih, Turnišču in Veliki Polani.

V program dela društva so zapisali strokovno čebelarsko predavanje in organizacijo čebelarskega izleta z ogledom čebelarskega okolišja v eni od sosednjih držav. Lotili se bodo sajenja medovitih rastlin, skrbeli za delo čebelarskih krožkov na osnovnih šolah, beseda pa je tekla tudi o gradnji novega čebelarskega doma Čebelarkega društva Črenšovci, kar je sicer dolgoročni projekt društva.

Na občnem zboru so podelili tudi odlikovanji Antona Janše tretje stopnje. Prejela sta jih Marija Nemec iz Turnišča in Ignac Korošec iz Gornje Bistrice.

Jože Žerdin

20-letnica delovanja pomurskih vzrejnih središč

Nasledniki črne slaninarice

Pomurska vzrejna središča in osemenjevalni center za merjasce letno ponudijo slovenskim rejcem tisoč plemenskih mladice in merjascev ter 15 tisoč doz semena najboljših merjascev

Zasebna prašičereja ima v Pomurju dolgoletno tradicijo, začetki načrtnega selekcijskega dela pa segajo v konec osemdesetih let prejšnjega stoletja. Že med obema vojnama je bilo Pomurje pomembno prašičerejsko območje, saj so ob oskrbi domačega tržišča prašiče s tega območja tudi izvažali. V knjigi Kmetijstvo Dravske banovine iz leta 1933 je zapisano, da je bila prvotna svinja v teh krajih dolga črna svinja, ki je bila izvrstna slaninarica, prve plemenske merjasce velikega jorkširja pa so pripeljali v Pomurje leta 1934.

Za vzrejo hitro rastočega mesnatga prašiča, ki bi ustrezal rejskim pogojem tega območja, si je začela strokovna pospeševalna služba za Pomurje intenzivneje prizadevati leta 1955, ko je bilo za potrebe kmečke rejce kupljenih sto plemenskih svinj velikega jorkširja. To so bili prvi zametki rejskih središč, saj je bila na kmetijah s temi plemenskimi svinjami uvedena kontrola proizvodnosti, plemenski material s teh kmetij pa se je širil na druge zasebne rejce v Pomurju. Konec petdesetih let prejšnjega stoletja so začeli uvajati pasmo landrace, prelomnico v razvoju pomurske prašičereje pa je pomenilo leto 1973, ko je bil izdelan osnovni koncept razvoja prašičereje, ki je predvideval povečanje obsega rejce prašičereje tako v družbenem kot zasebnem sektorju, že naslednje leto pa je bil ustanovljen odbor za prašičerejo pri Živinorejski poslovni skupnosti, ki je sprejel selekcijski program in usmerjal razvoj prašičereje do leta 1992.

Ideja, da kakovostne plemenske živali lahko vzgajajo tudi v zasebnem sektorju, se je uresničila sredi leta 1989, ko so prve tri pomurske rejce izpolnile pogoje za priznanje statusa vzrejnega središča. Po letu 2004 so v zasebnih rejah začeli še z vzrejo plemenskih merjascev, danes pa je v Pomurju 15 vzrejnih

Ob 20-letnici delovanja pomurskih vzrejnih središč so najzaslužnejšim podelili priznanja. Foto: L. K.

središč, od katerih so tri usmerjena v vzrejo plemenskih merjascev. Ta vzrejna središča imajo v svoji plemenski čredi okoli 400 čisto pasemskih živali različnih pasem, ki oskrbujejo rejce z brejimi in nebrejimi živalmi, letna proizvodnja brejih mladice v teh središčih pa je okoli tisoč živali. Selekcijsko in razmnoževalno delo ter organizacija prodaje v vzrejnih središčih potekajo pod strokovnim vodstvom selekcijske službe Kmetijsko-gozdarskega zavoda Murska Sobota. Ob teh središčih pa je še 15 vzorčnih kmetij, ki so pripravljene za pridobitev naziva vzrejna središča in imajo skupaj okoli 400 plemenskih svinj. Vse te kmetije skupaj z osemenjevalnim središčem v Bakovcih, ki zagotavlja 15 tisoč doz semena najboljših merjascev, pomembno prispevajo k razvoju sodobne pomurske in tudi slovenske

zasebne prašičereje in predstavljajo pomemben del jedra slovenskega rejskega programa SloHibrid, slovenski prašiči pa so povsem primerljivi s katerim koli uvoženim tipom prašiča.

Dvajsete obletnice vzpostavitve prvih rejskih središč in načrtnega selekcijskega dela so se spomnili na priložnostni slovesnosti, kjer so najbolj zaslužnim posameznikom in rejcem podelili priznanja. Prejeli so jih prof. dr. Andrej Šalehar in dr. Alojz Slavič za poseben prispevek k razvoju zasebne prašičereje ter kmetiji Bertalanč iz Sodšinec in Černel iz Slaptinec.

Kot je ob tej priložnosti povedal Franc Režonja, direktor Kmetijsko-gozdarskega zavoda Murska Sobota, ima živinoreja pomemben delež v prihodkih pomurskega kmetijstva, kjer je dober del kmetijskih površin namenjen pri-

delavi krme za živino, prašičereji v severovzhodnem delu Slovenije pa vzredijo več kot polovico vseh slovenskih prašičev. Po besedah Andreja Šaleharja je samoskrba s prašičjim mesom še vedno skrb zbujajoča, zato bo treba dati v prihodnje večji poudarek pridelavi zdrave domače hrane. K temu lahko veliko prispevajo tudi kupci, ki bodo z nakupom slovenskega mesa pomagali slovenskim rejcem. Kot je poudaril Ciril Smrkolj, predsednik Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije, pa je v vsaki proizvodnji treba upoštevati ekonomiko, saj brez nje ni obstoja in razvoja nobene panoge. Slovenski kmetijci zato veliko pričakujejo od nove kmetijske razvojne strategije, v zbornici pa bodo zahtevali, da se v njej vsaka panoga posebej obdeli.

Ludvik Kovač

Od krojačev k čebelarjem

Podjetje Medex, ki se uvršča med vodilne svetovne proizvajalce izdelkov na osnovi čebeljih pridelkov in izvlečkov zdravilnih zelišč, praznuje letos 55-letnico delovanja. Ob praznovanju obletnice so se odločili, da se bodo odrekli vsem večjim sprejemom in proslavam, sredstva, ki jih bodo tako prihranili, pa bodo podarili v dobrodelne namene Čebelarke zveze društva Pomurja. Medex je tako pomurskim čebelarjem

podaril 72 desetsatih AŽ-panjev, ti pa jih bodo predali trem družinam, katerih člani so izgubili delovno mesto v Muri in že čebelarijo z manjšim številom čebeljih družin. Po besedah dr. Stanka Kapuna, predsednika Čebelarke zveze društev Pomurja, so donacijo z veseljem sprejeli, panje so izdelali v Mizarstvu Banfi v Kapci, pomurski čebelarji pa jih bodo napolnili s čebeljimi družinami. S tem želijo Medex in pomurski čebelarji prispevati svoj delež k blažitvi socialnih razmer tistih, ki so ostali brez dela. L. K.

Posebne trgatve v Radgonskih gorinah

Letošnja lepa jesen je bila idealna za posebne trgatve, zato so se nanje odločili tudi številni pomurski vinogradniki, ki namenjajo kakovosti svojih vin vedno več skrbi. V družbi Radgonske gorice so posebne trgatve postale tradicionalne, prvo med njimi so letos že opravili, saj so za miklavževo trgatve v nasadu v Črešnjevcih letos pustili 800 trsov laškega rizlinga, ki se je zaradi lepega vremena dobro ohranilo, iz natrganega grozdja pa so iztisnili kakšnih 500 litrov sladkega mošta s 30 odstotki sladkorja. Zda so na vrsti vinarji, ki bodo vino donegovali, čez leto pa ga bodo napolnili v lične steklenice v obliki Miklavževe palice, služilo pa bo predvsem v promocijske namene.

V družbi Radgonske gorice je na trsih tudi grozdje, ki ga bodo potrgali na svečnico v februarju prihodnje leto.

Oče na Bukovniškem jezeru

V produkciji je četrti film Vlada Škafarja z naslovom Oče, ki je bil posnet tudi ob Bukovniškem jezeru.

Film je lirična in pretresljiva ljubezenska zgodba med sinom in očetom, ki jima ni usojeno živeti skupaj. Igrata Sandi Šalomon in Milivoj Roš, njuni dialogi pa potekajo v prekmurščini. Nastal je v produkciji Gustav Filma, predvidoma pa naj bi bil končan v prvi polovici prihodnjega leta.

Dvojna številka revije Lindua Besedila v petih jezikih

Lendavska območna izpostava Javnega sklada republike Slovenije za kulturne dejavnosti je izdala dvojno številko multikulturne strokovno-družboslovno-literarnoumetnostne revije Občine Lendava Lindua.

Z dvojno številko, šesto in sedmo, ki so jo člani uredniškega odbora predstavili v lendavski knjižnici, tako zaokrožujejo tretje leto njenega izhajanja. Ob predstavitvi so avtorji recitali objavljene pesmi.

Glavna urednica je dr. Elizabeta Bernjak, odgovorni urednici Olga Paušič in dr. Judit Zagorec Csuka, oblikoval pa jo je Peter Orban. Izšla je v šeststo izvodih na 220 straneh, vključuje pa intervjuje, strokovna besedila, poezijo in prozo domačih avtorjev, mnenja, recenzije, potopise, tekste o gledališki dejavnosti, o športu in drugem. Na njenih straneh so objavljeni intervju s pisateljem Štefanom Karđošem, pogovor s Prešernovo nagrajeno Julijo Sardelič, razmišljanje o prenovi dvojezičnega šolstva v Prekmurju, besedilo o komornem pevskem zboru Vita in še vrsta drugih tekstov. K sodelovanju so tokrat pritegnili tudi člane Hrvaškega kulturnega društva Pomurje, ki so predstavili svojo dejavnost, ob besedilih v hrvaškem, angleškem, madžarskem in slovenskem jeziku pa je v reviji tudi poezija v romskem jeziku. Ob Občini Lendava sta revijo financirala Zavod za kulturo madžarske narodnosti in Madžarska samoupravna narodna skupnost Občine Lendava.

Glavna urednica dr. Elizabeta Bernjak je povedala, da so letos načrtovali sicer izdajo več števil: »Revija gotovo pomeni za kraj, ustvarjalce in bralce pomembno obogatitev kulturnega življenja. Je pa tudi prizadevanje, da uresničimo medkulturni dialog, ki se kaže v svojevrstni razpoznavni kulturi, v bogastvu različnosti, ohranjanju splošnih in specifičnih vrednot. Revija pomeni priložnost, da vsak predstavi svojo ustvarjalnost na različnih področjih življenja, pa tudi da spoznamo med nami živeče neznane znanke.«

Vodja lendavske območne izpostave JSKD Rajko Stupar je spomnil, da so bili lendavski zvezki, ki so izhajali od leta 1973, nekakšen predhodnik revije Lindua. Prvi glavni urednik revije Lindua je bil Štefan Huzjan, ki je pred tremi leti vložil precej truda v to, da je revija prvič izšla.

V razpravi o nastajanju revije so sodelujoči povedali, da so dosedanje številke dokaz, koliko ustvarjalnosti je v tem okolju. Doslej je svoja dela objavilo 68 avtorjev, v prihodnje pa se bodo trudili, da bi revijo vsebinsko še obogatili. V naslednji številki se bodo posvetili kulturni dediščini v občini.

Jože Gabor

OBČINSKI SVET OBČINE LENDAVA

Komisija za mandatna vprašanja,
volitve in imenovanja

Na podlagi 36. člena Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Ur. list RS št. 77/2007 UPB1 in 56/2008) in 12. člena Odloka o ustanovitvi Zavoda za kulturo in promocijo Lendava - Művelődési és Promóciós Intézet Lendva (Ur. list RS št. 8/04) razpisuje Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja Občine Lendava prosto delovno mesto

direktorja javnega zavoda Zavod za kulturo in promocijo Lendava - Művelődési és Promóciós Intézet Lendva

Za direktorja je lahko imenovan državljani Republike Slovenije, ki poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, izpolnjuje še naslednje:

- univerzitetna izobrazba družboslovne, humanistične ali ekonomske smeri,
- da pozna področje dela zavoda in ima vodstvene sposobnosti,
- da ima najmanj pet let delovnih izkušenj na področju dela na delovnem mestu, za katero se zahteva enaka stopnja izobrazbe oziroma eno stopnjo nižja izobrazba,
- aktivno znanje slovenskega jezika,
- višja raven znanja madžarskega jezika,
- višja raven znanja vsaj enega tujega jezika.

Kandidat mora predložiti program poslovnega in programskega razvoja zavoda za mandatno obdobje.

Kandidat mora priložiti tudi program proaktivnega sodelovanja z okoljem na področju pospeševanja turistične ponudbe in varovanja kulturne dediščine v Občini Lendava.

Izbrani kandidat bo imenovan za pet let.

Kandidati, ki izpolnjujejo pogoje, naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, Glavna ulica 20, 9220 Lendava.

Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v osmih dneh po končanem postopku imenovanja.

V besedilu razpisa uporabljeni izrazi, zapisani v moški slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralen izraz za moški in ženski spol.

Predsednik Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja

Mihael Dominko l.r.

Nov muzej v Zagrebu

Ena spodbudnejših novic zadnjega časa je, da so v Zagrebu v teh dneh odprli nov Muzej sodobne umetnosti. Razprostira se na 3500 kvadratnih metrih, v petih tematskih poglavjih pa ponuja presek sodobnega umetniškega ustvarjanja. V njegovi stalni zbirki, muzej deluje že 50 let, so tudi dela slovenskih umetnikov. Tudi pri nas ne bi bilo slabo, če bi se pojavili donatorji, ki bi omogočili predstavitev bogatih zbirk, ki jih hranijo naše institucije.

Klub PAC in usoda kulture?

Kultura je prva, ki ji lahko v časih, ki niso najbolj ugodni, pristrizemo peruti. To se v Soboti, ki želi postati ali je regijsko središče, v kulturni produkciji že dobro pozna. Imamo sicer nekaj svetlih točk. Tudi Klub PAC je že tak, ki je s svojo klubsko sceno in pestrostjo vrhunskih kulturnih dogodkov zapolnil marsikateri večer. Ampak tudi njim strizžejo peruti in direktor PAC-a Slavko Petek lahko le upa, da program ne bo ugasnil.

Robert Titan - Felix predstavil svoj roman Pontifikat

Bitke, ki jih moramo izgubiti

Black metal roman se poigrava z mistiko in magijo

V rahlo ohlajenih prostorih Pomurskega akademskega centra v Murški Soboti so pripravili literarni večer, upajmo, da zadnjega v tem letu. Svoj roman Pontifikat - Prilika o sestopu, ki je bil med deseterico finalistov za nagrado kresnik, je pisatelj Robert Titan - Felix predstavil ob pogovoru z urednico knjige in pesnico Lučko Zorko. To ni roman o black metalu, to je black metal roman in je zgodba o prestopanju meja ter poigravanju z magijo in mistiko.

»Vedno sem si želel pisati knjige, sčasoma pa postane dolgčas, ker si vedno sam.« Zato je prišel na idejo, da poveže literaturo, poezijo in metal glasbo v neki dogodek, kar mu sicer ni uspelo, dobil pa je toliko znanj in informacij, da je začela nastajati spletna novela in na podlagi tega še roman Pontifikat. Ritem mu daje black metal glasba, ki se ukvarja s temnimi, mističnimi temami in magijo, gre za zanimiv svet, ki ga je uporabil v romanu. Ne, roman ne govori o tej sceni, ampak je black metal po svoji strukturi.

Glavni junak je 43-letni Filip Kreslan, odsluženi etno rock zvezdnik, ki pusti službo, zapusti ga ženska in stopi na black metal sceno. »V začetku je bila parodija, želel sem biti ironičen na temo,

kako stereotipno opisujejo to pokrajino in kako gledajo na nas,« pove. Ta prekmurska pokrajina je bila v literaturi v zadnjem času eksploatirana in mistificirana, to je izkušnja moje generacije. Res da je nekaj briljantnih tekstov, ampak problem mladih avtorjev je, da te potem vsi primerjajo s predhodniki. Če želiš najti svojo pot, si pač moraš izmisliti nekaj novega,« pove. Literarna generacija, ki prihaja, pa »kritizira« nas, da pišemo o zapitih tipih, ki letajo za mladimi dekleti.

Tej karakteristiki je podoben tudi glavni junak Pontifikata in kot je ugotovila zbrana publika, so se tudi njemu v romanu prikadle panonske meglice. »Ja, ja, s tem romanom sem večkrat izgubil bitko, tudi v mitološkem smislu, prizna Titan in še doda, da so to bitke, ki jih v življenju pač moraš izgubiti. «V romanu se mi je posrečilo, da sem postavil dve paradigmi in prišel do spoznanja, da ni dobrih in slabih strani, ne dobrih in slabih likov. V vsakem je nekaj dobrega in slabega.«

Ne smeš se preveč ukvarjati z mistiko in magijo, to je nevarno početje, se je odzval na vprašanje Lučke Zorko, koliko verjame v moč magije. Orlandu Uršiču, predstavniku založbe Litera, pa je povedal, da je mistiko in magijo raziskoval bolj teoretično: »S tem se sam raje ne bi igral, bolje je, da o tem napišeš roman.« Ta tema pa bo vsaj kot meglica, če že ne kaj več, tudi v Titanovem naslednjem romanu.

A. Nana Rituper Rodež

Robert Titan - Felix je v pogovoru z urednico knjige predstavil magijo in mistiko romana Pontifikat. Foto: A. N. R. R.

Umrl avtodidakt Jože Horvat - Jaki

Soboti pustil izbrisane sledi

Pri prenovi hotela Diana izbrisali njegove poslikave – Enako v knjigarni, trgovini, mesnici

V osemdesetem letu starosti je umrl slikar in avtodidakt Jože Horvat - Jaki, ki se je rodil v Murški Soboti, živel in ustvarjal pa je v Nazarjah. Po mnenju likovnih kritikov je edini prekmurski samouk doslej, ki v tem smislu ni bil »amater«, ampak upoštevanja vreden umetnik.

Upodabljal in ustvarjal je v mnogoterih likovnih tehnikah, slikarstvu, poslikavah na steno, grafiki, risbi, kiparstvu, oblikoval je v keramiki, steklu in kovini. Njegovo delo so kritiki skušali strpati v različne predale, primerjali so ga celo s Chagallom, nedvomno pa je eno, da je v sintezi različnih stilov odkril svojo pot. Vrhunec ustvarjanja je doživel nekako v 80. letih prejšnjega stoletja. Zoran Kržišnik, ki je o njem izdal tudi monografijo, je v čudaštvu Jakijevih del videl njihovo nesporno kakovost: »Vsakršnen poskus okarakterizirati njegovo delo se skoraj nujno razdrobi v opisovanje posameznih faz in ciklov ali posameznih posebnih uspešnih primerkov njegovega opusa.« O njegovi umetnosti pa pravi, da nastaja iz notranje nuje, iz bruhajočega ognja neugnanega temperamenta, iz žil in srca. Jakiju se je ravno zaradi izraznosti njegovih

del uspelo uvrstiti na pregledno razstavo slovenske moderne umetnosti z naslovom Slovenska likovna umetnost 1945–1978, ki je bila postavljena v ljubljanski Moderni galeriji leta 1979, meni likovni kritik Robert Inhof.

Čeprav umetnik že dolgo ni živel v Murški Soboti, je temu mestu in tudi širše pustil svoj pečat. Poslikal je stene v recepciji hotela Diana, prav tako smo njegova dela lahko občudovali v kavarni tega hotela. Pri prenovi hotela so žal za vedno izbrisali Jakijeve sledi. Redko kdo se še spomni, da so njegove zidne poslikave krasile tudi sobosko knjigarno, nasproti nekdanje Ekonomske šole, pa zidove trgovine in mesnice v Turpolju, ampak vse te so prekrili »sodobnejši« materiali. »Zato pa je v prostorih Zavarovalnice Triglav v Murški Soboti še vedno Jakijeva dvorana, v njej pa visi tudi velika tapiserija, ki je narejena po njegovi predlogi, in še vedno ostaja Beli salon v restavraciji Termal v Moravskih Toplicah, kjer lahko njegove grafike vidim tudi na stropu,« pripoveduje likovni kritik mag. Franc Obal. Njegovo ustvarjalno pot zaznamuje tudi izjemno velika produktivnost in to hiperprodukcijo mu mnogi tudi očitajo.

Jože Horvat - Jaki: Na prestolu, 1965, barvni kamzug, papir, 50 x 35,5

A. N. R. R.

Piko je povsem udomačen. Foto: O. B.

Srnjaček našel topel dom

Tisti, ki obiščejo družino Fišer - Rožman v Ivanjševskem Vrhu nedaleč od Gornje Radgone, ne morejo ostati ravnodušni ob pogledu na to, v kakšnem sožitju živijo trije člani družine in njihove živali.

Anton Fišer, njegova mama Julijana in teta Angela Rožman redijo govejo živino, kar nekaj ovc, prašičev, med katerimi je pet vietnamskih, in perutnino. Toda to še ni vse, kajti poleg komercialnih živali je pri hiši še šest mačk, trije kužki in celo srnjaček. Ta je postal njihov pravi hišni ljubljencec, ki so mu nadeli ime Piko, in prava atrakcija.

Nenavadna je tudi zgodba, kako je Piko prišel na domačijo Fišerjevih: »Bilo je maja letos, ko sem kosila travo za živino,« pripoveduje Angela, »naenkrat sem zaslišala, da naša psička Nera laja. Komaj sem verjela svojim očem, ko je kmalu za njo prišel čisto majhen in izmučen srnjaček, ki pa je bil zelo zaupljiv. Z nama je šel domov, kjer smo ga navadili na dudo, ki jo še zdaj rad potegne, čeprav se tudi pase in je vsa hrano, celo skupaj s psi. Vsako jutro je prvi na vrsti za mleko, potem ga dobi še opoldne in zvečer, vmes pa vse drugo. Občasno odide v vinograd in gozd, a se vedno vrne domov. Vsi smo ga veseli in ga imamo radi. Pri nas bo lahko ostal, kolikor dolgo bo želel, če pa odide v svoje naravno okolje, mu bomo zaželeli dolgo življenje.« Srnjačka večkrat pride pogledat tudi lovski čuvaj Janko Vrbnjak, da se prepriča, ali je z majhnim nagajivcem vse v redu.

Oste Bakal

Dramska skupina od Male Nedelje z novo komedijo Zagotovilo za smeh

Po skeču Trta in komediji Moža je zatajila, ki ju je občinstvo zelo dobro sprejelo, se člani dramske sekcije Kulturnega društva Antona Krempla od Male Nedelje vračajo na gledališke deske. Tokrat so pripravili priredbo šaljive igre Krivica boli, ki je prišla izpod peresa Toneta Partljiča.

Malonedeljski gledališčniki se pri izbiri besedil tako kot druge ljubiteljske dramske skupine po Pomurju držijo preverjenega pravila, da se ljudje ob gledanju gledališke predstave hočejo predvsem razvedriti. Tako so se že drugič odločili za besedilo Toneta Partljiča, katerega komedije so zagotovilo za smeh.

Komedija Krivica boli je premiero na odru kulturnega doma pri Mali Nedelji doživela minuli petek in v soboto še ponovitev, kot je povedala režiserka pred-

Andrej Žižek in Jenny Slekovec igrata ločena zakonca.

Režiserka in ena izmed igralk Martina Slekovec: »Želimo si, da bi si našo novo igro ogledalo čim več ljudi, zato bomo nekje marca šli gostovat.« Foto: P. K.

stave Martina Slekovec, pa so se na uprizoritev pripravljali približno pol leta.

Slekovčeva ima pri predstavi dve nalogi, saj je poleg režije prevzela tudi eno izmed vlog, ob njej pa na odru nastopajo še v glavni vlogi Andrej Žižek, Jenny Slekovec in Miro Kirič, ki je s to komedijo prestopil tudi svoj igralški ognjeni krst.

Zgodba se dogaja v Ljubljani, njen osrednji lik pa je upokojeni pisatelj, ki se mu doma nabira poln zaboj neobjavljenih rokopisov.

Poleg tega nima sreče niti v ljubezni, saj mu je žena ušla z bosanskim trenerjem nogometa,

oba pa mu s svojimi obiski vsak dan grenita življenje. Zgodba se zaplete, ko mu nekdanja žena priskrbi čistilko Marijo. Poleg nenavadnih zapletov in preobratov, ki rojevajo številne komične situacije, komedijo popestri tudi jezik, predvsem robata prleščina in bosanska slovenščina.

Tisti, ki ste predstavo minuli konec tedna zamudili, si jo boste še lahko ogledali prihodnje leto. Malonedeljski si bodo namreč zdaj vzeli nekaj časa za počitek, predvidoma konec februarja ali marca pa se bodo odpravili na gostovanje.

Petra Kranjec

Veseli december v Beltincih

Povaljajte se v sneg, skrivajte sončni kristal v dlani, zapišite nagajivo zimsko misel in narišite nasmeh na obraz dragih ljudi – vse to počnite te praznične dni! Tako so zapisali v programu prireditev za zadnji letošnji mesec v beltinski občini.

Od 17. do 23. decembra pripravljajo ob sodelovanju z Vrtcem Beltinci v vseh vaseh po občini obdaritev predšolskih otrok v vrtcih in krajevnih skupnostih. V soboto, 19. decembra, bo v vaškem domu v Dokležovju prireditev ob dnevu samostojnosti in enotnosti, v kulturnem domu

v Beltincih pa bodo uprizorili komedijo Šah-mat v izvedbi KD Ivana Kaučiča Ljutomer. V Beltincih pa bo KUD Števana Kuharja organiziral božično-novoletni koncert. Podoben koncert bodo pripravili v torek, 22. decembra, tudi v Melincih (denar je namenjen za Karitas). Od 22. do 24. decembra bo v Beltincih dobrodelna prireditev v predbožičnem času pod naslovom Božičkovci (pripravljajo jo Skavti - STEG Beltinci).

Četrtek, 24. decembra, bo v znamenju božično-novoletne scene v kapeli Ižakovci in otroške božične maše v cerkvi sv.

Ladislava v Beltincih, kjer bodo poleg otroškega pevskega zbora sodelovali tudi učenci Glasbene šole Beltinci. Tam bo tudi polnočnica. Na božični večer pa bodo pri kapeli v Lipovcih obdarili novorojence. V soboto, 26. decembra, bo v beltinskem kulturnem domu osrednja občinska proslava ob dnevu samostojnosti. V nedeljo, 27. decembra, pripravljajo božično-novoletni koncert v Beltincih in Lipi, v četrtek, 31. decembra, pa bo silvestrovanje na prostem z glasbeniki v Beltincih.

Milan Jerše

Foto: M. B.

Pezovo obdarovanje

Otroci in strokovne delavke iz vrtca pri OŠ Grad so sodelovali v dobrodelni akciji Pezovo obdarovanje.

Namen te akcije je obdarovanje otrok v slovenskih bolnišnicah. S pomočjo staršev smo izdelali čudovite igrače, ki bodo razveselile marsikatero otroka in mu krajšale dni v bolnišnici. To so igrače iz blaga, z obrabami in različnimi karakterji, ki jih bodo otroci lahko stisnili k sebi in se v njihovem objemu počutili varne. Zahvala pa velja vsem staršem, ki so pomagali pri izdelavi igrač.

Klaudija Klement

Foto: K. K.

Eksplozija plina v domu Elizabeta

V domu starejših občanov Elizabeta pri Svetem Juriju na Goričkem je eksplodiral plin v kuhinji. Od tam se je požar razširil po hodniku v pritličje in jedilnico ter prvo nadstropje doma. Takšna je bila predpostavka za vajo, ki sta jo minulo soboto organizirala štab civilne zaščite Občine Rogašovci in tamkajšnja gasilska zveza.

Ekipe za tehnično reševanje je postavila šotor, kjer so pozneje oskrbovali poškodovance. Gasilci so najprej pogasili požar in nato začeli reševati poškodovance iz zgradbe. Zunaj sta jih prevzeli ekipe civilne zaščite prve medicinske pomoči in občinskega društva prve medicinske pomoči. Vajo so sklenili domači gasilci s prikazom gašenja požara z ročnimi gasilnimi aparati. V tem so se preizkusili tudi uslužbenci doma starejših občanov Elizabeta. Vaje se je udeležilo 50 pripadnikov civilne zaščite, 42 pripadnikov gasilskih društev iz celotne gasilske zveze in dva pripadnika občinskega društva prve medicinske pomoči.

M. B.

Ponujamo pomoč in podporo osebam s težavami v duševnem zdravju, ljudem v duševni stiski in njihovim svojcem.
Kontaktna številka 070 550 665

oZdrav
 NACIONALNO ZMOŽENJE ZA KAKOVOST ŽIVLJENJA
 COVRA SLOVENIJA, PISARNA ZA INFORMACIJE IN SVETOVANJE, MIKLOŠEVY TRG 3, 1000 LJUBLJANA

Drugi Pokaži, kaj znaš v Gornji Radgoni prinesel izjemna odkritja

Michael Jackson še vedno živ!

Daniella, Lana in Luka spravili v žep po 200 evrov

Letošnji, drugi po vrsti, znova oživljeni Pokaži, kaj znaš, kjer mladi ljudje prikažejo svoje talente pred strokovno komisijo, je bil velik uspeh. Pred polno kulturno dvorano v Gornji Radgoni je nastopilo štirinajst izvajalcev, ki so bili izbrani po novembrski avdiciji, kamor se je prijavilo kar čez štirideset kandidatov.

Po lanskoletnem skromnem številu prijavljenih je bilo to veliko presenečenje, kar sta poudarila tudi voditelj prireditve Tine Kovič in Norma Bale, direktorica Zavoda za kulturo in promocijo turizma Kultprotur iz Gornje Radgone, ki je bil v sodelovanju s sponzor-

Daniella Kosi in Lana Lančič nista mogli verjeti, da sta res zmagovalki v kategoriji do 13 let.

Sicer klasični kitarist Jernej Hanc se je tokrat predstavil kot član heavy metal benda. Foto: T. K.

Luka Pučko je prepričljivo zmagal v konkurenci nad 13 let.

ji glavni organizator. In ne samo to, letos je dobila prireditev tudi mednarodni pridih, saj se je prvič doslej prijavila tudi tekmovalka iz sosednje Avstrije.

Izbrani so bili razdeljeni v dve kategoriji, v eni so bili kandidati do 13. leta starosti, v drugi pa starejši, čeprav »tudi na babice in dedke nismo pozabili, le pozabili li so priti«, je pojasnil moderator.

Kandidati pa so bili vsi po vrsti izjemni, od prvega do zadnjega. Človek bi mislil, da bodo imeli veliko treme, ampak ... Dobro, pri nekaterih je res bila, ampak samo dotlej, dokler jih je voditelj spraševal različna vprašanja. Ko pa se je enkrat začel nastop, so prav vsi »padli« v svoj nastop, kot da bi bili rojeni na odru. Videlo se je, da prav uživajo v tem, kar počnejo. In kaj vse so

Biba Kampuš je bila dvojnica Michaela Jacksona s točko Billie Jean.

počeli ...! Dnevi dolgočasnih recitacij so očitno za vedno mimo. Tako so se v kategoriji do 13 let predstavili Blaž s harmoniko, Sara s pevsko točko, prav tako tudi Ines in Eva, Urbana je pri vokalni izvedbi spremljala Sara Urbanič, lanskoletna zmagovalka, Lana in Daniella sta ubrali enak pristop, Biba je bila dvojica Michaela Jacksona, Gregor Duh pa je raztegnil svojo diatonično harmoniko. In prav zanimivo, ravno tisti, ki sta imeli pred nastopom največjo tremo, sta postali zmagovalki: Lana Lančič (klavir) in Daniella Kosi (vokal) z OŠ Sv. Jurij ob Ščavnici sta najbolj prepričali strokovno komisijo pod vodstvom predsednika Milana Nekrepa z izvedbo pesmi v angleščini, ki sta jo sami napisali, in v kateri se pogosto pojavlja refren »My dreams are drifting away«.

V kategoriji nad 13 let je bilo šest izvajalcev, od tega je bil prvi heavy metal bend, sestavljen iz dijakov 2. letnika srednje šole, sledile pa so pevke Katja, Damjana in Nastja, pianistka Hannelore Jelen je prišla celo iz Avstrije, vse v dvorani pa je najbolj navdušil akrobatski in breakdance ples Luke Pučka z OŠ Apače, ki je sicer tudi uspešen član plesne šole Zeko iz Vešiče pri Murski Soboti. Tako je Luka zmagal v svoji kategoriji, čeprav je publiko presunil tudi angelski glas pevke Katje Baligač. Večino nastopajočih je spremljala glasbena skupina FastFoot, zmagovalka pa sta od sponzorjev dobila darilni bon v vrednosti 200 evrov.

Tomo Koleč

Občinski svet Občine Veržej

Za polovico višji proračun

Veržejski občinski svet je v prvi obravnavi potrdil predlog občinskega proračuna za prihodnje leto. Poslej bo še tritedenska javna razprava o tem pomembnem razvojnem dokumentu, nakar se bodo dokončno odločili o posameznih postavkah.

V proračunu za leto 2010 je predvidenih dobrih 2,1 milijona evrov prihodkov in nekaj čez 2,2 milijona evrov odhodkov. To pomeni, da bo občinski proračun prihodnje leto za skoraj 800.000 evrov ali 58 odstotkov višji od letošnjega. Levji delež odpade na izgradnjo javne infrastrukture, za kar bodo porabili 720.000 evrov, na izgradnjo vodovoda v Banovcih in Veržeju ter sanacijo in dograditev Osnovne šole Veržej. Med te odhodke štejejo tudi sredstva za avtomatizacijo in dograditev čistilne naprave ter sanacijo kanalizacijskega omrežja.

Ker v letu 2009 postopki v zvezi s parcelacijo zemljišč pri rekonstrukciji povezovalne ceste Veržej-Banovci in izgradnjo sprehajalno-kolesarske steze Veržej-Banovci še ne bodo končani, ne bo možno izplačilo odškodnin lastnikom zemljišč na osnovi sklenjenih predpogodb. Tako bodo evri za nakup zemljišč in plačilo odmere preneseni v leto 2010. Takrat načrtujejo tudi plačilo izdelave občinskega prostorskega načrta, stroškov geodetske dokumentacije in izdelavo projekta Božična Prlekija - Božična vas v Banovcih.

Milan Jerše

Abraham obiskal dom starejših

Ni veliko stanovalcev, ki bi v Domu starejših Rakičan praznovali abrahama, saj je eden izmed pogojev za sprejem v dom starost najmanj 65 let. Alojz Zupančič, po domače Lujzek, pa v domu stane že od svojega 25. leta, saj je bila takrat v dom sprejeta njegova mama, sam pa ni bil sposoben živeti. Vsa leta sta bila z mamo nerazdružljiva, zato je bil za Lujzeka toliko večji udarec, ko se je pred dobrim mesecem za vedno poslovila. Njegova družina so tako ostali samo še sostanovalci in zaposleni, ki so se zanj še posebej potrudili, ko je nedavno dopolnil 50 let. Presenetili so ga s torto, ki jo je daroval Mlinopek, in mu zaeleli še veliko let.

D. S.

Kmečke ženske na izletu doma

Vodstvo Društva podeželskih žena Gornja Radgona, ki sodi med najbolj množična in dejavna društva na radgonskem območju, si vedno domisli kaj novega za svoje članice.

Tokrat je zanje organiziralo strokovno ekskurzijo kar po mestu Gornja Radgona, saj je po be-

sedah predsednice društva Jožice Jančar tudi doma mogoče videti in doživeti marsikaj zanimivega. Najprej so obiskale eno od najuspešnejših podjetij na domačem območju Reflex, kjer so jim razkazali proizvodnjo, zatem pa so obiskale bližnji Varstveno-delovni center Gornja Radgona, kjer so se pridružile varovancem in

zaposlenim pri praznovanju svetovnega dneva invalidov. Kot so udeležence ekskurzije povedale ob koncu, so bile zelo zadovoljne z idejo, da nekoliko podrobneje spoznajo domače mesto, navdušene pa so bile tudi nad toplim sprejemom, ki so ga bile deležne tako v Reflexu kot VDC-ju.

O. B.

Na obisku v Varstveno-delovnem centru Gornja Radgona

Po tepežu konec muk za novince

Foto: A. B.

Lovska družina iz Brezovec je konec tedna za dva pripravnika - Boštjana Cipota in Franca Kološa - pripravila čisto pravi krst. Krst sledi vedno na koncu enoletnega obdobja, ko morajo kandidati za nove lovce opraviti teoretični in praktični del pripravniškega izpita. Šele nato lahko gredo samostojno na lov. Vendar pred tem sledi še tradicionalni obred v družini, ko stari lovci sprejmejo »zelence«. Kandidati se morajo med krstom najprej predstaviti zbrani družini lovcev. Vsak ima tudi dva mentorja, ki mu ju družina dodeli med enoletnim pri-

pravništvom. Skupaj odgovarjajo na več ali manj šaljiva vprašanja, seveda pa se napačni odgovori strogo kaznujejo. Ponavadi z brizgancem. Pri krstu je navzoč tudi boter, ki si ga pripravnik sam izbere. Celotno dogajanje budno spremlja tričlanska sodniška komisija, ki vneto beleži pravilne in napačne odgovore, hkrati pa odreja kazni. Med krstom kandidati sedijo na klopi in odgovarjajo izpraševalcem. Ko je to za njimi, sledi končno dejanje. Vsakega kandidata posebej položijo na klop, glavo mu potisnejo zajcu, če tega ni, pa fazanu v zadnji-

co, in tako se lahko začne tepež, ko lovci udarijo s palico svojega novega člana po zadnji plati. Med tepežkanjem včasih za hlače vlivajo vino. Menda zaradi tega, ker se šiba ali palica bolj prime. Ko je to mimo, je novinec sprejet v lovsko družino. Sicer so se brezovski lovci še prej odpravili na lov. Skupaj s sotrpini iz drugih družin jih je bilo kar 47. Vendar to ni bil zadnji lov letos. Kot je dejal Tomaž Poredoš, gospodar družine, bodo lovili še na štefanovo: »Imamo namreč dva štefana, ki sta obljubila kosilo.«

A. B.

TOČKA VZAJEMNOSTI

... če ne veste kam s svojim otroškim avto sedežem,

... če si novega avto sedeža ne morete kupiti.

Z akcijo želijo doseči, da se bodo otroci v avtih prevažali v ustreznih sedežih.

Dobrodelna akcija Točka vzajemnosti AMD Štefana Kovača Murska Sobota

Sedež za življenje in darilo

Namen akcije je ozaveščanje o tem, kako pomembna je uporaba varnostnega sedeža in kakšnim nevarnostim je izpostavljen otrok, ki varnostnega sedeža ne uporablja

Z namenom ozaveščanja udeležencev v cestnem prometu k bolj odgovornemu ravnanju v prometu je bila pred dobrim letom ustanovljena Točka vzajemnosti pri Avto-moto društvu (AMD) Štefana Kovača Murska Sobota.

Točka vzajemnosti bo stalni projekt društva. »Želimo si, da bi Točka vzajemnosti zaživela in da bi prišli tudi starši, ki se odločajo za nakup otroškega avtosedeža, kjer jim bodo usposobljeni strokovnjaki svetovali pri nakupu, montaži in primernosti določenega modela, tako da bo zagotovljena res največja varnost otroka,« je dejal Jožef Škrilec, predsednik komisije za varnost v prometu pri društvu. Namen Točke vzajemnosti ni le zbiranje in podeljevanje otroških sedežev. Glavni namen akcije je ozaveščanje udeležencev v cestnem prometu o tem, kako pomembna je uporaba varnostnega sedeža in kakšnim nevarnostim je izpostavljen otrok, ki varnostnega sedeža ne uporablja. Po Škrilčevih besedah smo »vsak dan priča lahkomišelnosti staršev in starih staršev, ki prevažajo svoje otroke, ne da bi jih pripeli na zadnjih sedežih.« Uporaba otroških avtosedežev je nujna, saj je »to za otroka edina vez za življenje v primeru prometne nezgode.« Akcijo so predstavljali z zloženkami, ki so se delile v ustanovah, kjer se giblje ciljna skupina ljudi, ki otroške sedeže potrebujejo. Septembra pa so pripravili na poligonu centra Španik tudi poskusne trke vozil. »Na najboljši možen način smo staršem in otrokom pokazali, kaj se otroku zgodi ob trku, če ni pripravljen v varnostnem sedežu. Prepričan sem, da bodo tisti, ki so si ta poskusni trk ogledali in videli, kaj se dogaja s potniki v vozilu že pri hitrosti 45 kilometrov na uro, svojega otroka vedno pravilno zavarovali, preden se bodo odpravili na pot s svojim avtomobilom.« Zaenkrat so zbrali deset sedežev, sedem uporabnih so razdelili tistim, ki jih potrebujejo, a si jih ne morejo privoščiti.

»Če imate rabljen otroški varnostni sedež, ki ga ne potrebujete več, ga prinesite na sedež AMD Štefana Kovača in s tem polepšajte praznične dni družinam in otrokom, ki si novega otroškega avtomobilskega sedeža ne morejo privoščiti. Občutek, da ste za nekoga naredili nekaj dobrega, je lahko vaše najlepše božično darilo,« je še povedal sogovornik. V sklopu akcije je bilo opravljeno tudi nagradno žrebanje za tiste, ki so darovali otroške sedeže. Izžrebanih je bilo osem nagradencev. Seznam nagradencev je objavljen na spletni strani www.amd-stefankovac.si.

Andrej Bedek

Prostovoljni vojaki ponovno v soboški vojašnici

Po evre in veščine

V petnajstih tednih se naučijo, kako preživeti v vojnih razmerah

Lidija Brodnik si želi postati poklicna vojakinja.

Tilen Verdnik se je za služenje odločil, ker je domoljub.

Poročnik Jožef Adanič pravi, da to generacijo zaradi zime čaka napornejše urjenje.

Na vojaškem usposabljanju bo do marca 2010 v tukajšnji vojašnici že tretja letošnja generacija vojakov prostovoljcev. Za 38 fantov in tri dekleta se je urjenje začelo 16. novembra.

Trimesečno urjenje je razdeljeno na dve fazi. V prvi poteka in-

dividualno usposabljanje, v drugi pa je poudarek na delu v kolektivu. Med služenjem se bodo spoznavali z najpomembnejšimi vojaškimi veščinami in znanji, ki jih mora poznati in obvladati vojak Slovenske vojske. Vojakom prostovoljcem med prostovoljnimi služenjem vojaškega roka zago-

tavljajo zdravstveno in nezgodno zavarovanje, vštete služenja v pokojninsko dobo, prenočišče, prehrano, povračilo potnih stroškov in denarne prejeme. Po koncu služenja pa dobijo izplačano nagrado, ki je okoli 1400 evrov. Letos je sicer v soboški vojašnici prostovoljno služilo vojaški

rok že 137 fantov in deklet. »Glede na vremenske razmere, ko so sneg, dež in vlaga, to generacijo čaka kar zahtevno urjenje,« je dejal poročnik Jožef Adanič. Dodaja, da vojaki redno izpolnjujejo naloge: »Zadovoljstvo je videti, kakšen napredek so naredili, ko končajo usposabljanje.« Na sneg se bom pa res moral privaditi,« je dodal Tilen Verdnik iz Kopra. Za odhod na prostovoljno služenje vojaškega roka se je odločil predvsem zaradi domoljuba in tudi, ker želi preveriti svoje sposobnosti. Diplomirani tehnolog prometa je še dejal, da so že od začetka »odlična ekipa, zato je vse lažje«. Prostovoljno služenje je mnogim vstopnica za poklicnega vojaka. To bi rada postala tudi Lidija Brodnik iz Satahovec: »Vojska mi je že od nekdaj velik izziv.« Po poklicu je komercialistka, trenirala pa je tudi borilne športe, zato ji urjenje ne dela prevelikih težav. »Pohvaliti moram poveljnike, ki res vse dobro in jasno razložijo.« »Eni so proti, drugi pa ne moti,« pa je odgovorila Brodnikova na vprašanje, kako vojaki sprejemajo dekleta v uniformi. Tudi na www.pomurje.si.

Andrej Bedek

Vojaki prostovoljci se najprej učijo ravnanja z novo belgijsko avtomatsko puško. Foto: A. B.

Uporaba pirotehniko dovoljena le od 26. decembra do 2. januarja

Pred šolo prodajal petarde

Zakonodaja popolnoma prepoveduje prodajo, posest in uporabo pirotehničnih izdelkov, katerih glavni učinek je pok. »To so predvsem petarde. Prepoved je posledica tega, da se največ ljudi vsako leto poškoduje ravno zaradi petard, še zlasti tistih, ki so kupljene na črnem trgu,« je pojasnil Boris Rakuša, inšpektor murskosoboške policijske uprave.

Od vse pirotehniko, katere glavni učinek je pok, se sme prodajati in uporabljati samo najšibkejšje pokalice, kot so bengalske vžigalice, pokajoči vložki za cigarete, konfeti bombice, pokajoče žabice in male petarde. »Nepremišljena, nepredvidna in objestna uporaba pirotehničnih izdelkov pogosto povzroči telesne poškodbe, kot so opekline, raztrganine rok ali poškodbe oči, moti živali in onesnažuje okolje,« je še pristavil inšpektor Rakuša. Lani sta se tako poškodovala dva človeka: enemu je celo odtrgalo palec na roki. Oba sta nepredvidno ravnala s pirotehniko, ki je namenjena za izstreljevanje s signalno pištolo. Uporaba pirotehničnih izdelkov kategorije 1, katerih glavni učinek je pok, je dovoljena le od 26. decembra do 2. januarja, pa tudi takrat teh izdelkov ni dovoljeno uporabljati v strnjanih stanovanjskih naseljih, v zgradbah in vseh zaprtih prostorih, v bližini bolnišnic, v prevoznih sredstvih za potniški promet in na površinah, na katerih potekajo javna zbiranja. Zaenkrat so policisti prejeli že nekaj prijav zaradi pokanja petard, pred eno od srednjih šol pa ujeli preprodajalca, ki je petarde dijakom prodajal kar iz prtljažnika. Za tistega, ki bo kršil pravila igre, je predvidena globa tudi do 1.200 evrov.

A. B.

Pred trgovskim centrom ujeli obsojenca

Ubežnik ugriznil policista

Drugerega decembra je bil policist kriminalist na dolžnosti pred trgovskim centrom, ko je zagledal moškega, podobnega opisu ubežnika, ki ga je iskalo tukajšnje sodišče, ker bi moral v zapor. Izvedeli smo, da je šlo za 47-letnega Božidarja R. iz Murske Sobotice. V preteklosti je deloval tudi v pomurski lovski zvezi, na grbi pa ima kar nekaj goljufij.

»Pristopil je k moškemu, se izkazal s službeno izkaznico in nato ugotovil identiteto neznanca. Ko je nesporno ugotovil, da je zoper neznanca izdana odredba za prestajanje zaporne kazni, je obsojenca seznanil, da mu je odvzeta prostost, in ga hkrati seznanil z razlogi za odvzem prostosti. Medtem ko je policist opravljal varnostni pregled obsojenca, ki je bil z rokami naslonjen na zid, se je obsojenec nenadoma sklonil in policista z roko udaril v predel glave. Policist je uporabil strokovni prijem in napadalca obvladal,« je pojasnil Jožef Prša, tiskovni predstavnik pomurske policije. Vendar se pridanič ni vdal: kljub vsemu je policista ugriznil v roko, ki ga je potem izpustil iz prijema. »Moški se je začel tudi aktivno fizično upirati. Policistu je pri obvladovanju napadalca priskočil na pomoč mimoidoči občan. Napadalca sta skupaj obvladala in zadržala do prihoda drugih policistov na kraj dogodka,« je še dodal Prša. Kasneje so policisti med pregledom ubežnika našli pet zavojčkov marihuane, ki jo je nameraval preprodati, v dveh hišnih preiskavah pa še 32 zavojčkov, elektronsko tehtnico in dva mlinčka za mletje rastlin. Ubežnik je potem le končal za rešetkami.

A. B.

Izbor za Pomurko in Pomurca leta

Zmagovalca decembra sta atletinja Anja Benko in radiolog dr. Zoran Milošević - Komu laskavi naziv Pomurke in Pomurca leta 2009?

Pred dnevi smo končali glasovanje za Pomurko in Pomurca meseca decembra. Poslušalke in poslušalci Radia Murski val in bralci Vestnika - skupno vas je glasovalo 1.147 - ste odločili, da je postala Pomurka meseca decembra s 405 zbranimi glasovi mlada atletinja iz Gornjih Črnc Anja Benko, Pomurec meseca decembra pa je postal radiolog na ljubljanskem kliničnem centru, doma iz Murske Sobote, dr. Zoran Milošević. Prejel je 370 glasov. Omenjena dva kandidata sta se pridružila tistim, ki ste jih poslušalci Murskega vala in bralci Vestnika od januarja izbirali za Pomurko in Pomurca posebnega meseca. Na Murskem valu se bo izbor Pomurke in Pomurca leta začel v soboto, 19. decembra. Kot običajno bo v desetih glasovalnih dneh skupno zbranih 400 glasov. Glasovnico, objavljeno v današnjem Vestniku, lahko pošljete najkasneje do srede, 30. decembra, na naslov: Vestnik, Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota, s pripisom Za Pomurko in Pomurca leta. SMS-sporočila na številko 2929 pošiljate prav tako do 30. decembra. Z zadnjim radijskim glasovanjem, ki bo popoldan predzadnji dan leta, se bo izbor tudi končal in - kot po tradiciji - bomo rezultate na Murskem valu razglasili na silvestrovo, 31. decembra.

Kandidatke za Pomurko leta 2009

Pomurka meseca januarja NINA PIRHER iz Lukavec, mlada raziskovalka na Kemijskem inštitutu v Ljubljani, na oddelku za biotehnologijo, kjer se največ ukvarja z medicinskimi stvarmi. Bila je članica ekipe, ki je v ZDA zasedla prvo mesto na tekmovalni v sintezni biologiji. Predstavili so cepivo proti bakteriji, ki povzroča raka na tankem črevesju in v želodcu. Na znanstveni konferenci o naravni imunosti v Lizboni je prejela nagrado za najboljši poster.

Pomurka meseca februarja JULIJA SARDELIČ, Lendavčanka, sociologinja kulture in literarna komparativistka, dobitnica treh prestižnih nagrad, med drugim za diplomsko delo Modernost, identiteta, manjšine: Evropske razsežnosti položaja romske skupnosti v Sloveniji sta z Miroslav Samardžijem prejela Prešernovo nagrado Filozofske fakultete v Ljubljani.

Pomurka meseca marca SONJA ROMAN, odlična atletinja doma s Hodoša, ki je na evropskem dvoranskem prvenstvu v atletiki v Torinu v teku na 1.500 metrov za Slovenijo pritekla bronasto medaljo, z odličnim rezultatom 4:11,42. Nastopila je tudi na avgustovskem svetovnem prvenstvu v Berlinu, kjer se je uvrstila v polfinale.

Pomurka meseca aprila VIKTORIJA BENCIK, rojena Lendavčanka, mlada gledališka igralka, ki je diplomirala na Akademiji za gleda-

lišče, radio, film in televizijo v Ljubljani in letos dobila študentsko Prešernovo nagrado za vlogo Polly v predstavi Opera za tri groše Bertolda Brechta in Kurta Weilla. Je tudi dobitnica Viktorja za televizijsko oddajo 11. šola.

Pomurka meseca maja DANIELA MÖREC, diplomirana medicinska sestra, vodja zdravstvene nege in oskrbe v Domu starejših Rakičan, letošnja dobitnica zlatega znaka, najvišjega priznanja zdravstvene nege v državi. Priznanje podeljuje Zbornica zdravstvene in babiške nege - Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije ob svetovnem dnevu medicinskih sester.

Pomurka meseca junija MATEJA KNAVS, študentka iz Dolenc, zmagovalka tekmovanja Nova zvezda si ti v televizijski oddaji Televizije Slovenija Spet doma. S svojimi samozavestnimi nastopi si je pridobila simpatije po vsej Sloveniji in prepričljivo zmagala z največ glasovi.

Pomurka meseca julija TINA JUREŠ iz Bunčan, 22-letna atletinja, ki je dosegla letos v tekih na 100 in 200 metrov izjemne rezultate. Najprej je v Novem mestu osvojila naslova državnih prvakinja v teku na 100 in 200 metrov med mlajšimi članicami in prvič izpolnila tudi normo za evropsko prvenstvo v Lituvi, kjer je dosegla v teku na 200 metrov odlično deveto mesto. Med slovenskimi atletinjami je druga med mlajšimi članicami.

Pomurka meseca avgusta dr. CVETKA GRAŠIČ KUHAAR, doktorica znanosti, zaposlena na Onkološkem inštitutu v Ljubljani, Prekmurka iz Tešanovca, živi pa na Gorenjskem. V svoji doktorski disertaciji je preučevala raka na dojki in dejavnike, ki napovedujejo pozno ponovitev bolezni. Čeprav se ukvarja z raziskovalno dejavnostjo, večino svojega delovnega časa nameni bolnikom.

Pomurka meseca septembra LEA BAKAN iz Gradišča, odlična v oranju z dvobrazdnimi plugi krajinki. V Sloveniji je ena redkih žensk, ki to počne, in pri tem delu prav nič ne zaostaja za moškimi kolegi. Lea Bakan je na letošnjem državnem prvenstvu v Tešanovcih v družbi moških kolegov kot edina ženska predstavica zasedla tretje mesto.

Pomurka meseca oktobra NATAŠA BUKOVEC iz Lipe, 20-letna študentka mikrobiologije, ki je bila izbrana za prvo medeno kraljico v Sloveniji. Sama izhaja iz čebelarke družine, zato je čebelarjenje del njenega vsakdanjika že od malega. Pred strokovno komisijo se je izkazala z odličnim znanjem in samozavestnim nastopom ter premagala preostalih pet konkurentk.

Pomurka meseca novembra CILKA DIMEC ŽERDIN iz Rodmošev, upokojena profesorica defektologije in ravnateljica, letošnja častna občanka Občine Gornja Radgona. Prva v Pomurju se je lotila specifičnega izobraževanja otrok s posebnimi potrebami, bila je pobudnica za ustanovitev in prva predsednica Društva za pomoč duševno prizadetim osebam Pomurja.

Pomurka meseca decembra ANJA BENKO, nadarjena mlada atletinja iz Gornjih Črnc. Od prvega uspeha leta 2006, ko je bila prva državna prvakinja na 600 metrov, je zelo napredovala in letošnje leto je bilo najuspešnejše na poti atletskih vzponov. Na mladinskem državnem prvenstvu v dvorani je bila druga na 800 metrov, odlično je tekla tudi na 300 metrov. Bila je tudi članica zmagovitih štafet Slovenije na 400 metrov v Avstriji in na 300 metrov na Madžarskem.

Kandidati za Pomurca leta 2009

Pomurec meseca januarja DRAGO BELOGLAVEC, prvi urednik Radia Murska Sobota, predhodnika Radia Murski val, najbolj poslušane informativnega regionalnega radijskega programa v Sloveniji, ki je ob praznovanju 50-letnice neprekinjenega delovanja radia prejel prvi zlati znak Radia Murski val.

Pomurec meseca februarja ŠTEFAN SOBOČAN, predsednik Pomurske gospodarske zbornice ter direktor in največji lastnik družbe Varis Lendava, d. d., dobitnik najvišjega priznanja Gospodarske zbornice Slovenije za odlične gospodarske dosežke.

Pomurec meseca marca ANTON STRNIŠA z Janžvega Vrha, ki je iz vodnjaka, polnega ledeno mrzle vode, rešil šestletno deklico.

Pomurec meseca aprila LUDVIK ŠINKO, predsednik organizacijskega odbora in podpredsednik sekcije kleparjev in krovcev pri obrtni zbornici Slovenije, sicer podjetnik iz Skakovec, ki je dokazal, da smo Pomurci kot odlični organizatorji sposobni izpeljati tudi državne dogodke. Deseto državno tekmovanje mladih kleparjev in krovcev je bila tehnično in organizacijsko izjemno zahtevna prireditve.

Pomurec meseca maja ALOJZ ŠTEINER, generalmajor, Radgončan, ki živi v Murski Soboti. Postal je novi načelnik generalštaba Slovenske vojske. Poklicno vojaško kariero je začel pred tridesetimi leti v Teritorialni obrambi in se ves čas službovanja intenzivno izobraževal. Pred štirimi leti je magistriral na obrambni univerzi v Washingtonu.

Pomurec meseca junija TIMOTEJ ŠOOŠ iz Murske Sobote, ki je kot najboljši študent generacije diplomiral na Vanguard University of Southern California in mu je tako pripadla čast, da je nagovoril zbrano množico ob podelitvi diplome. Timotej Šooš je končal študij na smeri politična komunikacija, in to z najvišjo možno oceno.

Pomurec meseca julija DAMJAN KUZMA, kmetovalec iz Skakovec, ki je lansko leto oddal Pomurskim mlekarjem rekordnih 344.222 litrov mleka, kar je največ oddanega mleka na kmetijo v Pomurju.

Pomurec meseca avgusta ANTON BALAŽEK, župan Občine Lendava, ki mu je v dveh mandatih županovanja s pozitivno energijo in sposobnostjo za povezovanje različnosti uspel vsestranski razvojni zagon Lendave, ki je postala kulturno, športno in še kakšno središče regije. Ob prevzemu predsedovanja regijske koordinaciji županov je poudaril prav iskanje konsenza med različnimi interesi in na prvo mesto postavil gradnjo pomurskega vodovoda kot skupni cilj vseh pomurskih občin.

Pomurec meseca septembra JOŽEF ZVER iz Brezovice, član slovenske državne reprezentance na svetovnem prvenstvu v oranju, ki je svoj zadnji nastop v dolgoletni karieri doživel na domačem terenu - na prizorišču 56. svetovnega prvenstva v oranju v Tešanovcih. Njegova najboljša uvrstitev je osmo mesto v vsej svetovni konkurenci, kariero pa je sklenil s solidno držo med svetovno elito, saj je bil dvajseti.

Pomurec meseca oktobra ANTON BERNAD s Cankove, pobudnik in koordinator humanitarne akcije za pomoč družini Gjergjek - Segeter iz Topolovec, ki je v prometni nesreči izgubila partnerja in očeta. Prav zaradi pokojnikovih otrok se je Anton Bernad odločil, da skupaj z Občino Cankova, škofijsko Karitas ter številnimi obrtniki in podjetniki pomaga omenjeni družini.

Pomurec meseca novembra MIŠO KONTREC, glasbenik, vodja glasbene skupine Langa, ki se je ob odmevnih nastopih romske etnoskupine doma in v tujini postavil v ospredje tudi kot pisec besedil in melodij. Z eno od njih, Vejnec skuznatih rouž, je na letošnjem festivalu narečnih popevk v Mariboru prepričal strokovno žirijo.

Pomurec meseca decembra dr. ZORAN MILOŠEVIČ, radiolog na ljubljanskem Kliničnem centru, doma iz Murske Sobote. Po medicinski fakulteti se je odločil za specializacijo iz radiologije. Postal je vodilni slovenski strokovnjak pri izvajanju posegov na možganskem žilju.

Nina Pirher

Julija Sardelič

Sonja Roman

Viktorija Bencik

Daniela Mörec

Mateja Knavs

Tina Jureš

Dr. Cvetka Grašič Kuhar

Lea Bakan

Nataša Bukovec

Cilka Dimec Žerdin

Anja Benko

Drago Beloglavec

Štefan Sobočan

Anton Strniša

Ludvik Šinko

Alojz Šteiner

Timotej Šooš

Damjan Kuzma

Anton Balažek

Jožef Zver

Anton Bernad

Mišo Kontrec

Dr. Zoran Milošević

Pomurka in Pomurec leta 2009

Pomurka leta:

Pomurec leta:

Moj naslov:

Opozorilo: Upoštevali bomo samo v celoti izpolnjene glasovnice.

Uporabniki Mobitela in Debitela lahko glasujete tako, da pošljete SMS na 2929. Cena povratnega sporočila je 0,417 EUR.

Za Nino Pirher glasujete tako, da pošljete na 2929 SMS-sporočilo: RMV Z A. Za Julijo Sardelič glasujete tako, da pošljete na 2929 SMS-sporočilo: RMV Z B. Za Sonjo Roman pošljete na 2929 SMS-sporočilo: RMV Z C. Za Viktorijo Bencik oddajte svoj glas na 2929 s sporočilom: RMV Z D. Za Daniela Mörec oddajte svoj glas na 2929 s sporočilom: RMV Z E. Za Matejo Knavs glasujete tako, da pošljete na 2929 SMS-sporočilo: RMV Z F. Za Tina Jureš glasujete tako, da pošljete na 2929 SMS-sporočilo: RMV Z G. Za dr. Cvetko Grašič Kuhar glasujete tako, da pošljete na 2929 SMS-sporočilo: RMV Z H. Za Lea Bakan pošljite na 2929 SMS-sporočilo: RMV Z I. Za Natašo Bukovec oddajte svoj glas na 2929 s sporočilom: RMV Z J. Za Cilko Dimec Žerdin oddajte svoj glas na 2929 s sporočilom: RMV Z K. Za Anjo

Benko oddajte svoj glas na 2929 s sporočilom: RMV Z L. Za Drago Beloglavca glasujete tako, da pošljete na 2929 SMS-sporočilo: RMV M A. Za Štefana Sobočana glasujete tako, da pošljete na 2929 SMS-sporočilo: RMV M B. Za Antona Strniša pošljite na 2929 SMS-sporočilo: RMV M C. Za Ludvika Šinko oddajte svoj glas na 2929 s sporočilom: RMV M D. Za Alojza Šteinerja oddajte svoj glas na 2929 s sporočilom: RMV M E. Za Timoteja Šooša glasujete tako, da pošljete na 2929 SMS-sporočilo: RMV M F. Za Damjana Kuzmo glasujete tako, da pošljete na 2929 SMS-sporočilo: RMV M G. Za Antona Balažka glasujete tako, da pošljete na 2929 SMS-sporočilo: RMV M H. Za Jožefa Zvera pošljite na 2929 SMS-sporočilo: RMV M I. Za Antona Bernada oddajte svoj glas na 2929 s sporočilom: RMV M J. Za Mišo Kontreca oddajte svoj glas na 2929 s sporočilom: RMV M K. Za dr. Zorana Miloševića oddajte svoj glas na 2929 s sporočilom: RMV M L.

POKROVITELJ

HOTEL DIANA
Svojemu čimoli polji

Slovenska ul. 52, Murska Sobota

Po naših znanih poteh

Turistične prireditve

Dobrovnik – V četrtek, 17. decembra, ob 16. uri bo na šolskem dvorišču novoletni bazar s prazničnim živzavom.

Mala Nedelja – V četrtek, 17. decembra, v petek, 18. decembra, in v soboto, 19. decembra, ob 17. uri bo v župnišču Mala Nedelja Božično-novoletna delavnica, ki jo pripravlja TD Mala Nedelja - Radoslavci.

Turnišče – V četrtek, 17. decembra, ob 16. uri bo na parkirišču Planike Božično-novoletni bazar, otroke pa bo obiskal Božiček.

Cven – V petek, 18. decembra, ob 17. uri bo prišel na Grunt Turističnega društva Cven dedek Mraz in obdaroval otroke.

Gornja Radgona – V petek, 18. decembra, ob 10. uri bodo na osnovni šoli 13. božično-novoletne delavnice.

Moravske Toplice – V soboto, 19. decembra, od 9. do 12. ure bodo v hotelu Vivat delavnice izdelovanja praznične dekoracije iz naravnih materialov.

Ljutomer – V soboto, 19. decembra, med 9. in 12. uro bodo v Hišici veselja na Glavnem trgu ustvarjalne delavnice, ki jih pripravlja OŠ Ivana Cankarja Ljutomer.

Gornja Radgona – V soboto, 19. decembra, med 12. in 19. uro bo v gradu Grajski božični sejem za otroke in starše. Ob 14. uri bo branje božičnih zgodb in legend, ob 16. uri nastop učencev zasebne glasbene šole Maestro, ob 17. uri pa bo prišel dedek Mraz.

Murska Sobota – V soboto, 19. decembra, in nedeljo, 20. decembra, med 13. in 17. uro bodo v razstavišču Pokrajinskega muzeja Murska Sobota, v 2. nadstropju soboškega gradu, izdelovali božične okraske.

Moravske Toplice – V soboto, 19. decembra, med 9. in 12. uro in v nedeljo, 20. decembra, ob 14.30 bo pred hotelom Vivat Božično-novoletno senje. V nedeljo ob 15. uri bo v restavraciji hotela Vivat otroška gledališka predstava Jelenček Zoran in darilo za Božička Gledališča KU-KUC. Senje bo tudi v torek, 22. decembra, in v sredo, 23. decembra, po 14.30.

Dobrovnik – Od sobote, 19. decembra, do srede, 23. decembra, od 11. do 18. ure bo v hiši Györgya Dobronokija razstava medenjakov.

Žižki – V soboto, 19. decembra, ob 11. uri se bo začela v vaško-gasilskem domu prireditev Božič na deželi z delavnicami, božično tržnico, obiskom Božička, kulturnim programom in tekmovaljem za najboljšo potico.

Ljutomer – V soboto, 19. decembra, med 9. in 13. uro bo pred Mestno hišo Božični bazar v organizaciji LTO Prlekija Ljutomer.

Moravske Toplice – V soboto, 19. decembra, od 17. do 20. ure in v nedeljo, 20. decembra, med 10. in 13. uro bo Božično-novoletno senje pred hotelom Ajda Term 3000. Senje bo tudi v torek, 22. decembra, in sredo, 23. decembra, med 17. in 20. uro.

Mala Nedelja – V nedeljo, 20. decembra, bo v Biotermah božično-novoletna razstava, ki jo pripravlja TD Mala Nedelja - Radoslavci.

Fokovci – V nedeljo, 20. decembra, ob 13. uri bo vaškem domu predbožično praznovanje, ki ga pripravlja KTD Ceker Fokovci.

Černelavci – Od torka, 22. decembra, do torka, 29. decembra, med 14. do 20. uro bo v nakupovalnem središču Maximus Božični bazar, ki ga pripravlja Fundacija Logos.

Moravske Toplice – V sredo, 23. decembra, ob 16. uri bo v restavraciji hotela Vivat prihod Božička, ob tem bodo uprizorili igrico Zajček išče Mamo, nastopil pa bo tudi otroški pevski zbor OŠ Bogojina z božičnimi pesmimi.

Gornja Radgona – V sredo, 23. decembra, ob 8. uri bo na osnovni šoli novoletni živzav, ob 16. uri pa razstavno-prodajni bazar.

Banovci – Do 7. januarja si lahko obiskovalci ogledajo Božično vas Banovci. Vsako leto v drugi polovici decembra v tem turističnem naselju jaslice na prostem krasijo skoraj vsak dom. Domačini ogrejejo goste s kuhanim vinom in domačimi dobrotami.

Boračeva – Od petka, 18. decembra, do nedelje, 21. decembra, med 17. in 20. uro je ogled jaslic v naravi z živimi živalmi, ki ga je pripravilo Vzgojno-izobraževalno društvo ljubiteljev živali Sikalu ZOO.

Veržej – V Kovačičevi dvorani Zavoda Marianum Veržej je druga razstava slovenskih jaslic. Ogled je možen vsak dan do 7. januarja med 8. in 12. ter med 15. in 17. uro.

Radenci – Vsak torek in soboto ob 17. uri bodo do 2. januarja v avli hotela Radin Zdravilišča Radenci praznične stojnice s ponudbo izdelkov ljudske obrti in domačih dobrot.

Veselo razpoloženje Božičnega bazarja

Otroci obkolili Božička

Ko je Božiček povedal, da bo začel deliti darila, se je množica otrok, ki se je v nedeljo zbrala na Trgu Györgya Zale v Lendavi, z vseh strani prerivala proti njemu.

Na prireditvi Božični bazar je bil prihod Božička s spremstvom in severnimi jeleni za otroke gotovo osrednji dogodek, doživetje, ki se ga vedno znova razveselijo. Čeprav so darila morda kaj preproste, so za otroke nekaj posebnega zato, ker so jih dobili od Božička, enako pa velja tudi za tista, ki so jih dobili od Miklavža in dedka Mraza.

Organizator bazarja je bilo podjetje Turizem Lendava, ki je poskrbelo, da je bila na trgu pestra ponudba na stojnicah in ob tem tudi program za otroke. Najprej so gledališčniki iz Zalaegerszega

Otroke so zabavali slovenski in madžarski gledališčniki.

Božiček se je kar precej časa zadržal v Lendavi, saj je bilo veliko otrok. Fotografiji: J. G.

uprizorili glasbeno igrjo Pričakajmo skupaj božič, otroke pa je animirala tudi lendavska gledališka skupina KU-KUC s predstavo, ki sta jo igralki končali tako, da sta povabili otroke na trg in so skupaj klicali Božička.

Obiskovalci so na stojnicah lahko izbirali med izdelki ljudskih obrtnikov, šol, društev in organizacij. Ob domačih so svoje izdelke in domače do-

brote ponujali tudi ljudski obrtniki iz sosednjih madžarskih krajev. Sodelovali so še lendavska osnovna in srednja šola, varstveno-delovni center in drugi. Potem ko so pred nedavnim ustanovili Lions klub Lendava, so člani na eni od stojnic zbirali prispevke za humanitarne namene ter obiskovalcem ponujali čaj in kuhano vino.

J. G.

Projekt Rokodelska akademija v Veržeju

Dediščina za poklice prihodnosti

Rokodelska akademija je mednarodni projekt, ki ga sofinancira Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Vodilni partner pri projektu je občina Veržej, ob madžarskih partnerjih pa so iz Slovenije še Zavod Marianum Veržej - Center Duo, Pokrajinski muzej Murska Sobota, Javni zavod Krajski park Goričko, Pomelaj - zadruga za razvoj podeželja, Prleška razvojna agencija in Center RS za poklicno izobraževanje. Vrednost projekta je 925.431 evrov, od tega je 85 odstotkov zagotovila Evropska unija, deset odstotkov slovenska država in pet odstotkov partnerji pri projektu.

Vodja centa DUO - Zavoda Marianum Janez Krnc je povedal, da bo rokodelska akademija delovala po načelu »od spodaj navzgor«, ob pomoči mreženja z

rokodelci, lokalnim okoljem, ranljivimi skupinami ter izobraževalnimi in kulturnimi institucijami in bo z uporabo skupne infrastrukture omogočila pretok mednarodnih izkušenj in znanja s področja rokodelstva. Med cilji so tudi razvijanje in izvajanje novih izobraževalnih vsebin za različne rokodelske poklice ter razvoj novih uporabnih rokodelskih izdelkov in embalaže.

Doslej so pripravili že več aktivnosti, med drugim mednarodno konferenco o tem, kakšno izobraževanje potrebujejo rokodelske dejavnosti. Med sodelujočimi pri projektu je več strokovnjakov s tega področja, med drugimi tudi etnolog dr. Janez Bogataj.

J. G.

Pripravili so že več aktivnosti, pri projektu pa sodelujejo tudi pomurski rokodelci in strokovnjaki. Foto: J. G.

Foto-video klub Lendava

Domači kraji in daljne dežele

V preddverju gledališke in koncertne dvorane v Lendavi so člani Foto-video kluba Lendava pripravili prvo društveno razstavo fotografij.

Tudi domači kraji ponujajo veliko zanimivih motivov za fotografe. Foto: J. G.

Pri nastajanju teh so avtorji motive iskali tako v domačih krajih kakor v oddaljenih deželah, kot sta Egipt in Nemčija. Društvo, ki je bilo ustanovljeno pred enim letom, se na razstavi predstavlja s fotografijami petnajstih avtorjev. Ob otvoritvi je predsednik društva Tomaž Galič povedal, da so razstavljeni dela precej raznolika, z različnimi motivi in pogledi avtorjev na stvarnost. Z digitalnimi fotoaparati se sicer danes odpirajo čisto novi svetovi in nove možnosti. Vendar pa drži in tudi ta razstava dokazuje, da je potrebno za kakovostno fotografijo kar nekaj občutka in znanja. V tem letu so člani društva pripravili več samostojnih razstav fotografij ter razstav v sodelovanju z drugimi društvi in krajevnimi skupnostmi.

Član društva Igor Kolenko je dodal, da je vsak avtor objavil fotografije, ki na osebni način izražajo njegovo ustvarjalno samopodobo. Raznolikost fotografskih tehnik, izbira motivov in kompozicijski pristop, barvna tehnika ter grafična dodelava fotografij so pri vsakem avtorju zaznamovani na njemu lasten način. Razlike so opazne, vendar je v tehničnem smislu vsaka fotografija dovršena.

J. G.

Najboljši s priznanji in pokali. Manjkali so Sonja Roman, Robert Markoja in Mitja Horvat. Fotografije: Nataša Juhnov

Razglasili najboljše športnike Pomurja

Nabito polna nova športna dvorana Športno-izobraževalnega centra pri Gimnaziji Franca Miklošiča Ljutomer (zunaj je ostalo nekaj sto ljudi) je bila v soboto prizorišče enkratnega športnega dogajanja. Po uvodnih taktih domače pihalne godbe so se najprej v prvenstveni rokometni tekmi 1. slovenske lige pomerili igralci Jeruzalema Ormoža in Celja Pivovarne Laško. Zmagali so gostje s 33 : 27 (16 : 14), ki so imeli bučno podporo svojih zvestih navijačev.

Po uvodnem nagovoru ljutomerskega župana in poslanca državnega zbora Franca Jurše so prisotni lahko prisluhnili tudi glasbeniku Tadeju Vesenjaku. Nato je sledila slovesna razglasitev najboljših športnikov, športnic in športnih kolektivov Pomurja za leto 2009. Vse skupaj je pozdravila direktorica Podjetja za informiranje Irma Benko.

Sicer pa je Podjetje za informiranje že 46. podelilo priznanja in pokale športnikom iz pokrajine ob Muri, ki so se s svojimi uspehi na mednarodnem prizorišču izkazali v minulem letu. Med posamezniki je že sedmič na najvišji stopnički pristala atletinja Sonja Roman, ki je na evropskem dvoranskem prvenstvu v Torinu osvojila bronasto medaljo v teku na 1500 metrov. Je tudi udeleženka svetovnega dvoranskega vojaškega prvenstva in svetovnega prvenstva v Berlinu, kjer se je uvrstila v polfinale. Atlet-

ska zveza Slovenije jo je izbrala za atletinjo leta. Druga je atletinja Tina Jureš, deveta na evropskem prvenstvu mlajših članic v teku na 200 metrov, tretja pa judoistka Urška Potočnik, evropska kadetska prvakinja v kategoriji nad 70 kg.

Med posamezniki je četrtrič prvi strelec Robert Markoja, evropski podprvak s puško velikega kalibra 3 x 20 standard in s samostrelom 30 metrov stoje. Prav tako je dobitnik ekipne zlate medalje na evropskem prvenstvu z malokalibrsko puško 3 x 40, ekipne srebrne medalje s puško velikega kalibra na svetovnem vojaškem prvenstvu in ekipne bronaste medalje s samostrelom na 30 metrov na evropskem prvenstvu. Drugo mesto je zasedel strelec na glinaste golobe Boštjan Maček, ki je osvojil zlato medaljo na sredozemskih igrah in ekipno bronasto medaljo na evropskem prvenstvu. Tretji je državni prvak v namiznem tenisu Mitja Horvat, udeleženec evropskega ekipnega prvenstva.

Med ekipami je drugič najboljši Hokejski klub Pliva Lipovci, državni in pokalni prvak, ki je s prvim mestom na evropskem klubskem prvenstvu skupine C-2 napredoval v višjo kakovostno skupino. Drugi je Namiznoteniški klub Kema Puconci, prvi v slovenskem pokalnem tekmovanju in tretji na državnem prvenstvu. Tretji je Kegljaški klub Radenska, udeleženec evropskega pokalnega tekmovanja in drugi na državnem prvenstvu.

Milan Jerše

Ženska triperesna deteljica: sestra Sonje Roman, Tina Jureš, Urška Potočnik

Kapetan HK Pliva Franc Maučec in direktorica Podjetja za informiranje Irma Benko

Direktor pokrovitelja Mlinopeka Karel Pojbič z legendo svetovnega kegljanja Mirom Steržajem (KK Radenska)

Reprezentant Aleš Pajovič v skoku

Migaj
raje z nami!

REGIJSKA
PISARNA
MORAVSKE TOPLICE
www.olympic.si

Sobota, 19. decembra: Božični pohod. Organizator: PD Matica Murska Sobot. Informacije: 02 542 10 53.

Več informacij o prireditvah in vadbi na www.migajznami.si, kjer lahko tudi vpišete svojo prireditev ali vadbo.

V Beltincih nujno potrebujejo novo športno dvorano

Šestdeset otrok na dvesto kvadratih

Na okrogli mizi v OŠ Beltinci so se odločili za predstavitev nekaterih povsem neznanih dejstev v zvezi s pokrito vadbno površino v Občini Beltinci. Predavanje z naslovom »Je šport nadstandard ali standard, za katerega se je treba boriti« je imel dr. Milan Hosta, redni profesor Univerze v Ljubljani. Po predstavitvi nacionalne vizije športa in modernih smernic razvoja omenjenega področja je predavanje z naslovom »Gradnja nove športne dvorane - potreba, fikcija ali zgolj predmet političnega spora« nadaljeval Darjan Kovačič, profesor športne vzgoje na OŠ Beltinci in sekretar športne zveze Beltinci.

Že nekaj časa z velikim zanimanjem in pričakovanjem spremljamo razpravo za gradnjo nove telovadnice v beltinski občini. »Ob

tem ne moremo skriti razočaranja, kako nepremišljeno in nestrokovno se rešuje prostorska problematika pokritih vadbene površine, ki bo v vsakem primeru pustila močno sled ne le v razvoju gibalnih sposobnosti in morfoloških značilnosti otrok, ampak v razvoju občinskega športa nasploh ter s tem promocije celotne občine Beltinci. Bojimo se, da bi zavrnitev te izjemne prilagoditve gradnje nove športne dvorane za mnoga leta popolnoma zavrla možnost uresničitve želja vseh športnikov, športnih navdušencev in rekreativcev v občini. Ko je bila zgrajena sedanja šolska telovadnica, je bila ponos občine, kajti bila je ena večjih in najmodernejših v Pomurju. Po današnjih standardih in potrebah šolske športne vzgoje, tekmovanj, turnirjev, pa tudi popoldanske rekreativne uporabe, pa je žal premajhna in zastarela. Tudi standardi glede športne opreme so se od

zgraditve naše telovadnice zelo spremenili, kar pomembno vpliva na kakovost in varnost uporabnikov športne dvorane,« je med drugim poudaril Darjan Kovačič.

Sedanja dvorana je premajhna domala za vse športne panoge, povrhu vsega pa prostorska stiska onemogoča športno dejavnost več kot 130 učencem, ki ne morejo koristiti interesne športne dejavnosti, ki so si jo izbrali. »To ima za posledico, da se včasih na 200 kvadratnih metrih gnete tudi do 60 otrok, kar je daleč pod minimalnimi standardi šolske športne vzgoje. Da ne omenjamo vadbe na galeriji nad telovadnico s popolnoma neprimerno podlago ter zgolj nekaj malega več kot meter visoko ograjo, ki loči otroka pred štirimetrimskim padcem. Zunaj popoldanske rekreativne vadbe je ostalo okoli 400 rekreativcev, potencialnih uporabnikov. Za večino športnih prireditev je sedanja dvorana premajhna ter zato

nezanimiva in marketinško nepriemna,« je še pripomnil.

»Želja po novi športni dvorani je potreba vseh šolajočih se otrok (kar 544 od skupno 748 otrok na Osnovni šoli Beltinci je izbralo takšno ali drugačno obliko športne dejavnosti - od interesnih dejavnosti do izbirnih predmetov), potreba 24 športnih društev z več kot 48 selekcijami in skupno okoli 1.800 športnimi rekreativci. Prav tako je tovrstna večnamenska dvorana tudi prireditveni prostor za razna kulturna in turistična društva, prostor za predstave in glasbene nastope. Zato vsi, ki vidijo v tovrstni zgradbi le strošek, na svet ne gledajo z realnimi očmi in le namerno zavirajo napredek občine. Seveda se zavedamo, da gre za finančno zahteven projekt, za katerega je potreben tehten razmislek, toda ob tem ne pozabimo, da se takšna izjemna prilagoditev, kot jo imamo sedaj, ponuja zelo

Darjan Kovačič Foto: M. J.

redko. V današnjem času se zaradi svetovnih trendov vzporedno nižajo tudi stroški izgradnje tovrstnih objektov, pri čemer izvajalcem pomaga še zakonodaja z mnogimi olajšavami za investicije v Pomurju.«

In kakšen bi bil lahko povzetek? Vlaganje v najmlajše, v njihov motorični razvoj in vseživljenjsko športno dejavnost vseh občanov nikoli ne more biti zgrešena investicija, zato se ta vložek ne sme meriti samo v denarju. Vsi se moramo zavedati, da današnji »sedeči« način življenja otrok in mladine zahteva kakovostno športno vzgojo ter možnost dodatnega ukvarjanja s športom tako med poukom kot tudi po njem, bodisi v okviru šole bodisi v raznih klubih in društvih. Zakaj ne bi imeli v beltinski občini športne dvorane, na katero bodo lahko ponosni vsi in katere obstoj bo v širšem interesu, njena izgradnja pa zasluga vseh in ne le določenih posameznikov. Tovrstne potrebe preraščajo medsebojna nesoglasja in politična obračunavanja. So klic k zdravemu in biopsihosocialno naravnemu načinu življenja, ki ga v današnjem vsakdanu vse težje dosegamo.

Milan Jerše

MINULI TEDEN

ATLETIKA

V Dublinu je potekalo 16. evropsko prvenstvo v krosu. V irski prestolnici je sodelovalo 8 slovenskih tekmovalcev, med njimi tudi mladinec Aleš Zver (AK Panvita), ki je tekkel na 6039 metrov dolgi progi in s časom 21:40 zasedel 88. mesto. (M. J.)

STRELSTVO

Na troboju reprezentanc Srbije, Hrvaške in Slovenije z zračno puško in pištolo v Beogradu so v skupnem seštevku zmagali domačini (11.542) pred Hrvaško (11432) in Slovenijo (11319). Pri članih je z zračno puško zmagal Marin Šebalj (Hrvaška), 596, Robert Markoja (589) je bil osmi. Ekipno: 1. Hrvaška, 1778, 2. Srbija, 1773, 3. Slovenija, 1765. Na že tradicionalnem mednarodnem turnirju za trofejo Beograda 2009 je slavil domačin Milutin Stefanović, ki je v finalu dosegel 697,6, Robert Markoja (589) je bil 17., Gorazd Kocbek (583) pa 35.

4. turnir regijske pionirske lige z zračno puško v Ormožu: 1. Ormož 517, 2. Tišina 516, 3. Turnišče 511. Pionirji: 1. Žan Kelenc (Črenšovci) 188, 2. Tilen Štraus (Pomurka) 180, 3. Primož Seršen (Turnišče) 178; pionirke: 1. Lea Mihalič (Tišina) 181, 2. Tina Novak (Ormož) 176, 3. Sara Godina (Pomurka) 175. (M. J.)

INVALIDSKI ŠPORT

V Laškem so podelili priznanja najboljšim športnikom invalidom. Srebrni znak je prejel za zlato medaljo na SP v showdownu Aleksander Sabo s Hotize, bronasti znak za srebrno medaljo na EP v golbalu pa Boštjan Vogrinčič iz Murske Sobotice. Oba sta člana Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Murska Sobotica. (T. G.)

V 1. krogu kvalifikacij na Ptujju je v showdownu zmagal Aleksander Sabo, četrti je bil Tomaž Detelbah, peti pa Ciril Kavaš, pri članicah je prva Silva Mlinarič (vsi MDSS MS). (A. T. K.)

2. krog državne strelske lige za paraplegije in tetraplegike v Vidmu: 1. MDP Prekmurja in Prlekije, 2. Novo mesto, 3. Ljubljana. Posamezno: 1. Jožef Franc (386) in Slavko Dunaj (376), 2. Leon Jurkovič (372). (T. G.)

ROKOMET

1. B DRL za ženske: Millennium – Branik 38 : 32 (21 : 13). Najboljša strelka: Jaušovec (9). (M. J.)

11. krog 2. SRL vzhod za člane: Arcont Radgona – Velika Nedelja 33 : 40 (15 : 21). V zadnji letošnji tekmi so Radgončani gostili vodilno ekipo lige in častno izgubili. Strelci: B. Zinkovič 8, Kotnik 7, A. Zunič 6, Petraš in Zorko po 4, M. Žinkovič 2, Mesarič in Šijanec. (N. K.)

JUDO

Na novoletnem turnirju v Celju sta od mladih Pomurcev zmagala ml. dečko Jan Jurgec (do 42 kg), JK Lendava, in ml. deklica Doroteja Čahuk (do 32 kg). Drugi so bili Jan Toplak, Hana Mazouzi, Urban Gruškovnjak (vsi JK MS), Sara Šernek (KBV Lendava) in Staš Horvat (JK Lendava), tretji pa Damir Miholič, Tilen Kramar, Aleksander Ferenčak, Teo Toplak (vsi MS), Aljaž Farkaš in Maja Adanič (oba JK Lendava). (F. B., M. J.)

Na mednarodnem turnirju Like v Zagrebu je ljutomerska kadetinja Urška Potočnik (nad 70 kg) zmagala, pri članicah pa je bila druga. Pri dečkih je bil prvi Tilen Semenič (do 50 kg), Alen Bolkovič pa tretji. (N. Š.)

HOKEJ NA LEDU

Mariborska mednarodna liga: Petanji – Klub mariborskih študentov 17 : 0 (Kastelic 7, Vivola 4, Podkrižnik 3, Dervarič 2, Felician). (T. G.)

KOŠARKA

10. krog 1. italijanske lige za članice: Benetke – Familio Schio 63 : 68 (Jokičeva 11). (T. G.)

10. krog 2. SKL vzhod: Podbočje – Radenska Creativ 71 : 89 (16 : 20, 21 : 33, 20 : 21, 14 : 15). Strelci: Grušovnik 21, Majc 19, Novak 12, Šuran 10, Pok 9, Juteršnik 8, Meško 7, Bilič 3. Člansko moštvo Radenske Creativa, edino neporaženo moštvo, je zanesljivo zmagalo. V drugem delu tekme so igrali tudi nekateri mlajši igralci.

Zadnji krog 1. dela 1. SKL, mladinke: Pomurje Skiny – Grosuplje 65 : 57. (Tina Kerčmar 24). S to zmago so se Sobočanke uvrstile v skupino za prvaka. 8. krog 1. SKL, kadetinj: Domžale – Pomurje Skiny 54 : 50 (Tina Kerčmar 16, Alja Samec 15).

5. krog pomurske lige: Paloma Sladki Vrh – G. Petrovci 64 : 96, Lindau Lendava – PŠK Ljutomer I 68 : 79, PŠK Ljutomer II – Sobota 57 : 65. Vrstni red: G. Petrovci 8, PŠK Ljutomer I 7, Sobota 6. (M. J.)

Na regijskem srednješolskem prvenstvu v Radencih je zmagala Gimnazija Murska Sobotica, ki je v finalu z 31 : 21 premagala DŠŠ Lendava. Tretja je Ekonomska šola Murska Sobotica. Najboljši strelci: Domen Štihec (Gimnazija MS), 37 točk. Pri dekletih so soboške gimnazijke s 15 : 2 premagale SŠGT Radenci. Najboljša strelka: Urška Lebar (16), Gimnazija Ljutomer. (T. G.)

KARATE

V 1. krogu šolske lige pri Lenartu so predstavniki Shotokan karate kluba Gornja Radgona dosegli lep uspeh. Zmagal je Blaž Vogrin – Kaučič (OŠ Benedikt), tretji pa so bili Tadej Mauko, Clarisa Kuzma (oba OŠ G. Radgona) in Tobias Florjan Leithner (OŠ Negova). (M. J.)

ŠAH

V Rogaški Slatini poteka ekipno klubsko državno prvenstvo. V konkurenci 10 najboljših slovenskih moštev igra tudi ŠD Radenska Pomgrad iz Murske Sobotice. V 1. kolu so s 4 : 2 premagali Celjski ŠK, v 2. kolu so se z mariborskim Branikom razšli z neodločenim izidom 3 : 3, v 3. kolu jih je favorizirani ŽŠK Maribor premagal s 4,5 : 1,5, v 4. kolu so z 2,5 : 3,5 klonili proti ekipi Tehcenter Ptuj, v 5. kolu pa z 1,5 : 4,5 s Triglavom Krško. Trenutno so sedmi z 12,5 točke. Vodi ŽŠK Maribor (22) pred Tehcentrom Ptuj (19) in Branikom MB (16,5).

Na mednarodnem mladinskem turnirju v Sombotelu je med dekleti do 20 let zmagala Barbara Skuhala, v skupini do 12 let je prvi Jernej Skuhala, v skupini do 10 let pa je bil Luka Skuhala peti. Ekipno so zasedli tretje mesto.

4. turnir štajerske kadetske lige v Šmarju pri Jelšah: 1. Jernej Skuhala, 2. Luka Skuhala, oba po 6 točk, 3. Barbara Skuhala (vsi OŠ Ljutomer), 5,5. (M. J.)

BOWLING

1. turnir zimske lige Lendava: 1. Peter Cuk (211), 2. Boris Gerenčar (202), 3. Ivan Koncut (188). Prvo šolsko prvenstvo v Lendavi: 1. Denis Rajf (450), 2. Mihael Požgai (413), 3. Jasmin Horvat (294). Pri dekletih je prva Tamara Škvorc (287). (M. J.)

BILJARD

Na zadnjem letošnjem pomurskem turnirju desetih najboljših je zmagal Tadej Tinev (M. Sobota), sledijo: Sebastian Kolenko (G. Radgona), Andrej Mešič (M. Sobota) in Bojan Novak (Beltinci). (M. J.)

Nepričakovan poraz Keme po vodstvu 4 : 2

V 9., zadnjem krogu jesenskega dela 1. SNTL za člane je bil v Puconcih derbi za prvo mesto za Mariborom. Pucončani so vendar so po slabi predstavi sicer zanimivega in dramatičnega srečanja ostali praznih rok.

Ko so povedli že s 4 : 2, so vsi mislili, da je srečanje odločeno, potem pa so Mariborčani nanizali tri zmage in nepričakovano zmagali. V domači vrsti je popolnoma odvedal Zvonko Plohl, ki je ostal

brez zmage, po dve sta dosegla reprezentanta Mitja Horvat in Bojan Ropoša, ki pa sta doživela tudi po en poraz. Številni gledalci so bili na koncu zelo razočarani, saj Pucončanom šteje le, če osvojijo naslov državnih prvakov.

Sobočani so na gostovanju v Kočevju proti slabim gostiteljem s pol moči dosegli visoko zmago in izgubili le dva niza.

Kema Puconci – Finea Maribor 4 : 5 (Plohl – Zafostnik 1 : 3, Ropoša – Jaslovsky 3 : 2, Horvat – Komac 3

: 0, Ropoša – Zafostnik 3 : 1, Plohl – Komac 2 : 3, Horvat – Jaslovsky 3 : 1, Ropoša – Komac 0 : 3, Horvat – Zafostnik 1 : 3, Plohl – Jaslovsky 2 : 3); Melamin – Sobota 0 : 5 (Zajec – Roudi 0 : 3, Ožanič – Kocuvan 1 : 3, Vidmar – Žibrat 0 : 3, Ožanič – Roudi 1 : 3, Zajec – Žibrat 0 : 3).

Drugi rezultati: Olimpija – Tempo 0 : 5, Krka – Ilirija 5 : 0, Edig – Ptuj 2 : 5. Vrstni red: 1. Finea Maribor 18, 2. Kema Puconci 16, 3. Krka 14, 4. Sobota 12, 5. Ptuj 10, 6. Tempo 8, 7. Ilirija 6, 8. Edi-

gs 4, 9. Melamin 2, 10. Olimpija 0.

V 2. SNTL za člane so bili v pomurskem derbiju veliko boljši Pucončani, ki Sobočanom niso oddali niti niza. Tudi Radgončani so doživeli dva poraza. Mladinska ekipa Keme je s 16 točkami na drugem, Žogica (8) na sedmem, Sobota II (2) pa na devetem mestu. V 2. ligi za članice so Sobočanke (6) na drugem mestu.

Kema II – Sobota II 5 : 0 (Sukič 2, Pelcar, Horvat, Železen), Rakek – Žogica 5 : 1 (Škurnik), Ptuj II – Žogica 5 : 3 (Škurnik 2, Opeček); ženske: Sobota – Logatec II 5 : 1 (Matis 2, Lupša 2, Perčič); 3. SNTL: Branik – Žogica II 5 : 0, Križe – Ljutomer 5 : 2 (Fijavž 2), Kajuh – Ljutomer 5 : 1 (Fijavž). Žogica (2) je na osmem, Ljutomer (0) pa devetem mestu.

Dve ekipi v finalu

Na kvalifikacijskih turnirjih za ekipno mladinsko prvenstvo Slovenije so nastopile tri pomurske ekipe. V finale osmerice najboljših sta se uvrstili Sobota in Kema Puconci. Ekipa Sobote (Kolbl, Dolamič, Vöröš, Pečnik) je zmagala na turnirju na Muti, kjer je premagala Tempo, Radlje, Vesno in Muto (vsakokrat s 5 : 0). Na turnirju v Puconcih je zmagala Kema (Sukič, Matis, Norčič, Zelko). Maribor in Žogica je premagala s 5 : 0, Preserje pa s 5 : 1. Žogica je bila po porazih z Mariborom (2 : 5) in Preserjem (1 : 5) četrta.

Mirko Unger

Zmaga Ropoše (desno) proti Jaslovskemu ni bila dovolj za končni uspeh. Foto: Nataša Juhnov

ODBOJKA Galex Mir zanesljivo do treh točk

V 13. krogu 1. DOL Radenska Classic je Galex Mir gostil ekipo Duol Olimpija, ki so jo že v gosteh premagali s 3 : 0. Tako je bilo tudi tokrat.

Končni izid: 3 : 0 (20, 16, 12). Pred 100 gledalci v športni dvorani OŠ I Murska Sobotica sta sodila Merhar in Seifried (oba Maribor). Galex Mir: Horvat 19, Kerec, Žitnik 3, Marič 10, Flisar 11, Topovšek 1, Novak, Tot 16, Hrastovec. Duol Olimpija: Stravnik, Slobodnik, Ogrizek 3, Jereb 5, Perhaj 2, Pokeršnik 10, Mršič, Štern 2, Erbežnik, Novak 3, Palma, Purgar.

Oslabljeni Sobočani so potrebovali le dobro uro igre, da so brez posebnih težav gladko premagali goste iz Ljubljane. Gostitelji, ki so nastopili brez blokerja Paviča, zamenjal ga je veteran Topovšek, so Ljubljanačane nadigrali v vseh elementih igre.

V uvodnem nizu so Sobočani vodili od začetka do konca, v drugem nizu pa so gostje strnili vrste in vodi-

Marchiol	13	11	2	34	10	32
Kamniki	13	11	2	35	15	31
Triglav	13	9	4	30	16	27
Galex Mir	13	8	5	29	15	26
Šempeter	13	7	6	25	22	22
Kropa	13	6	7	25	26	19
Duol	13	6	7	21	27	17
Krka	13	4	9	16	31	10
Svit	13	2	11	15	35	8
Maribor	13	1	12	7	37	4

Milan Jerše

ODBOJKA

Tekmovanje st. učencev v Ljutomeru: 1. Mala Nedelja, 2. Stročja vas, 3. Ljutomer, 4. Veržej, 5. Cezanjevci. Tekma za 1. mesto: Stročja vas – Mala Nedelja 0 : 2, tekma za 3. mesto: Ljutomer – Veržej 2 : 1. Predtekmovalje, skupina A: Stročja vas – Ljutomer 2 : 0; skupina B: Cezanjevci – Veržej 0 : 2, Mala Nedelja – Veržej 2 : 0, Cezanjevci – Mala Nedelja 0 : 2. (M. J.)

NAMIZNI TENIS

9. krog rekreativne lige ŠZ Puconci: Meho Bakovci – Animus Markišavci 6 : 4, Sobota veterani – Live bonus Lendava 9 : 1, Čobi bar Beltinci – Alf M. Sobota 7 : 3, Spin Mala Nedelja – Jelenov hram 2 : 8, Kema mladi – Polana 10 : 0, Kema veterani – Sebeborci 9 : 1, Polana – Spin Mala Nedelja 1 : 9. Vrstni red: Kema veterani 17, Jelenov hram 16, Sobota veterani 15. (M. J.)

JADRALSTVO Milošević tretji na državnem prvenstvu

V Izoli je potekalo državno prvenstvo v windsurfingu, ki ga vsako leto organizira Style Team. Tekmovalci so se pomerili v prostem slogu, kjer se izvajajo razni elementi, triki in skoki na ravnih vodi.

Veter je bil sunkovit, zato je bila pravilna izbira jadra odločilna. Miloš Milošević iz Murske Sobotice je na koncu zasedel odlično 3. mesto in dokazal, da sodi prav v vrh. Na-

pačna odločitev pri izbiri jadra v polfinalu proti Ljubljanačanu Žanu Šudetu ga je stala še višje uvrstitve. Zmagal je Andraž Žan iz Kranja, ki letos kroji svetovni vrh.

Končni vrstni red: 1. Andraž Žan (RRD/RRD) – KJD Tramontana, 2. Žan Šude (Exocet/Aerotech) – Style Team, 3. Miloš Milošević (/North Sails) – ŠRD Surf, 4. Matej Učakar (Goya/Goya) – Style Team. M. J.

Miloš Milošević na regatnem polju Foto: N. N.

SKVOŠ

3. krog 2. avstrijske lige: Skvoš team Panvita M. Sobota – Hartberg 3 : 0 (Repija, Zelko, Štornik). Ekipa Panvite je s 6 točkami druga.

Na 3. odprtem turnirju za pomursko prvenstvo je v Veržēju tretji zapored zmagal Zoran Repija, ki je v finalu s 3 : 0 premagal Roka Podgornika (MB). Za 3. mesto: Gorazd Zelko – Bojan Cvetko 3 : 1. Vodi Repija s 300 točkami. (T. G.)

PIKADO

5. krog 1. zahodne pomurske lige: Friend's team I – Mišo bar 14 : 3, Red dregon's – Brizgalna 5 : 12, Tornado – Pančor 12 : 5. Vodi Friend's team I, 12, pred Tornado, 9. 7. krog vzhodne pomurske lige: Osa – F-I Dokležovje 19 : 6, Pico – Balinček 12 : 13, Dart team Insa – Viktorija 14 : 11, Maži bar I – Čenč 17 : 8. Vodita Balinček in Maži bar I s po 12 točkami. (T. G.)

Sanjski zaključek Nafta

Nogometaši in vodstvo NK Nafta Foto: F. H.

Kakšen fini! Trener Nebojša Vučićević in njegovi izbranci so jesenski del sezone v 1. slovenski nogometni ligi končali s petimi zaporednimi zmagami. S tem uspehom so se igralci Nafta zavili na visoko tretje mesto na lestevici.

Takšnega razpleta se niso nadejali niti največji optimisti. Vedeti je treba, da so bili Lendavčani po

sedmem krogu z zgolj eno zmago in štirimi točkami na zadnjem mestu. Le dobre tri mesece kasneje pa se lahko veselijo visoke uvrstitve, ki jim vliva optimizem tudi za spomladanski del prvenstva. Nič čudnega, da v Lendavi napovedujejo boj za uvrstitev v evropski pokal, če bodo ostali v sedanji zasedbi in po možnosti dobili še dve kakovostni okrepitvi.

Z doseženim je seveda zadovoljno tudi vodstvo kluba, ki pa bo moralo kljub temu poseči po spremembah igralskega kadra, ki je očitno predrag.

Tako je Naftine vrste že zapustil madžarski nogometaš Bela Koplárovics. Pogovori o nadaljevanju kariere pri pomurskem prvotigašu oziroma odhodu pa potekajo tudi s srbskim nogometašem Sini-

šo Jankovičem in Madžarom Jozsefom Sebököm. Negotova je tudi prihodnost Estonca Konstantina Vassiljeva, ki naj bi imel ponudbo z Otoka.

Igralci Nafta se bodo znova zbrali že 6. januarja zaradi sodelovanja na državnem prvenstvu v malem nogometu, uradno pa bodo pripravili 11. januarja.

Milan Jerše

NOGOMET Peta zaporedna zmaga Lendavčanov

Športni park v Lendavi, 800 gledalcev, sodnik: Boris Tošeski (Medvode). Strelec: 1 : 0 Volaš (31). Rumeni kartoni: Kolman, Zemljčič, Bunc; Ekpoki, Žilič, Kronaveter. Rdeča kartona: Žilič, (88), Prejac (88).

Nafta: Murko, Buzeti, Zemljčič, Kolman (Bukovec, 61), Oslaj, Bunc, Mujakovič, B. Gerenčer (Horvat, 77), Čeh, Volaš, Miljković (Vinko, 83).

Labod Drava: Bučar, Balazic, Žilič, Anđelković, Medved (Zajc, 65), Ogu, Prejac, Semler, Kronaveter, Kelenc (Kurež, 84), Ekpoki.

Na izredno težavnem in razmočenem igrišču sta obe moštvi prikazali zelo borbeno igro. Začetek tekme je pripadel gostiteljem, ki so imeli žogo nekoliko več časa kot gostje s Ptuj. Dobre podaje žoge v 13. minuti ni izkoristil Čeh, saj je povratno podajo Volaša poslal preko vrat Bučarja. Volaš je dosegel edini zadetek na tekmi v 31. minuti. Kot je z leve strani izvajal Gerenčer, ki je žogo podal do prostega Mujakoviča, ki je močno streljal proti vratom Drave, Volaš pa jo je ob levi vratnici preusmeril v mrežo.

Po zadetku so nekaj več napačnosti pokazali gostje, predvsem Kronaveter, vendar mu izenačujočega zadetka ni uspelo dati. V 36. minuti je z 20 m streljal Kelenc, toda vratar Murko je žogo s težavo izbil v kot. V drugem polčasu so prvi zagrozili gostje. V 47. minuti je z roba kazenskega prostora streljal Ogu, ki pa je meril premočno natančno. Mujakovič bi lahko izid povišal v 50. minuti, saj je po predlozku Buzetija zgrešil celo žogo in lepa priložnost je splavala po vodi. Gostje so bili v nadaljevanju podjetnejši. Poskušali so predvsem s strelji od daleč. Izjemno priložnost pa si je v 64.

minuti priigral Miljković, ki je prodrl vse do vrat in s petih metrov streljal naravnost v vratarja. Gostje so si v 79. minuti skoraj zabili žogo v lastno mrežo. Po podaji Mujakoviča pred vrata je Anđelković slabo posredoval.

Ob koncu tekme se je med goste naselila živčnost, posledica česar sta bili dve izključitvi. Najprej je Žilič kot zadnji igralec oviral Volaša in dobil drugi rumeni karton, malce zatem pa je dobil zaradi protestov pri slabem sodniku Tošeskem, ki je v mirnem srečanju nepotrebno pokazal kar šest rumenih kartonov in dva rdeča, rdeč karton še Prejac.

Trener Nafta Nebojša Vučićević: »Danes je bilo zelo težko igrati na razmočenem igrišču. Prikazali smo čvrsto in predvsem disciplinirano igro, na drugi strani pa Drava ni imela neke izrazite priložnosti. Moji igralci so dokazali, kako se bori za barve svojega kluba in za pomembne tri točke. Pred prvenstvom smo si zadali cilj, da se bomo uvrstili med prvih pet v prvotigaški družini. Zelo sem vesel današnje zmage. Tudi gledalci so kljub delovnemu dnevu množično prišli na srečanje. Ni bilo lahko zmagati na petih srečanjih zapored. Zadovoljen sem kot trener Nafta. Hvala tudi našim zvestim navijačem za podporo.«

Trener Laboda Drave Drago Prelog: »Čestitam Nafti za zmago. Še vedno je brez poraza. V tekmo smo vstopili nekoliko premehekko. Nafta pa je igrala zelo čvrsto. Zaslužno so dosegli zadetek. Po zadetku smo se malo dvignili in je izid visel v zraku. Rezultat bi se lahko spremenil. Moštvo Nafta je zaslužno zmagalo. Sodnikove odločitve na koncu tekme so bile smešne.«

Feri Horvat M.

Kaj se dogaja s pomurskim tenisom? Premalo pokritih igrišč

Tenis v Sloveniji v zadnjem času spet postaja popularen. Tudi pozimi, ko teniški igralci zakupijo proste dvorane. K temu pripomorejo tudi spletne aplikacije nekaterih teniških klubov, kjer lahko igralci vnaprej rezervirajo igrišča, plačajo in ponekod celo najdejo igralnega partnerja. K večji priljubljenosti slovenskega tenisa pripomorejo tudi naši tekmovalci, kot npr. Blaž Kavčič in Polona Hercog, ki sta v svoji mladosti že na poti k vrhu svetovne elite.

Radenci, Murska Sobota, Gornja Radgona, Rakičan, Moravske Toplice, Noršinci ... je samo nekaj krajev in mest, kjer so teniška igrišča, nekatera bolj, nekatera manj zasedena. So cene res tako visoke, da v Pomurju dosti igrišč služi samemu sebi? Če vzamemo povprečje izven zimске sezone, je cena od tri do šest evrov za igralno uro, se pravi, če igrata dva igralca, se ta cena razpolovi. Ali je kriva draga teniška oprema, kjer se povprečne cene teniških loparjev za rekreativne igralce gibljejo med 100 in 200 evri? Mislim, da se je tenis v tem predelu Slovenije znašel v nekem začaranem krogu, kjer je veliko teniških navdušencev, kjer eno najstarejših teniških igrišč (park Zdravilišča Radenci) sega v začetke 20. stoletja. Kjer se zdaj pod novim vodstvom mladega podjetnika Jerneja Jakopina nadaljuje drugo desetletje »radenskega tenisa«.

Dejstvo je, da v Pomurju manjka več pokritih teniških objektov za igranje pozimi. Da

bi se potem tudi znižale cene v že obstoječih teniških halah, kjer se gibljejo med 12 in 25 evri! Vprašanje je le, kje bi našli pogumne investitorja, ki bi povečali število pokritih teniških površin? Kdo bi bil pripravljen plačevati 1.000-1.500 evrov mesečne najemnine za eno igrišče?

V preteklosti je dala regija kar nekaj uspešnih teniških igralcev, ki so že na tirnicah profesionalizma, a še vedno nimajo primernih možnosti za vrhunski trening ... Med temi lahko omenimo Zorana Goluboviča, trenutno 1235. igralca svetovne ATP-lestvice, ki je v svoji karieri zasedal 880. mesto in ima razmerje zmag in porazov 22 : 43. Svojo teniško pot je začel v Teniškem klubu Radenci, nadaljeval v domačem klubu Winner s Hotize, trenutno pa trenira v sosednjem Čakovcu. Je to zaradi razmer v Pomurju, kakovosti trenerškega dela ali samo vizije staršev? Ne smemo pozabiti Tomija Ternarja, večkratnega državnega prvaka v mlajših kategorijah, trenutno 1046. igralca svetovne moške lestvice, ki je pozneje nadaljeval svojo tekmovalno pot v mariborskem Braniku. Je bil tudi to splet naključnih dogodkov? Podobna je pot mladega Žige Gabra iz Črnelavec, še enega »produkta« radenske teniške šole, ki zdaj igra za ljubljanski teniški klub Max. In še bi lahko naštevali.

Kaj je torej tisto, kar pomurske teniške igralce odganja iz rodne regije? Zgolj pomanjkanje trenerškega kadra v klubih ter seveda pokritih teniških objektov, ki bi igralcem omogočali nemoten razvoj teniške kariere?

Gregor Ficko

PIKADO

V Zalogu je bilo prvo državno prvenstvo v steel darts (kovinski špiči). Udeležilo se ga je 43 igralcev in igral. Vlogo prvega favorita je upravičil Osman Kijamet, ki je v napetem finalu s 6 : 4 premagal Jožeta Vavtarja. Odlično tretje mesto je zasedel Mitja Habjan (Top Gun).

Na turnirju v gostilni Camaro v Ljutomeru je potekal že tradicionalni turnir. Zmagal je Davor Horvat (Škorpion), drugi je bil Polde Slanič (Top Gun), tretji Aleš Bač (Nato), četrti pa Andrej Gorjak (Top Gun). (M. J.)

NOGOMET

1. SNL KOPER JESENSKI PRVAK, NAFTA TRETJA

22. krog 1. SNL: Nafta - Labod Drava 1 : 0 (1 : 0), Interblock - CM Celje 0 : 0, Rudar - Domžale 0 : 2 (0 : 1), Maribor - Olimpija 2 : 1 (2 : 1), Hit Gorica - Luka Koper 1 : 2 (1 : 2). Zaostali tekmi: Maribor - Interblock 1 : 0 (0 : 0), Luka Koper - CM Celje 4 : 0 (3 : 0).

Koper	22	12	7	3	33 : 21	43
Maribor	22	12	2	8	38 : 28	38
Nafta	22	10	4	8	35 : 35	34
Rudar	22	10	2	10	29 : 32	32
Olimpija (-2)	22	10	3	9	31 : 21	31
Celje	22	8	6	8	33 : 34	30
Domžale	22	8	5	9	31 : 38	29
Interblock	22	7	5	10	25 : 27	26
Gorica	22	6	6	10	34 : 37	24
Drava	22	4	6	12	19 : 35	18

MURINI KADETI OSMI

17. (zadnji jesenski) krog 1. SML: Drava - Mura 05 2 : 3 (Bohar, Horvat, Smodiš), Vodi Maribor (38), 14. Mura 05 (14). 17. (zadnji jesenski) krog 1. SKL: Drava - Mura 05 0 : 4 (Lotrič 2, Bošnjak, Golob), Vodi Interblock (38), 8. Mura 05 (24). V U-14 vodi Maribor (49), 4. Veržej (30), 7. Mura 05 (27), 11. Nafta (16). (M. J.)

USPEŠNE IGRE MITJE MÖRCA

Mitja Mörc, nekdanji slovenski reprezentant, blesti na mestu srednjega branilca grškega drugoligaša Panaitolikos, saj njegovo moštvo že tri tekme zapored ni prejelo zadetka. Trenutno so četrti, le tri točke za drugim mestom, ki vodi v 1. grško ligo. (F. B.)

MALI NOGOMET MARIBORČANI DRUGIČ ZAPORED

Na jubilejnim 10. spominskem turnirju Janka Makoterja v Ljutomeru je nastopilo 25 ekip. Že drugič zapored so postali zmagovalci igralci ekipe Extreme bar iz Maribora in s tem osvojili prehodni pokal v trajno last. V tekmi za prvo mesto so s 5 : 1 premagali Vulkanizerstvo Ščavničar iz Nunske Grabe. Mali finale je pripadel ekipi Insa bar iz Noršincev pri Ljutomeru, ki je s 4 : 2 ugnala Stročjo vas. Za najboljšega igralca so izbrali Armina Bačinoviča, za strelca (7) Reneja Miheliča (oba Extreme bar MB), za vratarja pa Žigo Zupaniča (Nunska Graba). (N. Š.)

2. krog zimske lige Turnišče: Media svet - Ključavničarstvo Horvat 3 : 4, MM - MKL Systems 4 : 0, Ribiči - Lejpi dečki 3 : 11, Veterani Turnišča - Elbo 3 : 8, prost KMN Turnišče. Vrstni red: Lejpi dečki, Elbo in Ključavničarstvo Horvat po 6 točk.

V telovadnici DSŠ Lendava je pripravil NK Nafta 8. mednarodni turnir Mladi upi, na katerem so sodelovali mladi nogometaši iz Slovenije, Hrvaške, Madžarske in Avstrije. Finale U-16: Maribor I - Maribor II 3 : 4, za 3. mesto: Nafta I - GAK 1 : 0. Finale U-18: Mura 05 - Nafta II 5 : 4 (po 11-metrovkah), za 3. mesto: GAK - ZTE 3 : 4. V nadaljevanju turnirja Mladi upi 2009 v Lendavi so gledalci videli zanimiva srečanja. V kategoriji U-12 je v finalu Varteks z 1 : 0 premagal Medžimurje. V kategoriji U-14 je v finalu Maribor z 2 : 1 ugnal Nafto I. V finalu U-14 je Varteks s 4 : 0 premagal Sturm, v tekmi za 3. mesto pa je ZTE po kazenskih streljih s 3 : 2 odpravil Maribor. (F. H. M.)

Na turnirju mladih upov v Körmendiu so mladi igralci Veržejke zasedli dve tretji mesti, in sicer letnika 2001 in 1999, medtem ko je bil letnik 1997 peti. Med moštvi iz Madžarske, Avstrije, Hrvaške in Slovenije so v svojih kategorijah zmagali Zalaegerszeg, Heviz in Monošter. (F. H. M.)

Končni zmagovalci regijskega prvenstva za st. učence so nogometaši OŠ Grad, ki so se uvrstili na področno prvenstvo. Druga je bila OŠ II M. Sobota, tretja pa OŠ Bogojina. (M. S.)

Negotova usoda kluba iz Fazanerije Mura 05 v šesto ligo?

Danes ali jutri bo predvidoma znana usoda Mure 05. Klubski podpredsednik Bojan Petrijan se bo namreč danes sestel s podjetnikom, ki je menda pripravljen vložiti denar v klub. »Zaenkrat želi ostati neimenovan,« je pojasnil podpredsednik.

Da v klubu očitno vlada zmeda, priča tudi nesklepčnost ponedeljkove izredne skupščine. Po Petrijanovih besedah so za rešitev kluba sicer možni štirje scenariji. Prvi je ta, da se od lokalnega gospodarstva skuša pridobiti denar, s katerim bi poravnali dolgove. Drugi scenarij predvideva ustanovitev podjetja oziroma vložek zasebnega kapitala, kar bi tudi omogočilo nemoteno delovanje kluba. Po tretjem scenariju naj bi klub prešel na amatersko raven. »Igralce, tu mislim predvsem domače, bi prosili, ali so pripravljene pozabiti na dolgove in obenem sprejeti nižje prihodke,« je pojasnil Petrijan. Četrti scenarij je črn scenarij. »31. decembra bi razglasili stečaj. To bi pomenilo, da gre klub v šesto ligo. Žal zaenkrat druge možnosti ne vidim,« je bil jasen podpredsednik. »Stečaj pomeni propad za celo društvo, tudi za mladinsko nogometno šolo in odbojkarjski klub,« je opo-

znil Karel Gjergjek iz nadzornega odbora. »Pomurski nogomet potrebuje močno Muro,« je menil Danilo Kacijan, prvi nogometni funkcionar pokrajine ob reki Muri. Opozoril je, da bo imel klub še več stroškov, če jih bodo igralci, katerim so dolžni denar, tožili. Dodajmo, da je klub dolžan denar tudi tainici in ekonomu. Če bo stečaj, bosta oba ostala brez službe. Mura 05 je ta trenutno dolžna 110 tisoč evrov. Finančno poročilo je pripravil Ervin Kutoš, predsednik, ki je odstopil, obenem pa je v svojih računovodskih podjetjem klubu odpovedal sodelovanje. Na skupščini Kutoša ni bilo. To je zmotilo Gjergjeka: »Zdaj je izstavil račune, sam pa je podpisoval sklepe, za katere se nismo dogovorili.« Šel je celo tako daleč, da je napovedal ovadbe. Petrijan je pregledal poslovanje kluba: »Z igralci so se podpisale pogodbe za 230 tisoč evrov, pred sezono pa je bil proračun načrtovan v višini 250 tisoč evrov. Kje pa so drugi stroški?« Mimogrede: Ivo Prettner je imel nekaj manj kot tisoč evrov mesečne plače, Martin Pregelj 1800 evrov, čeprav sta oba več ali manj sedela na klopi ali nista igrala, medtem ko je denimo Matic Maruško, ki je bil eden boljših igralcev v jesenskem delu, mesečno zaslužil 350 evrov.

Andrej Bedek

ŠAH

V 6. kolu državne šahovske lige v Rogaški Slatini, kjer nastopa 10 najboljših slovenskih moštev, so igralci ŠD Radenska Pomgrad iz Murske Sobotice v boju za obstanek v ligi dosegli zelo pomembno zmago. S 3,5 : 2,5 so premagali Novo Gorico in se s 16 točkami povzpeli na šesto mesto.

V okviru 16. memorijala Vasje Pirca, ki bo 26. decembra v Mariboru, bo eden od kvalifikacijskih turnirjev pod naslovom Slovenija šahira v soboto ob 10. uri v prostorih ŠD Radenska Pomgrad v Koceljevi ulici 14 v Murski Soboti. Igrali bodo 13 kol po 5 minut. (M. J.)

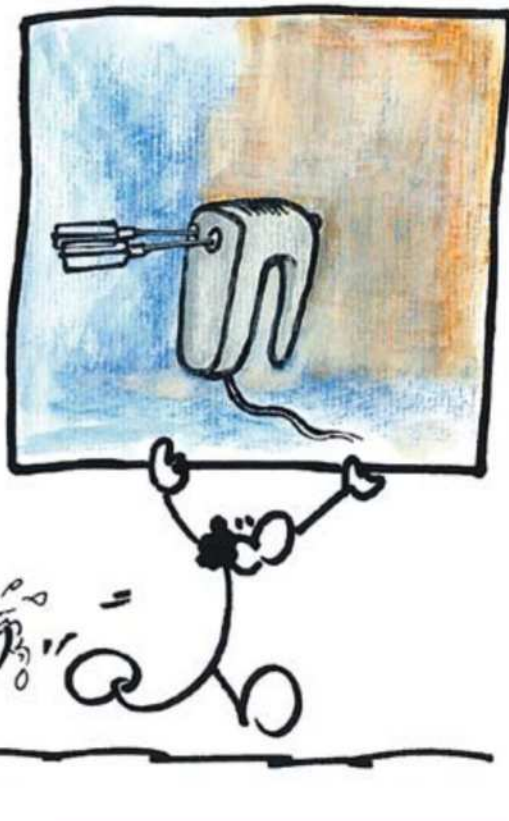
Z gumpiči se učimo tujih jezikov

Mešalnik

Mešalnik je eden najmlajših gospodinjskih aparatov, ki spremeni gostoto hrane ali pijače. Z njim sadje ali zelenjavo spremenimo v kašo, sladko smetano ali beljake pa stepemo, da so trdni, lahko zamesimo tudi testo. Z mešalniki sestavine pomešamo med seboj. Eden od najmlajših sorodnikov je palični mešalnik, ki ga uporabljamo za kremne zelenjavne juhe. Še posebno nam pridejo prav mešalniki, ko moramo narediti kašico za dojenčke ali tiste, ki nimajo zob. Seveda lahko vse to storimo ročno, ampak z mešalniki ali mikserji, kot jim pravimo pogovorno, gre hitreje. Zmiksamo pa lahko tudi pojem ali glasbo. Gumpiči radi mešajo, stepajo ali miksajo, saj ob tem vedno nastane kaj novega.

Previde besed pripravljajo učitelji tujih jezikov z Ljudske univerze Murska Sobota, za esperanto skribo Jovan Mirkovič, gumpiče pa ilustrira mag. Marjan Vaupotič. Izgovorjavi lahko prisluhnete na Murskem valu v oddaji Mali radio, ki je na sporedu vsak četrtek od 18. do 19. ure.

Prispevke, mnenja, komentarje pošiljajte po elektronski pošti na naslov nana.rr@vestnik.si ali po pošti: Vestnik, za stran Barve otroštva, Ul. arh. Novaka 13, 9000 M. Sobota.

Angleški jezik: mixer (mikse)
Nemški jezik: der Mixer (der miksa)
Madžarski jezik: a mixer (mikser)
Španski jezik: la licuadora (la likuadora)
Italijanski jezik: il frullatore (il frulatore)
Francoski jezik: le mixeur (le mikser)
Esperanto: miksilo (miksilo)

Foto: N. L.

Iz šolskih klopi v pustolovski park

Učenci Osnovne šole Franceta Prešerna Črenšovci so se udeležili dvodnevne tabora za nadarjene učence v Centru obšolskih dejavnosti Planinka na Pohorju. Kaj je lepšega kot to, da lahko šolske klopi in knjige vsaj za nekaj sladkih uric zamenjajo za aktivnosti v naravi.

Najprej so po dolgem in počez preplezali pustolovski park Betnava, kjer ni manjkalo tudi adrenalina. V delavnicah pa so spoznavali računalniška programa za izdelovanje vabil in fotoknjigo, kar bodo lahko še kdaj zelo koristno uporabili. In kar je bilo najzanimivejše,

eno noč so na Planiki tudi prespali. Načrtovali so tudi program za festival talentov in svoje talente pokazali na večeru talentov. Na takih taborih se veliko naučiš, prav tako pa je pomembno tudi nepozabno druženje s sošolci in prijatelji.

A. N. R. R.

Foto: S. Č. B.

Mimija so našli na Madžarskem

Zelo sem si želela majhnega kužka. Želja se mi je uresničila, ko je šla mama v zavetišče in domov prinesla kužka. Bila sem ga vesela. Dala sem mu ime Mimi. Najprej se je malo bal, potem pa več ne. Peljala sem ga na sprehod in mu dala hrano ter vodo. Je bele barve in ima črne pike ter kratko dlako.

Neko nedeljo smo šli k maši, in ko smo prišli domov, Mimija ni

bilo več. Iskali in klicali smo ga, a ni prišel. Dali smo oglas po radiu, mama pa je izobesila njegove slike. V petek je klicala gospa iz Madžarske, da je našla našega kužka. Šli smo ponj. Gospa ga je pripeljala na vrvi. Ko nas je zagledal, se nas je zelo razveselil. Bil je zelo umazan in moker. Doma smo ga skopali in mu dali hrano.

Od tega dogodka je že eno leto in zdaj ne gre nikamor več

od hiše. Najraje se igra z žogico. Najbolj je vesel, ko ga spustim noter in se lahko uleže na kavč. Prijazen je do muc, razen če niso naše. Ko kdo pride na obisk, tedaj glasno laja. Zvečer skupaj z mucama spi v kurilnici.

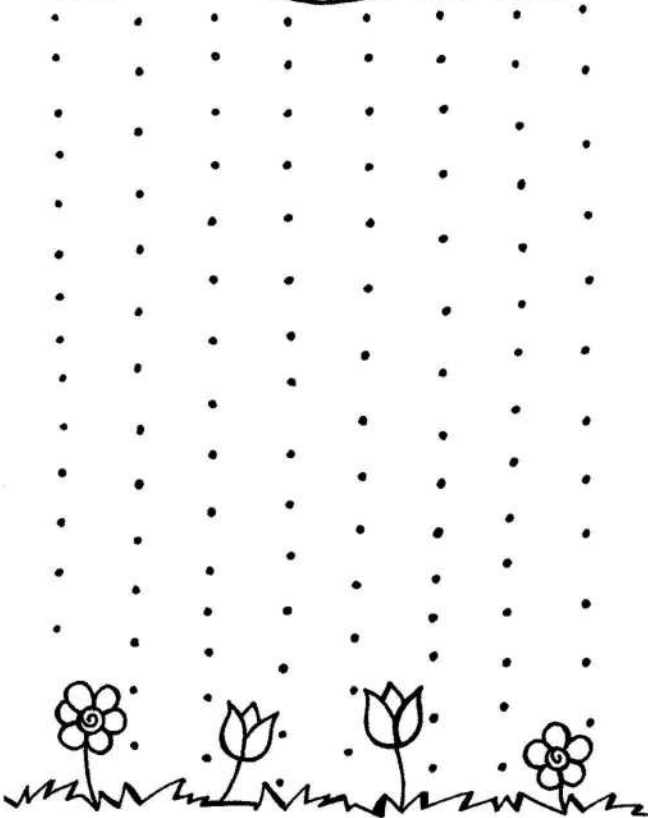
Moj kuža Mimi je najbolj prijazen kuža na svetu in nikomur ga ne dam.

Tadeja Vogrinčič, 5. razred, OŠ Šalovci

S. P. in A. P.

Poveži pike v deževanje!

To sem jaz

Sem Tamara Črnko, doma sem v Markovcih. Stara sem devet let in hodim v četrty razred Osnovne šole Šalovci. V šoli imam najraje matematiko, likovni pouk, športno vzgojo in slovenščino. V šolo se vozim z mamo, domov pa s kombijem. Ko pridem domov, najprej poskrbim za domačo nalogo. Potem se odpravim k zajčku. Očistim mu kletko, zamenjam vodo in ga nahranim. Rada se vozim s kolesom in skirojem. Ko imam čas, mami pomagam na vrtu in v kuhinji. Z bratcem Erikom najraje igram igrice na računalniku. Včasih grem na sprehod s svojim kužkom Benom. Zvečer se okopam in si umijem zobe, mama pa mi prebere pravljico.

Tamara Črnko, 4. razred, OŠ Šalovci

Kra-kra-kra

Drevo vse bolj počasi diha in izdiha zadnje liste. Listi v plesu zapuščajo drevesno mesto. Vrana usede se na vejo in zapoje svoj jesenski: »Kra-kra-kra, hitro dajte nam snega.«

Inja Lebar, 2. a, OŠ Turnišče

Kaj vse nastane iz jabolk

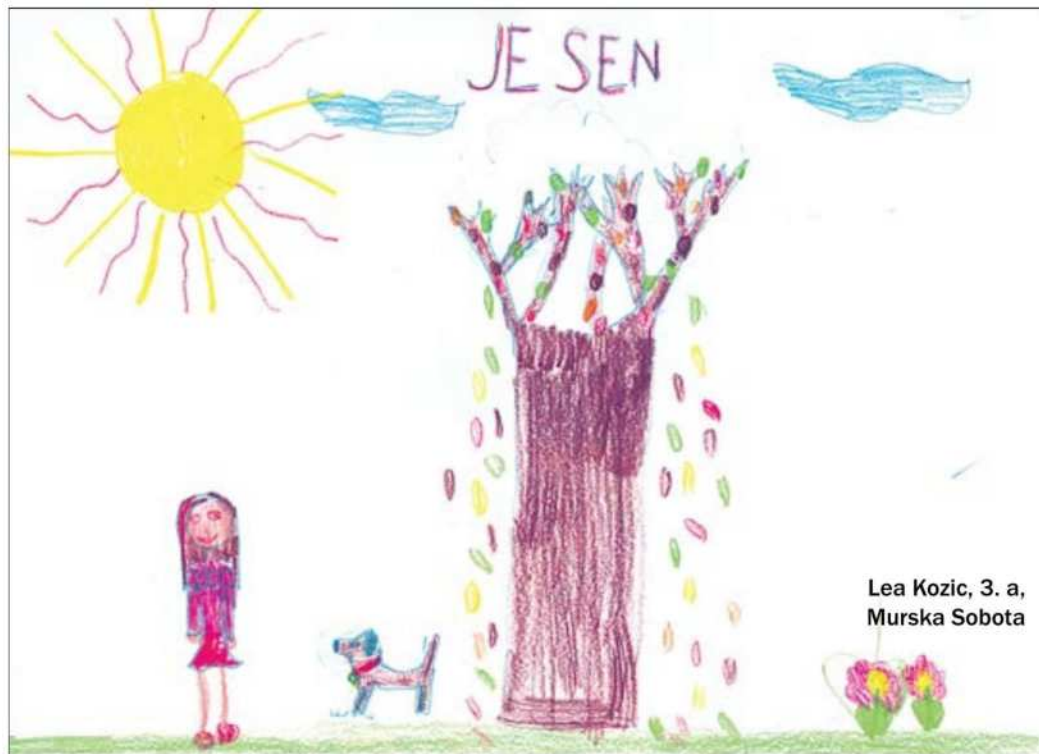
V okviru naravoslovnega tedna smo se učenci od prvega do petega razreda z razredniki in spremljevalkami odpravili na naravoslovni dan na Kukeč, kjer smo obiskali Sadjarstvo Cifer. Gospod Cifer starejši nam je predstavil delo v sadovnjaku in s sadjem. Večina dela opravijo sami, saj se celotna družina ukvarja s sadjarstvom. Imajo tudi enega zaposlenega. Več ljudi potrebujejo jeseni, ko je na vrsti pobiranje jabolk. Nato smo

se z gospodom Cifrom odpravili peš skozi manjši gozdček do njihove domačije. Tam so nas že čakale dobrote iz jabolk. Za priboljšek pa smo dobili jabolčno pito, jabolčni sok, krljice in sveža jabolka. Na domačiji smo si ogledali hladilnico, sušilnico in s sadjem. Večina dela opravijo sami, saj se celotna družina ukvarja s sadjarstvom. Imajo tudi enega zaposlenega. Več ljudi potrebujejo jeseni, ko je na vrsti pobiranje jabolk. Nato smo

smo se celotni družini zahvalili za prijaznost.

Pot nas je nato peljala v Selo, kjer smo si ogledali znamenito rotundo. Turistični delavec nam je povedal več o kapeli iz 13. stoletja, in da so jo zgradili templjarji. Spada med najstarejše stavbe v Sloveniji. Lepo je bilo, a je hitro minilo in zdaj spet za mizami sedimo. Da je bilo to res, pa vam fotografije povedo.

Sergeja Raj, 5. razred, OŠ Odranci

Lea Kožic, 3. a, Murska Sobota

Študentske demonstracije obšle Slovenijo

Črna sreda le spomin na uporniške čase?

Pogled prekmurskih študentov v tujini

Odhajajoče leto so med drugim zaznamovali tudi študentski protesti po vsej Evropi, v katerih so se študenti med drugim postavili za odpravo ali proti uvedbi šolnin, opozarjali pa so tudi na nižjo kakovost študijskih programov, ki naj bi jih prinesla bolonjska reforma. Prav gotovo so se nam najbolj vtisnili v spomin protesti v sosednji Hrvaški in Avstriji ter tisti v Nemčiji.

Bolonjski študijski programi, ki so jih z letošnjim študijskim letom začeli izvajati na vseh fakultetah v Sloveniji, so torej spremenili način študija, tako da je zdaj do magistrskega naziva mogoče priti v petih letih, bodisi po formuli 3 + 2 ali 4 + 1, odvisno za kateri model se je odločila posamezna fakulteta. Stare doktorske študijske programe, ki so praviloma trajali štiri leta, so nadomestili triletni bolonjski doktorski programi, v katere se je mogoče vpisati tudi z diplomo starih univerzitetnih programov. Ker sta doktorska naziva po opravljenem starem in novem študijskem programu enaka, vnaša to med študente, med katerimi nekateri študirajo še po starih, drugi pa po novih programih, nemalo zmede. Tudi v Ljubljani so še leta 2006 potekale množične demonstracije pod imenom Črna sreda, ko so študenti zavzeli Kongresni trg, kjer so podali svoje zahteve in protestirali proti napovedanim vladnim reformam, letos pa se je »protestni val« večinoma izognil Slovenije. Študenti so sicer sodelovali na novembrskih delavskih demonstracijah v Ljubljani, vendar je to daleč od omenjenega dogodka, ko so bili na protestih v manjšini predstavniki sindikatov, ki so takrat prišli izraziti podporo študentom. Pri tem se poraja vprašanje, ali gre za dobro urejen sistem študija pri nas, ki študentov ne motivira dovolj, da bi organizirali proteste, ali pa zgolj za njihovo pasivnost.

Simona Šeruga (Murska Sobota), Univerza v Wageningnu, Nizozemska

»V nizozemskem mestu Wageningenu z istoimensko univerzo študenti niso protestirali proti šolninam in bolonjski reformi. Letna šolnina znaša 1620 evrov za državljane članic EU, za druge je bistveno višja – 9600 evrov. Večino študentov financirajo starši, delno pa tudi država z državnimi štipendijami, ki pa so minimalne, saj 250 evrov mesečno ne zadostuje niti za mesečno najemnino za študentsko sobico v študentskem domu. Vendar pa pripada v nasprotju s Slovenijo na Nizozemskem štipendija vsakemu študentu. Bolonjski sistem je bil uveden pred desetimi leti, tako da se današnji študenti niti ne zavedajo razlike oz. tega, kako je bilo v starem sistemu, vsekakor pa se ne strinjajo s plačevanjem letnih šolnin.

S prvo trditvijo se nikakor ne strinja predsednica Kluba prekmurskih študentov Mihaela Kalamar: »Nekatere fakultete so na bolonjski sistem prešle komaj v letošnjem študijskem letu, programi še niso ustaljeni in ponekod je še veliko nejasnosti. Sama bolj vidim razlog v naših študentih, ki verjetno niso toliko obremenjeni s to problematiko, bi pa vsekakor morali biti, ker so nekateri dejansko 'poskusni zajčki', pa se tega mogoče niti ne zavedajo. Verjetno je vzrok tudi slaba obveščeno študentov o dinamiki uveljavljanja bolonjske prenove.« Drugače pa Kalamarjeva ocenjuje odzivnost slovenskih študentov na aktualne probleme: »Med našimi študenti vlada precej pasivnosti in konformizma, študenti se ne odzivajo kritično na spremembe, ki dejansko zadevajo nas same. Kar pa se tiče plačljivosti študija, smo zaenkrat še v položaju, ko nam ne grozijo radikalne spremembe sistema, to pa se lahko čez noč spremeni, vendar še ni tako prisotno v zavesti študentske populacije, ki svojega položaja ne čuti kot ogroženega in zato tudi ne opozarja organizirano na svoje pravice, da bi s tem branila svoj položaj v družbi.« Kakšno je razpoloženje na tujih univerzah, pa smo preverili pri Prekmurcih, ki znanje pridobivajo v tujini.

Timotej Milanov

Adriana Gašpar (Markovci), Univerza v Gradcu, Avstrija

Avstrijski študenti so konec oktobra za več kot teden dni zasedli univerze, več tisoč pa se jih je zbralo na uličnem protestu za boljše pogoje pri šolanju. Študenti so protestirali s sloganom »Uni brennt!«, s katerim so želeli poudariti, da so tukajšnje univerze v velikih težavah. Avstrijski vladi so poslali odprto pismo, v katerem so zapisali, da želijo prost do-

stop do visoke izobrazbe in boljše financiranje. Protesti so bili namreč reakcija na načrte vlade, ki razmišlja, da bi ponovno uvedla šolnine ter omejitve pri vpisih na fakultete. Največ, približno 40.000 protestnikov, se je zbralo pred dunajsko univerzo, študenti so zasedli tudi univerze v Gradcu, Celovcu in Linzu, več kot petsto pa jih je protestiralo na salzburških ulicah. Študenti torej na eni strani nasprotujejo omejitvam pri vpisu na univerzo, po drugi strani pa želijo izboljšati kakovost avstrijskega visokega šolstva. Če sodimo po pogovorih z avstrijskimi protestniki, jih najbolj moti, da se na avstrijske fakultete množično vpisujejo Nemci, ki pri vpisu, tako kot avstrijski študenti, nimajo nobenih omejitev, saj prihajajo iz nemško govoreče države. Protestov niso podprli vsi avstrijski študenti, vendar so bili kljub temu prikrajšani za predavanja in študij, ker so protestniki zavzeli predavalnice, zato so protesti naleteli tudi na kritike. Protesti so se za zdaj umirili, večina študentov meni, da so dosegli vsaj pozornost in razpravo, kar je pomemben začetek, nekateri pa še vztrajajo na univerzah, kjer dobesedno živijo. Tuji študenti smo proteste spremljali od daleč, saj se nas niso preveč dotaknili. Iz vidnega pa se je dalo sklepati, da študenti na protest niso najbolje pripravljene. Protest je smiseln, če so smiselne njegove zahteve, če je sam sebi namen, pa lahko povzroči veliko škode.

Posebej odločni pri svojih zahtevah so bili študenti v Nemčiji, ki so zasedli predavalnice po univerzah. Fotografija prikazuje proteste na münstrski univerzi v Nemčiji.

Polona Veron (Murska Sobota), Univerza v Münstru, Nemčija

»Študentsko nezadovoljstvo v Nemčiji je predvsem sad preureditve študijskega sistema po bolonjski reformi in s tem povezanih problemov na trgu dela po končanem študiju. Maturanti, ki se odločijo za študij, si z izbijo študija želijo poleg osebnostnega razvoja in poglobitve znanja tudi pripravo za nadaljnje delovanje v že-

leni stroki, nekateri pa želijo pridobiti akademski status, kar pri skrajšanem študijskem obdobju in naraščajočih obveznostih pomeni dodatno časovno in mentalno obremenitev. Veliko jih cilja tudi na finančno olajšavo, vendar ker večina študentov v določenem študijskem obdobju ne more doseči želenih rezultatov, se jim načrti za finančno olajšavo izjalovijo. Nezadovoljstvo je doseglo vrh jeseni s pozivom k stavki proti študijskemu sistemu, ko so študenti zasedli večje predavalnice univerz in podkrepili svoje zahteve po večji avtonomiji pri študiju.

Tudi naraščajoče šolnine so študentom trn v peti, saj je država zmanjšala prispevke za univerze. Študenti so že pred uvedbo šolnin demonstrirali in organizirali shode proti šolninam, katerih se je udeležilo več kot 2000 študentov na univerzi v Münstru. Šolnine je okvirno določila deželna vlada, univerze pa na podlagi danega okvira same določijo cene. V Severnem Porenju - Vestfaliji se te cene gibljejo od 250 od 500 evrov na semester za dodiplomski študij. Šolnine naj bi zagotovile večji delež absolventov oz. uspešnih študentov in zagotovile boljše možnosti študija, stranski učinek šolnin pa naj bi bil tudi zmanjšanje odstotka t. i. večnih študentov.«

Jubilejni koncert ob 30-letnici delovanja

Umazano gledališče v Murski Soboti

Podjetje Art Sound - ozvočenje in prireditve iz Murske Sobotice je pripravilo v soboto zvečer v telovadnici OŠ I jubilejni koncert ob 30-letnici delovanja hrvaške skupine Prljavo kazali-

šte. Bend, ki prihaja iz Zagreba, je od leta 1979 do danes izdal kar 13 študijskih in šest koncertnih albumov, pet kompilacij ter šest videoprojektov. Skupino sestavljajo: Jasenko Houra (kitarist,

ustanovni član in vodja skupine), Mladen Bodalec (vokal), Tihoimir Fileš (bobni), Jurica Leikauff (klaviature), Mario Zidar (kitara) in Dubravko Vorih (bas). Njihova jubilejna turneja je sestavlj-

na iz koncertov, na katerih igrajo 30 svojih hitov za 30 let svojega glasbenega ustvarjanja, od novovalovsko-pankovskih začetkov do popa za široke množice. Tako je bilo tudi v Murski Soboti pred

nekaj manj kot tisoč obiskovalci (dvorana ni bila polna), ki so za 17 oz. 20 evrov, toliko je stala vstopnica, slišali hite, kot so Sve je lako, kad si mlad, Lupi petama ..., Mojoj majci (Ruža hrvatska),

Ne zovi mama doktora, Crno-bijeli svijet, Heroj ulice in druge. Ob koncertu v pomurski prestolnici je izšla tudi jubilejna poštna znamka.

Tomo Kôleš

Najstniška evforija v prvih vrstah Fotografiji: T. K.

Mladen Bodalec in Jasenko Houra v zanosu

Prometni kotiček

Kako skozi križišče?

Ker v praksi opažam največ napak pri vožnji skozi najbolj prometno soboško križišče pri Zvezdi, sem se odločil za podrobno analizo. Največ nevednosti nam povzročata zavijanje v levo, pa tudi druga zavijanja niso povsem nedolžna.

Poglejmo si vozila v križišču! Zlahka ugotovimo, da glede na zeleno luč na semaforju v križišču smejo zapeljati: zeleno, rdeče, belo, ki vozi za njim, rumeno, ki pelje naravnost, še eno belo vozilo za rumenim naravnost ... Nam so v tem trenutku zanimiva prav ta vozila. Med njimi velja pravilo srečanja, saj so si v semaforiziranem križišču nasproti. Prvi prevozi križišče zeleni, ker zavija desno. Rdeči in za njim zeleni sta se zelo dobro razvrstila, saj sta šla v globino križišča in tako ne ovirata rumenega vozila, ki vozi naravnost. Vsi trije (rdeči, beli in rumeni) torej lahko prevozijo križišče istočasno za zelenim, beli, ki se mu vidi le malo prednjega dela, pa jih počaka in prevozi križišče šele za vsemi njimi, saj je še eno belo vozilo, za rumenim, še precej oddaljeno.

Križišče pri Zvezdi Foto: N. N.

Vozniki smo dolžni, ko smo pripeljali v križišče, tega čim prej in varno zapustiti. Žal se v tem križišču veliko vozil nepravilno razvrsti in čaka na poziciji belega vozila, kateremu je na naši sliki viden le prednji del, in tako v tem zelenem intervalu semaforja skozi križišče zapeljeta dve vozili manj (rdeče in belo za njim), kot bi lahko. Če bi ta beli zapeljal za dolžino vozila naprej, bi rumenemu celo zaprl pot v njegovi smeri vožnje in ga tako oviral ali celo ogrožal. Voznik, ki prihaja v križišče, namreč mora dobro in pravilno oceniti situacijo in položaj drugih vozil, spremljati njihovo gibanje in smerne utripalke in se tako zmeraj prilagajati trenutnim razmeram. Če ugotovi, da v križišču ne more ali ga ne bi mogel pravočasno izprazniti, kot se je to zgodilo sivemu vozilu ob belem in rdečem, ki bi moralo počakati pred semaforjem naslednji zeleni interval. V našem primeru je očitno napako naredil tudi kolesar, saj pelje po kolesarskem prehodu ob rdeči luči za kolesarje in se tako izpostavlja nevarnosti, voznikom pa povzročata nepotrebno »nervoza« v prometu, predvsem črni hondi in belemu vozilu, ki pelje naravnost za rumenim.

Upam, da se bomo sedaj in v prihodnje vozniki znali bolje in pravilneje razvrščati tudi v drugih križiščih, saj je princip zmeraj isti, le opazovati je treba promet in vozila ter njihove smernike, skratka ravnati se po pravilih v prometu. Velikokrat je treba ukrepati po »zdravi kmečki pameti« in se v praksi reši marsikatera dilema in situacija. Nikoli ni dobro precenjevati svojih sposobnosti, sposobnosti vozila ali voziti na meji takih sposobnosti. Vedite, da na cesti nikoli niste sami, zato se temu primerno tudi obnašajte!

Srečno vožnjo vam želim!

Štefan Žibrik

Prijaznost koristi

Vedno smo občudovali prijazne osebe, od Pepelke in Sneguljčice pa vse do Božička. Zdj znanstveniki odkrivajo, da vas prijaznost ne bo le osrečila, morda vam lahko celo pomaga, da boste živeli dlje. Toliko stvari, ki nam lahko zagrenijo življenje, je posledica pomanjkanja uvidevnosti. Za hip si predstavljajte svet, v katerem so vsi nekoliko prijaznejši.

Nova teorija, imenovana »preživetje najprijaznejših«, pravi, da se je človeški rod kot vrsta uspešno razvijal prav zaradi prijaznosti. Ljudje imajo vcepljeno sposobnost pomagati drugim, zlasti tistim v bližini, da zagotovijo preživetje svoje skupnosti. Raziskave kažejo, da nas lahko prijaznost tudi osreči. Dejavnik dobrega občutja, ki nas prevzame, če naredimo nekaj prijaznega, je morda vgrajen v nas, da nas spodbuja k delu za skupnost. Prijaznost je koristna tudi na druge načine. Tisti, ki so redno pomagali drugim, so boljšega duševnega zdravja, zato so le redki potrti. Druge študije so ugotovile, da ustrežljivi ljudje manj pogosto zbolijo za kroničnimi boleznimi in imajo boljši imunski sistem. Prijaznost lahko pomaga uravnati čustva, to pa pozitivno vpliva na vaše zdravje.

POMURSKÉ LEKARNE

razkrivajo zdravilne skrivnosti

Hrup smrčanja namesto sanj

Spokojen spanec in mirne sanje velikokrat zmoti smrčanje. Da je težava precej pogosta in nadležna, pričajo številni ljudje, ki se po pomoč zatečejo v lekarno. Podatki kažejo, da občasno smrči večina ljudi, res pa je, da je med moškimi smrčanje 50 odstotkov pogostejše kot med ženskami.

Vzroki

Smrčanje je zvok, ki nastane, kadar mehko tkivo v zadnjem delu žrela med spanjem zapre dihalne poti. Običajno se to zgodi, če mišice, ki ohranjajo prehodnost teh poti, postanejo preohlapne. Pljuča se trudijo pridobiti vdihan kisik skozi zožene dihalne poti in tako se med spanjem posledično pojavijo grobi, raskavi in nihajoči zvoki, ki se razlikujejo po višini in glasnosti.

Na smrčanje vplivajo alkohol, kajenje, debelost, slab mišični tonus, premeška ali prevelika blazina, nepravilnosti žrela in nosu, povečani mandlji, pa tudi nekatera zdravila, ki povečujejo sproščenost mišic (uspavala, mišični relaksanti ...). Prav tako je smrčanje pogostejše, kadar so zožene dihalne poti, kar se zgodi pri astmatikih, alergikih pa tudi pri prehladnih obolenjih.

Včasih lahko smrčanje opozarja tudi na nevarno zdravstveno motnjo. Najhujša je obstruktiv-

na nočna apneja, pri kateri oseba preneha dihati od nekaj sekund do dveh minut. Posledica tega je upad kisika v krvi, kar lahko povzroči tudi nenadno smrt.

Zdravljenje

Če je smrčanje posledica alergije, astme ali bronhitisa, je potrebno ustrezno zdravljenje boleznih. Smrčanje zaradi nepravilnosti nosu ali žrela zahteva operacijo, večino drugih vzrokov smrčanja pa zlahka odpravimo sami s preprostimi ukrepi.

Kaj lahko storimo sami?

Če je telesna teža prekomerna, jo je vsekakor treba zmanjšati. Prav tako je treba opustiti kajenje. Kajenje draži dihala in vodi do nabiranja sluzi, kar povzroča nabreklost sluznice in s tem zmanjšanje prehodnosti dihal. K razvadam, ki jih je treba opustiti, sodi tudi alkohol, ki je velikokrat vzrok smrčanja, saj povzroča mlahavost mišic. Izogibajte se uspavalnim tabletam, ki sprostito mišice in tako poslabšajo smrčanje.

Za spanje izberite udoben položaj, in če je le mogoče, spite na boku. Obstaja namreč razlog, da spanje na hrbtni ni dobra izbira. V tem položaju se jezik in mehko nebo naslonita na zadnjo steno žrela in zapreta dihalne poti.

Če imate zamašen nos zaradi

prehlada, poskusite z vlaženjem nosne sluznice s fiziološko raztopino in kratkoročno posezite tudi po dekongestivih v obliki kapljic ali pršil (odmašijo zamašen nos). Prav tako se priporoča grgranje s poprovo meto, ki ublaži otekle sluznico nosu in grla.

Odlični pripomoček v boju s smrčanjem je vratna opornica. Privoščite si penasto, ki je mehka in udobna. Opornica pomaga potiskati brado naprej ter prepreči zapiranje žrela in dihalnih poti.

Včasih tudi suh zrak prispeva k nastanku smrčanja. Zato si pomagajte z vlažilcem zraka v spalnici in pred spanjem poskusite tudi z inhalacijami.

Kaj izbrati v lekarni?

Poskusite lahko s sprejem Smrčin, ki vsebuje eterična olja, ali z nosnim pršilom Asonor. Prav tako so na voljo nosni trakovi Dihaj lažje, ki se namestijo na nos ter tako privzdignejo in odprejo nosnici ter s tem povečajo pretok zraka.

V lekarni je torej na voljo kar nekaj pripravkov, ki se dobijo brez recepta in so odlična rešitev za premagovanje nadležnega smrčanja, ki lahko škali miren spanec.

A navsezadnje: zgolj noči brez smrčanja še ne kažejo na mir in spokojnost v družini, kakor tudi zgolj smrčanje ne more tresti temeljev družinske harmonije.

Polonca Fiala, mag. farm.

Pomembna številka

Za 628 kilojoulov manj so zaužili prostovoljci, ki so čokolado grizljali po majhnih koščkih, vsakih devet sekund, v primerjavi s tistimi, ki so svoj posladek dobesedno pogoltnili. Če bi vsak dan zaužili 628 kJ manj kot po navadi, bi v enem letu izgubili približno sedem kilogramov.

Škodljivo gledanje televizije

Posedanje otrok pred televizorjem je morda še hujše, kot smo si mislili. Sodeč po nedavnih raziskavah, predolgo sedenje pred televizijsko škatlo otrokom dvigne krvni tlak, tudi če sicer niso predebeli. Pri otrocih, ki so televizijo gledali tri ali več ur na dan, je sistolični krvni tlak za šest do sedem točk višji kot pri tistih, ki so pred njim sedeli približno deset minut na dan. To pa je dovolj, da dolgoročno škoduje otrokovemu zdravju, menijo raziskovalci z michiganske univerze.

Če želite svojemu otroku dobro, svetuje, omejite gledanje televizije na največ dve uri na dan. Hkrati pa poskrbite tudi za vsaj eno uro aerobne dejavnosti daleč od kavča.

Kako preživeti zimo

Brr, kako je mraz! Vendar svojih superg ne pustite na zimsko spanje. Raziskave namreč kažejo, da si pri redni telesni vadbi v naravi psihološko precej bolj opomoremo kot pri potenju v zaprtih prostorih. Šport na svežem zraku pomaga v boju proti zimski lenobnosti in depresiji, ki se pojavita zaradi krajšanja svetlih delov dneva. Z vadbo v naravi se lahko izognete virusom gripe in prehlada, ki jih v telovadnici prinesejo drugi ljudje. In če si omissite še kakšno težko obutev, skibucke ali druge čevlje za sneg, lahko pri vadbi pokurite tudi za deset odstotkov več kalorij.

Želje otrok

Kaj si želijo otroci in kaj res potrebujejo? Kaj si želijo – vse. Da, vse. Kaj potrebujejo – ne ravno vsega, kar si želijo. Razlika je le v hitrem spreminjanju želja. Ko so otroci manjši, si vsako minuto ob različnih videnih rečeh želijo nekaj drugega. Vprašanje je, ali vse to, kar si tako nujno želijo, res potrebujejo, tudi če sami pravijo, da je to zanje »življenjskega pomena«.

Kako je z željami otrok? Kaj res potrebujejo in česa ne? Dokončen odgovor na ta vprašanja morajo najti starši sami. Starši imamo različna merila in vrednote, ki so nam pomembne. S pregledom razvoja družin se opaža, da so bile generacije, ki so govorile: »Moj otrok bo imel vse, česar sam nisem imel(a)«. A še vedno je vprašanje, kaj otrok res potrebuje.

Otroci potrebujejo za svoj razvoj izkušnje – pozitivne in negativne –, to pa je tisto, česar imamo starši več. Starši s svojim vedenjem, odzivanjem sovplivajo na otrokov razvoj. In kaj so želje? Želje so nekaj, kar človek občuti, da je zanj to pomembno. Po izpolnjenih želji človek občuti ugodje. Če vse to prenesemo na tri leta starega otroka, pomeni, da so zanj vse želje nujno potrebne. Pa je to res? Ne, otrok ne potrebuje vsega, kar si želi. Ljudje imamo različne želje: dolgoročne, kratkoročne, realne in nerealne. Vsega tega se otroci učijo – oblikovati dolgoročne želje. V prvem letu so starši tisti, ki prepoznajo otrokove nujne življenjske potrebe in jih tudi zadovoljujejo. To pomeni, da je to obdobje, ko morajo starši popolnoma pozabiti nase in se posvetiti otroku. V tem času se pojavi želja po predmetu, ki ga otrok želi doseči, in kadar ne uspe, je nezadovoljen, kar pokaže zelo intenzivno. Pomembno je, da ponovno poskuša sam in pri tem vztraja, ne da mu predmet približamo. V tem času pa otrok razvija svoje možgane, in ko pove svoj prvi »sam«, je to čudovit znak, da želi obvladovati svet okoli sebe, s tem da se vse bolj zaveda samega sebe. Seveda za to potrebuje pomoč in vodstvo staršev. Starši smo tisti, ki otroka dolga leta učimo in mu pomagamo razlikovati med željo in potrebo. Ravno za to potrebuje otrok iskren ne, potrebuje s tem pozitivno frustracijo, da lahko oblikuje sebe – tudi če to zelo boli starša ali otroka. Pomembno je tudi dejstvo, da otrok misli, da ga starši nimajo radi, če mu nečesa ne dovolijo, kar ni res. Gre samo za to, da otroci tega še ne razumejo.

Kaj pa decembrski čas in vsi ti možje, ki prinašajo darila? Za veliko staršev je ta čas zelo stresen, še pose-

bej za mame, ki želijo vse čarobno, praznično, veselo in zadovoljno, a so na koncu same najbolj utrujene in potrebujejo popraznični dopust. Menim, da je treba narediti pošteno ločnico pri sebi, kaj da in česa ne. O darilih vsekakor odločajo starši. Dobro pa je premisliti, kaj si otrok res želi, koliko časa že, koliko je to vredno zanj kot za otroka in na koncu – želimo s tem povečati bančni minus, zakaj mu kupujemo to darilo. Slednje je ključno – zakaj mu kot starši kupujemo darilo/a. Zato, da bi mu pokazali, da ga imamo radi? Kaj se s tem sporoča? Lekcija: »Če me ima kdo rad, mi kupi vse, kar si želim.« Ali kupujemo otroku reči zato, da se izognemo konfliktu z njim? Torej, naj ima to, samo da bo mir. Lekcija: »Dolgo moram sitnariti, jokati, kričati in dobil bom vse.« Ali pa kupujemo otroku reči zato, ker ga imamo radi? Gre za tri zelo različne motive. Starši otroku v vzgojo in svojim življenjem kažemo svoj stil izkazovanja ljubezni. Če je ta stil takšen, da mu ljubezen izkazujejo s kupljenimi rečmi, zna biti to tudi problematično. Želel si bo vedno več, v kotu pa bo nastajala zelo draga krama, a otrok ne bo nikoli notranje zadovoljen.

Otrokove želje so nam staršem pri kupovanju daril v pomoč in orientacijo. Mogoče bi bilo vredno premisliti, da smo starši tudi tisti, ki odločimo, koliko reči mu bomo kupili. Razlika je le, če si otrok kupuje darilo sam s svojim denarjem. Potem o tem vsekakor odloča on sam. In slednje, kaj nosimo v spominu na praznične dni? Kupe daril ali občutek pričakovanja? Kupujte modro in ustvarjalno. Vesele praznike!

Aleksandra Pinterič

Združenje potrošnikov Pomurja svetuje

Reklamacija pnevmatike

Potrošnik je kupil nove zimske pnevmatike za avtomobil. Po nekaj dneh vožnje je na eni od pnevmatik opazil izboklino. Odpravil se je k prodajalcu, da bi gumo reklamiral, ta pa ga je napotil h generalnemu uvozniku. Po telefonu je poklical na sedež generalnega uvoznika, kjer pa so ga napotili nazaj k trgovcu z obrazložitvijo, da prodajalec lahko reši njegovo reklamacijo. Ker enostavno ne ve več, na koga naj se obrne, nas sprašuje, ali je trgovec dolžan sprejeti njegovo reklamacijo in ali lahko zahteva zamenjavo pnevmatike z novo. Svetovali smo mu, da na prodajalca naslovi pisno reklamacijo, kjer naj se sklicuje na stvarno napako (37. člen Zakona o varstvu potrošnikov) ter po 37. členu tega zakona zahteva zamenjavo pnevmatike z novo brezhibno. To je ena od štirih možnosti, ki jih lahko zahteva, druge tri pa so še: da odpravi napako na blagu ali vrne del plačanega zneska v sorazmerju z napako ali vrne plačani znesek. Prodajalec je dolžan ugoditi njegovi zahtevi, če napaka ni sporna, v osmih dneh, če pa je napaka sporna, pa mu mora pisno odgovoriti najkasneje v osmih dneh po prejemu njegove zahteve. Čez teden dni nas je potrošnik obvestil, da so mu pnevmatiko zamenjali.

Andrej Cimer

Zavedajmo se svojih misli

Rhonda Byrne pravi, da je lahko naš um pogleda parna lokomotiva, če mu to seveda dovolimo. Vzhodni modreci v tem primeru um enačijo z neukročeno opico. Um v tem primeru lahko odnese naše misli v preteklost in od tam v prihodnost, pri tem lahko naše neprijetne dogodke iz preteklosti projicira v našo prihodnost. In te nenadzorovane misli ustvarjajo. Če pa se zavedamo, da smo v sedanosti, vemo, o čem premišljujemo. V tem primeru dosežemo nadzor nad svojimi mislimi in takrat premišljeno uporabljamo svojo moč.

Kako pa doseči večje zavedanje? Rhonda Byrne pravi, da je eden izmed načinov boljšega zavedanja, da se ustavimo in se vprašamo, o čem premišljujemo v danem trenutku in kaj občutimo. Ob tem, ko

»Čista resnica je, da je 'jaz' popoln in celovit; pravi 'jaz' je duhoven, zato nikoli ne more biti manj kot popoln; nikoli mu ne more ničesar primanjkovati, ne more biti omejen in ne more zboleti.« Charles Haanel

»Resnična skrivnost moči je v tem, da se moči zavedamo.« Charles Haanel

se to vprašamo, se zavedamo, saj smo svoj um privredli nazaj v sedanji trenutek. Vedno, ko se spomnimo, bi morali ozavestiti sedanji trenutek. Ni nore, če to čez dan delamo čim večkrat, saj je naša moč v zavedanju naše lastne moči.

Da bi živela zavestno, tako da bi se spomnila spomniti, je Rhonda Byrne Vesolje prosila, naj jo vsakokrat, ko se njene misli izmaknejo njenemu nadzoru, nežno opomni na vrnitev v sedanji trenutek. Pravi, da se ta nežni opomin zgodi tako, da se v nekaj dregne, ali ji nekaj pade iz rok, ali se sproži alarm in drugo. Vse to ji sporoča, da so njene misli pobegnile in da se mora vrniti v sedanji trenutek, ko se mora vprašati, o čem premišluje in kaj občuti.

Skrivnost - zakon privlačnosti - skupaj z zavedanjem nas lahko vodi k odgovorom na katero koli naše vprašanje. Enostavno moramo zastaviti vprašanje in zaupati, da bomo dobili odgovor, saj nam Vesolje odgovarja že vse življenje, vendar odgovor pogosto ne moremo prejeti, ker ne živimo zavestno. Prav tako moramo tudi vedeti, da odgovori do nas prihajajo po različnih poteh, lahko preko ljudi, branja knjige, okoliščin ipd.

Na teh poteh pa moramo občutiti ljubezen, saj gre v vsem življenju v bistvu zgolj za to, da občutimo ljubezen. Ljubezen pa moramo tudi izžarevati, če želimo k sebi pritegniti stvari, ki si jih želimo. Ne smemo pozabiti, da najvišjo frekvenco, torej frekvenco ljubezni, lahko oddajamo samo takrat, če se ljubimo in se sami sebe zavedamo.

Mag. Simona Šarotar Žizek

besede mode
Tatjana Kalamar Morales
Slavnostni horizont

Visoke pete se nikoli ne zdijo zares visoke. Slavnostne priložnosti so kot nalašč, da si čevlje s tako peto za spremembo res obujemo. Morda se nam bo svet z drugačne višine zazdel celo drugačen. Kombinacije različnih vrst naravnih in umetnih materialov se tokrat svetijo nekoliko manj. Dodatki na čevlju so tisti, ki dajejo celotnemu videzu čevlja še največ sijaja.

Kombinacije v usnju

Naravno ali umetno usnje se sveti nekoliko manj kot ponavadi, pa tudi če gre za slavnostne čevlje. Tak izbor nam lahko pomaga, da obutev izrabimo tudi ob drugih, morda celo manj formalnih priložnostih. Tonsko obarvano usnje v črni in sivi učinkuje zelo elegantno. Pridružuje se kača, ki daje v kombinaciji trakov dinamično podobo. H križu ali obleki do kolen je lahko taka kombinacija več kot imenitna. Znano je namreč, da se dolžina krila do kolen lepo poda večini žensk.

Veliki gumbi in zaponke

Mat je nov sijaj. Največ sijaja, če ga je sploh zaznati v zimski sezoni, je predvsem v kovinskih dodatkih. Tudi veliki gumbi na oblačilih se svetijo, a čedalje manj. Vse, kar spominja na naravno in avtentično, nima tolikšnega sijaja. Oblike zaponk so prej oglate kot okrogle, v kontrast konici, ki ni nikoli zares odsekana. Zlate zaponke delujejo topleje, srebrne hladneje.

Nogavice

Mraz nas je prisilil, da jih oblečemo tudi pod hlače. Ravne hlače z robom, pod katere obujemo čevlje z visoko peto, se podajo prav vsakemu tipu ženske postave. Malo debelejša nogavica h krajšim krilom (tudi mini krilom) lahko imajo poleg funkcionalne oblike tudi izjemno estetsko noto. Črne so tiste, ki jih najraje obujemo, modne so tudi sive in v barvi robid. Vse visoke pete niso enako nestabilne. Najbolje se je zanesti na občutek pri pomerjanju čevlja. Manjšo, a vseeno pomembno vlogo pa igra tudi tržna znamka oz. cena.

Skrbimo za naše male živali

Da bo zima vesela

Mnogi psi lažje prenašajo zimski mraz kot poletno vročino in tako kot ljudje uživajo v zimskih radostih. A sprehod po beli pokrajini (v zadnjih letih smo ji resda bili bolj poredki) se za našega ljubljence lahko izteče precej boleče, saj mu sneg, led in cestni posip lahko poškodujejo boste tačke. Kako pomagati štirinožcem, da bodo hladne mesece preživeli čim bolj prijetno, je pojasnila mag. Nastja Jagličič Korpič, veterinarica Veterinarie Murska Sobota.

Sneg, ki se psu sprijema med prsti, ko gazi po njem, je težava, s katero se slej ko prej sreča vsak lastnik. Ker štirinožcu zaradi tega najbrž ne boste kratili veselja do sprehoda, poskrbite, da se mu sneg in sol za posipavanje cest ne bosta zajedala v šape in mu s tem povzročala skelečne bolečine. Veterinarica priporoča, da psu pozimi preventivno postrizete medprstno dlako, za dodatno zaščito pa mu pred sprehodom blazinice in prostor med prsti namažete z vazelinom ali kakšno posebno kremo za pasje tačke. Na sprehodu vsak tujek, ki mi se mu morebiti za-

rije med prste, sprti odstranite, po vrnitvi domov pa mu šape očistite v topli vodi in jih temeljito preglejte, ali niso ranjene. Če opazite kakšno rano, jo je pametno namazati z mazilom za poškodbe. Seveda lahko svojemu štirinožcu priskrbite tudi posebno pasjo obutev, ki varuje pred poškodbami in hkrati omogoča lažjo hojo, ko so tačke že ranjene. V specializiranih prodajalnah je na voljo široka paleta pasjih čevljev, paziti morate le na to, da izberete primerno velikost. Veterinarica pa opozarja še na eno preglednico, ki se pojavlja v hladnem delu leta. Mnogo štirinožcev si namreč pozimi žejo teši z lizanjem ledu ali grizljanjem snega, s čimer pa si lahko nakopljejo resne zdravstvene težave. Največkrat jih zaradi tega bolita želodec in grlo, možna pa sta tudi gastritis in angina.

Petra Kranjec

Z našega štedilnika

Daniel Kozar, vodja kuhinj v hotelu Termal
Term 3000

Mošnjički z lososom

150 g dimljenega lososa, 100 g kuhanih škampovih repkov, 50 g čebule, strok česna, 3 žlice olivnega olja, 50 g sveže špinacije, sol, mleti poper, 150 g listnatega testa, 1 jajce.

Na olivnem olju prepražimo sesekljano čebulo, dodamo strt česen in oprane liste špinata. Ko špinata ovene, dodamo na drobne kocke narezanega lososa in repke. Solimo in začini.

Testo na tanko razvaljamo in narežemo na desetkrat deset centimetrov velike kvadrate. Na sredino kvadrata damo žlico pripravljene nadeva in zvijemo v mošnjiček.

Mošnjičke premažemo s stepenim jajcem in pečemo v pečici 20 minut pri 180 stopinjah Celzija.

Fizolova kremna juha s pečenimi šunkinimi cmoki

200 g fižola, 80 g korenja, 50 g čebule, 40 g korenja peteršilja, strok česna, 80 g slanina, 40 g olja, 20 g moke, sol, mleti poper, ščep majarona.

Za šunkine cmoke: 150 g prekajene šunke, 80 g drobtin, 2 jajci, 1 dl sladke smetane, sol, mleti po-

per, 1 žlica sesekljane peteršilja.

Fižol čez noč namakamo. V primerno kozico damo kuhati fižol, solimo in začini. Ko je napol kuhan, dodamo na drobne kocke narezano zelenjavo. Proti koncu kuhanja v ponvi prepražimo čebulo, dodamo na drobne kocke narezano slanino, potresemo z moko in vse skupaj stresemo k juhi. Juho nato pretlačimo ali zmešamo s paličnim mešalnikom.

Posebej pripravimo šunkine cmoke. Šunko drobno zmeljemo. Dodamo drobtine, jajce, sladko smetano in peteršilj. Z rokami oblikujemo cmoke, jih zložimo v pekač in pečemo v pečici pri 180 stopinjah Celzija deset minut. Juho nalijemo v krožnike in ponudimo skupaj s cmoki.

Zvito telečje pleče

600 g telečjega plečeta, 2 žemlji, 100 g pora, 50 g sveže rdeče paprike, 120 g jurčkov, 1,5 dl mleka, 2 jajci, 50 g drobtin, 1 žlica narezanega drobnjaka, sol, poper, muškatni orešček, svinjska mrežica, nekaj listov žajblja, 2 dl refoška, 2 dl mesne osnove, 20 g moke, 50 g masla.

Telečje pleče razrežemo, da dobimo centimeter debelo meso. Meso potolčemo, solimo in popramo.

Posebej pripravimo nadev. Žemlje narežemo na drobne kocke. Jurčke narežemo na lističe, papriko pa na drobne kocke. Mleko segrejemo in prelujemo čez narezane žemljene kocke. Por prepražimo, dodamo narezano papriko in jurčke. Malo še prepražimo in vse skupaj stresemo k narezanim žemljam. Dodamo še jajci, drobtine in začimbe. Narahlo premešamo in naneseemo na meso. Zvijemo v rulado, nato pa še v svinjsko mrežico. Pečemo v pečici eno

uro in pol pri 180 stopinjah Celzija. Meso vzememo iz pekača, na preostali maščobi prepražimo moko ter zalijemo z vinom in mesno osnovo. Omako malo pokuhamo, precedimo skozi gosto cedilo in na koncu vmešamo stopljeno maslo. Meso narežemo na rezine, zložimo na krožnike in podlijemo z omako.

Popečeni zdrobovi polmesci

200 g zdroba, 1 l mleka, 60 g masla, 2 jajci, 50 g parmezana, 50 g korenja, 50 g zelene, 40 g čebule, 30 g olja, 50 g drobtin, sol, muškatni orešček.

Korenje in zeleno narežemo na zelo drobne kocke in jih v slanem kropu na hitro blanširamo. Odcedimo in splahnemo z mrzlo vodo. Mleko zavremo z maslom, soljo in muškatnim oreščkom. Vsipamo zdrob in na majhnem ognju med mešanjem povremo v gosto zmes.

Posebej na maščobi prepražimo sesekljano čebulo, dodamo zelenjavo, malo prepražimo in stresemo k zdrobu. Dodamo še jajce, nariban sir in drobtine. Maso namažemo centimeter debelo na pekač, ki smo ga navlažili z vodo. Iz ohlajene mase z okroglim modelom izrežemo polmesece in jih na vroči maščobi popečemo z obeh strani. Zraven ponudimo še kuhano in zabeljeno poljubno zelenjavo.

Solata iz korenovk in kitajskega zelja

200 g kitajskega zelja, 100 g oranžnega korenja, 100 g rumenega korenja, 150 g gomolja zelene, 2 kuhani jajci, nekaj listov glavnate zelene solate, češnjevi paradiznik, 150 g jogurta, 2 žlici kisle smetane, 60 g naribanih kislih kumaric, 30 g sesekljanih kaper, 2 žlici kečapa, nekaj kapljic taba-

ška, kanček vinjaka, 1 žlica narezanega drobnjaka, sol, mleti poper.

Kitajsko zelje narežemo na tanke rezance. Korenček in zeleno očistimo in naribamo. Liste zelene solate očistimo in operemo. Iz naštetih sestavin zmešamo preliv in ga dodamo k naribani zelenjavi. V primerne solatne skledice zložimo najprej glavnato solato, na sredino damo solato iz korenovk ter dekoriramo s kuhanim jajcem in češnjevim paradiznikom.

Orehove rezine z jabolki

2 jabolki, 120 g mletih orehov, 2 jedilni žlici medu, 1 jedilna žlica sončničnega olja, 120 g sladkorja, 1 jajce, 1,25 dl sladke smetane, 250 g polnovredne pšenične moke, 120 g ržene moke, 4 čajne žličke pecilnega praška, pol žličke mletega cimeta, 200 g malinove marmelade, 150 g jedilne čokolade, 60 g margarine, 3 žlice olja.

Jabolka olupimo, odstranimo peške in narežemo na drobne kocke. V skledo damo orehe, jabolčne kocke, smetano, med, olje, sladkor in jajce. Polnozrnatno in rženo moko s pecilnim praškom in cimetom dodamo jabolčno-orehovi zmesi in vse skupaj dobro premešamo. Nato testo približno eno minuto dobro mešamo z mešalnikom za testo. Preložimo ga v podolgovat model za srnin hrbet, ki smo ga obložili s papirjem za peko, in pečemo približno 50 minut pri 170 stopinjah Celzija.

Pečen kolač zvrnemo iz modela in pustimo, da se ohladi. Ohlajenega po dolžini prerežemo na pol. Spodnji del premažemo z marmelado in pokrijemo z zgornjim delom. Čokolado, margarino in olje raztopimo in oblijemo kolač. Ko se čokolada strdi, ga narežemo na rezine.

Predpraznični utrip avstrijske prestolnice

Langaš sredi cesarskega mesta

Dva milijona in pol evrov za prenavo okrasitve Dunaja – Tudi Pomurci množično romajo na ogled razkošno okrašenih ulic in trgov

Praga, Budimpešta, Gradec, Salzburg, Milano, v zadnjem času tudi Ljubljana, je nekaj tistih evropskih mest v naši soseščini, ki decembra z razkošno okrašenimi ulicami in trgi zasijejo v svoji najlepši luči in privabljajo reke turistov. Po obiskanosti nad njimi kraljuje avstrijska prestolnica Dunaj, zato niti ni presenetljivo, da se tja vsako leto zgrinjajo tudi številni Pomurci. Temu so se prilagodile tudi tukajšnje turistične agencije, katerim so izleti na predbožični Dunaj postali stalnica v ponudbi, povpraševanje pa je tolikšno, da si je treba se-dež rezervirati že novembra.

Palača Schönbrunn predstavlja mogočno kuliso manjšemu božičnemu sejmu.

Skupinska fotografija za spomin na prijetno druženje

Okrasje, ki ga ponujajo na stojnicah, zagotovo ne prihaja iz Kitajske.

Za tiste, ki so se odpravili izmerit predpraznični utrip avstrijske prestolnice minulo soboto, se je enodnevni izlet začel v Murški Soboti, od koder je avtobus odpeljal proti Dunaju. Med vožnjo je za največ razburjenja med potniki poskrbela snežna ploha, ki nas je spremljala dobršen del poti, potem pa se je malo pred prihodom na cilj vendarle unesla in enim na srečo, drugim na žalost snega čez dan ni bilo več.

Ob obisku cesarskega mesta je skoraj nemogoče izpustiti njegovo glavno turistično znamenitost, palačo Schönbrunn, in tudi tokrat ni bilo drugače, s tem da so nas manj zanimalo sobane nekdanje rezidence habsburških vladarjev in smo se raje sprehodili po mogočnih vrtovih in idilični božični vasi, ki se razprostira pred baročnim dvorcem. Za to dunajsko praznično tržnico je značilno, da poleg stojnic ponujajo tudi kulturna doživetja, o

čemer se sicer nismo mogli prepričati, smo pa doživeli vso barvitost izdelkov, ki jih tam prodajajo rokodelci iz vseh avstrijskih dežel, in omamnost kulinarčnih dobrot.

Drug vrhunec predprazničnega Dunaja je obisk največjega božičnega sejma v mestu, *Christkindlmarkta* pri mestni hiši, še pred tem pa se je nujno treba sprehoditi do starega mestnega jedra, kjer so nas pričakale legendarna katedrala sv. Štefana v prazničnem sijaju in bogato okrašene ulice v njeni okolici.

Naši severni sosedje se zavedajo, da je razkošna okrasitev njihove prestolnice eden izmed razlogov, da turisti decembra derejo tja, in je zato že dolgo ne prepuščajo naključju. Nasprotno, od leta 2005 poteka celo poseben projekt Light up, s katerim je dunajska gospodarska zbornica spodbudila nadomeščanje zastarelega prazničnega okrasja

Vonju kuhanega vina se je težko upreti, pa čeprav vam za 2,5 decilitra napitka s skodelico vred zaračunajo približno šest evrov.

Ljubitelji rokodelskih izdelkov na sejmu pridejo na svoj račun.

z modernim in ob podpori mesta Dunaj do leta 2010 za ta namen zagotovila 2,5 milijona evrov. Doslej je po zamislih mladih kreativnih oblikovalcev nove svetlobne instalacije dobilo 27 nakupovalnih ulic. Pri tem projektu pa so posebno po-

zornost namenili tudi varčevanju z energijo in tako so letos denimo za znamenite lestence na promenadi Graben uporabili LED-žarnice namesto klasičnih, s čimer naj bi porabili do 90 odstotkov manj elektrike kot prejšnja leta.

Jožica Viher iz Černelavec: »Prvič sem doživela predbožični Dunaj in bi ga priporočala vsakomur, čeprav je bilo precej naporno. Všeč mi je bilo, da smo si šli pogledat tudi glavne mestne znamenitosti, najbolj privlačne pa so se mi zdele okrasitev in stojnice, kjer sem z drugimi članicami Kulturno-turističnega društva Černelavci dobila tudi veliko idej za razne izdelke.«

Za spoznanje manj okusno, zato pa nič manj bogato je okrašeno tudi prizorišče najbolj znanega božičnega sejma v mestu, kamor smo prišli ob koncu našega izleta. Na *Christkindlmarktu*, ki je odprt od 14. novembra do 23. decembra in ga v tem času obišče okrog tri milijone ljudi, smo si med trumami obiskovalcev utirali pot mimo kar

Denis Kontrec iz Lendave: »Svoj prvi izlet na Dunaj si bom najbolj zapomnil po neznosni gneči in lučkah. Navdušilo me je tudi enkratno vzdušje, ki mu daje poseben čar vonj po kuhanem vinu.«

145 stojnic. Ob teh je mogoče nakupiti praznične okraske in darila za vso družino, se posladkati z mamljivo dišečimi praženimi mandlji ali si pogreti roke z vročim – ne boste verjeli – langošem (v Avstriji je to langos) in s skodelico groga ali punča. Prav slednje je največja atrakcija sejma, saj je pred tovrstnimi stojnicami najhujša gneča, čeprav so cene vročih napitkov zasloujene. Da pa drago kuhano vino le ne bi pustilo preveč grenkega priokusa uživalcem, hkrati s pijačo dobite tudi lično skodelico kot spominke na predpraznični Dunaj.

Petra Kranjec

Kristalni lestenci na promenadi Graben s prestižnimi butikami so postali zaščitni znak decembrske okrasitve Dunaja. Vsak lestencec je sestavljen iz 270.000 lučk, od letos z varčnimi žarnicami!

Christkindlmarkt z razsvetljeno mestno hišo v ozadju sodi med najbolj obiskane božične sejme v Evropi.

**POSLOVNO-STANOVANJSKI OBJEKT
Slomškova ul. Murska Sobota**

Prav v središču Murske Sobotе gradimo poslovno-stanovanjski objekt, ki bo sodobno zasnovan, s petimi stanovanji z balkoni in garažnimi boksi v kleti ter zunanjimi parkirnim mesti. Prostor v pritličju in prvem nadstropju bo omogočal fleksibilno razporeditev za mirno poslovno dejavnost. Poslovni del bo klimatiziran, v stanovanjskem delu pa bodo vgrajene inštalacije za klimatske naprave. Objekt bo opremljen z dvigalom.

Vseljiv decembra 2009!

Poslovno-stanovanjski objekt v Slomškovi ulici bo od avtobusne postaje oddaljen 20 m, od sodišča 100 m, samopostrežne trgovine 120 m, hotela Diana 30 m, postajališča taksijev 20 m, tržnice 150 m in javnega parkirišča 30 m (vsaj 100 parkirnih mest).

Informacije: SBS, d. o. o., Mladinska ulica 6, 9252 Radenci
041 705 001, 031 266 851, e-mail: bo.plast@siol.net

Prispevki za nakup medicinske opreme

Sindikata podjetja Blisk Montaža Murska Sobota namesto cvetja za pok. Stanka Vršiča – 70 evrov; Ludvik Luthar iz Andrejec namesto cvetja za pok. Ireno Vukanič iz Andrejec – 20; Nafta Varovanje Lendava namesto cvetja za pokojno mamo Franca Gerenčerja – 50; družina Šeruga iz Andrejec namesto cvetja za pok. Ireno Vukanič iz Andrejec – 20; družina Makoter iz Moravskih Toplic namesto cvetja za pok. Ano Gorčan iz Cubra – 30; Marija Furjan iz Genterovec namesto cvetja za pok. Marijo Laszlo iz Genterovec – 50; družina Utrša iz Lendave namesto cvetja za pokojno Marijo in Štefana Utrša s Hotize – 20; Tatjana Car iz Pečarovec namesto cvetja za pokojnega očeta Nataše Titan iz Čermelavec – 20; družina Milana Horvata iz Bratonec namesto cvetja za pok. Janeza Škafarja iz Bratonec – 20; Osnovna šola Veržej namesto cvetja za pokojno mamo Vide Šijanec Marijo Bečan – 80; Kmetijsko-gozdarski zavod Murska Sobota namesto cvetja za pok. Ivana Cvetkoviča iz Čepinec – 125; Franc Pucko iz Murske Sobotе namesto cvetja za pok. Jožeta Titana iz Čermelavec – 150; družina dr. Jožeta Mesariča iz Gornje Radgone namesto cvetja za pok. Jožeta Titana – 50; za pok. Marijo Dogar iz Murske Sobotе so darovali: družina Sabo iz Trimlinov, Helena Flisar iz Murske Sobotе, družina Dogar iz Turnišča, družina Smej iz Beltincev, Gabika Gergjek z družino s Tišine, Silva Rous z družino iz Murske Sobotе, družina Šumak iz Strehovec, Mitja in Anita Rous, Metka Ficko z družino in družina Marije Kovač iz Turnišča – skupaj 210 evrov; Sindikat podjetja Integral Lendava namesto cvetja za pok. Jožeta Horvata – 100; družini Cipot in Perš iz Čermelavec namesto cvetja za pok. Marijo Hochstatter iz Murske Sobotе – 60; Ivan Hochstatter z družino iz Murske Sobotе namesto cvetja za pok. Marijo Hochstatter – 100; Sindikat Pomurske mlekarne Murska Sobota namesto cvetja za pokojnega očeta Janeza Miholiča – 50; družina Ori-Kikec iz Murske Sobotе namesto cvetja za pokojnega strica Jožeta Štefanca – 100; Sindikat Elektra Maribor, OE Murska Sobota namesto cvetja za pokojno mamo Milana Stefanoviča – 60; družina Jošar iz Gor. Petrovec namesto cvetja za pok. Jožeta Fujsa iz Veščice – 40; Marijini sošolci namesto cvetja za pok. Marijo Hochstatter iz Murske Sobotе – 100; člani Lovske družine Moravci namesto cvetja za pokojnega očeta Radovana Šonaje iz Murske Sobotе – 60. Vsem darovalcem se iskreno zahvaljujemo. Prispevke zbiramo na računu št. 01100-6030278282 s pripisom »za nakup medicinske opreme«.

Splošna bolnišnica Murska Sobota

CENIK MALIH OGLASOV

do 80 znakov	8,35	105 znakov	12,10
81 znakov	8,50	106 znakov	12,25
82 znaka	8,65	107 znakov	12,40
83 znakov	8,80	108 znakov	12,55
84 znakov	8,95	109 znakov	12,70
85 znakov	9,10	110 znakov	12,85
86 znakov	9,25	111 znakov	13,00
87 znakov	9,40	112 znakov	13,15
88 znakov	9,55	113 znakov	13,30
89 znakov	9,70	114 znakov	13,45
90 znakov	9,85	115 znakov	13,60
91 znakov	10,00	116 znakov	13,75
92 znakov	10,15	117 znakov	13,90
93 znakov	10,30	118 znakov	14,05
94 znakov	10,45	119 znakov	14,20
95 znakov	10,60	120 znakov	14,35
96 znakov	10,75	121 znakov	14,50
97 znakov	10,90	122 znakov	14,65
98 znakov	11,05	123 znakov	14,80
99 znakov	11,20	124 znakov	14,95
100 znakov	11,35	125 znakov	15,10
101 znakov	11,50	126 znakov	15,25
102 znakov	11,65	127 znakov	15,40
103 znakov	11,80	128 znakov	15,55
104 znakov	11,95	129 znakov	15,70

Cene vsebujejo DDV. Naročniki imajo ob naročilu in plačilu na blagajni 20 % popust.

Motorna vozila

HYUNDAI ACCENT, nov. '98, 3 vrata, reg. do nov. 2010, 83.000 km, radio, letne gume, prodam. Tel.: 040 283 179. m014708

RENAULT CLIO, letnik 1995, prodam. Tel.: 040 215 811. m014723

KUPIM starejša vozna osebna vozila. Tel.: 041 675 652. m014724

VOZILA NA POLOŽNICE PO VAŠI IZBIRI – Z MINIMALNO DOKUMENTACIJO (možnost brez kaska). AVTOMOBILI P.R., Industrijska 9, MB, 02 228 30 20, 02 228 30 00, 031 320 336. m013933

Živali

NEMŠKO OVČARKO, staro 5 mesecev, prodam. Tel.: 041 330 798. m014669

MLADIČE NEMŠKIH OVČARJEV, cepljene, stare 2 meseca, prodam. Tel.: 031 595 527. m014696

NESNICE, rjave, stare 13 tednov, prodajo po 3,50 evra za kos. Dostava na dom. Tel.: 792 35 71, Marčič, Starošinci 39, Cirkovce. m014704

SVINJO, 200 kg, prodam za 250 evrov. Tel.: 526 80 83. m014705

TRI BIKCE, simentalce, stare 3 do 9 tednov, in dve telički, simentalci, stari 14 dni, kupijo. Tel.: 041 865 291. m014729

Posesti

KUPIM GOZD v okolici Sela, Motvarjevca ali Koblija. Tel.: 572 15 20. m014682

POSLOVNI PROSTOR v centru M. Sobotе, 80 m², primeren za poslovno ali trgovinsko dejavnost, oddam v najem. Tel.: 528 11 39. m014687

LENDAVA, center, pritličje, stanovanje ali poslovni prostor, 90 m², poseben vhod, ugodno prodam. Tel.: 031 744 798. m014690

STANOVANJE V BAKOVCIH, 70 m², damo v najem. Tel.: 041 334 581. m014715

POSLOVNI PROSTOR v Murski Soboti (prej servis Tratnjek) se odda v najem s 1. 2. 2010 v velikosti 100 m² z urejenimi parkirnimi prostori. Tel.: 041 669 456. m014717

Kmetijska mehanizacija

KUPIM TRAKTOR URSUS ali IMT 533 ali

539. Tel.: 031 868 034. m014674

BALIRKO PANONIJA, dobro ohranjeno, prodam za 2.500 evrov. Tel.: 559 10 85. m014666

m014186

KUPIM TRAKTOR IN KMETUSKO MEHANIZACIJO. Dobro plačilo. Tel.: 041 679 937. m014197

KOSILNICO ZNAMKE VOGELNOT, I. 1969, prodam zbirateljem starin. Tel.: 041 327 397. m014689

NOŽ ZA REZANJE SILAŽE, električni, Cammer, prodam. Tel.: 041 551 273. m014706

TRAKTOR DEUTZ 55, 4 x 4, letnik 1989, in traktor ŠTORE 504, 4 x 4, prodam. Tel.: 040 656 671. m014707

TRAKTOR IMT 533 Deluxe in kombajn Class Dominator 96 prodam. Tel.: 041 824 813. m014721

TRAKTOR SAME SILVER 80, 4 x 4, letnik 1999, s klimo in vso opremo ter obračalni plug Regent prodam. Tel.: 031 783 030. m014722

TRAKTOR FIAT 80 90, 4 x 4, in FORD 5000 s hidravličnim volanom in kabino, motor z okvaro, prodam. Tel.: 558 82 79. m014726

ROTO BRANO, 2,5 m, trosilnik hlevskega gnoja, žitno sejalnico in pakja prodam. Tel.: 031 548 051. m014727

TRAKTOR ZETOR 70 11, 6.000 evrov, nakladalko 17, prodam. Tel.: 549 11 47. m014493

Razno

NOV PLINSKI ŠTEDILNIK Gorenje, novo posteljo, 140 x 200, in manjšo omaro za spalnico zelo ugodno prodam. Tel.: 040 433 386. m014670

2 VITRINI in razne stelaže za trgovino ter 3 vrste medu ugodno prodam. Tel.: 555 10 01. m014677

Srečanja

Naredite nekaj proti osamljenosti. Zdjaj je pravi čas. Posredujemo partnerje za občasna srečanja ali resno zvezo, izključno za nevezane resne člane iz vse Slovenije. Zdravilni dotik, Čermelavci, Gederovska ul. 14, tel.: 521 14 28, 041 285 615. m014711

Storitve

PRODAMO IN BREZPLAČNO DOSTAVIMO kamen, skrilavec, različnih barv in debelin. Tel.: 041 678 966. m014087

IŠČETE DODATNI ZASLUŽEK, morda ne veste, s čim začeti, ali je težava v finančah. Na vsa ta vprašanja in še druga bomo odgovorili mi. Pokličite po tel.: 031 235 578, MM International storitve in trgovina, Tanja Mastnak, s. p., Fram 75 c. m014709

KREDITI DO 10 LET – NA PLAČO ALI POKOJNINO (TUDI 09). MOŽNOST KREDITA TUDI ZA DOHODKE POD 460 EUR! OBREMENITEV TUDI DO 60 % ! ODPLAČILO STARIH KREDITOV! POSREDOVANJE NAJUGODNEJŠE REŠITVE. AVTOMOBILI P.R., Industrijska 9, MB, 02 228 30 20, 031 658 679. m013944

POTREBUJETE DENAR, NISTE KREDITNO SPOSOBNI, IMATE PA VOZILO? POSREDUJEMO VAM REŠITEV. PLAČILO NA POLOŽNICE; VOZILO VAM OSTANE! AVTOMOBILI P.R., Industrijska 9, MB, 02 228 30 20, 031 648 679. m013955

Center za pomoč žrtvam kaznivih dejanj
Murska Sobota, Pleše 9, 9000 Murska Sobota
Tel.: (02) 527 19 00
Če si žrtev nasilja ali v stiski, pokličite! Pomoč je zaupna in brezplačna.
Na voljo smo 24 ur na dan, vse dni v letu!

STORITVE

SE ODLOČATE? ŽELITE VIŠJO IZOBRAZBO? NAPREDOVANJE? DIPLOMO?

PRAVA IZBIRA

Izberite višješolski izobraževalni program **EKONOMIST VI/1**

Študirajte doma!

VIŠJA STROKOVNA ŠOLA EKONOMSKA MURSKA SOBOTA

Ekonomska šola Murska Sobota, Višja strokovna šola, Noriška ulica 13, Murska Sobota, tel. 02 521 34 51, e-mail: info@vss.si

Neustavljiv. Brezkompromisen. Brez omejitev. TOYOTA – novi Land Cruiser.

Agroservis, d. d., Kroška ulica 58, 9000 Murska Sobota, 02 530 18 88

as televizija

HI-FI VIDEOSTUDIO d.o.o. Gregorčičeva 6 Murska Sobota
tel.: 02/ 521 30 30
gsm: 051 38 77 77
info@tv-as.net
www.tv-as.net

Televizija AS – z Vami in za Vas!

GEO-VRTINA D. O. O.

Obrtna ulica 40, 9000 Murska Sobota, tel./faks: 02 530 06 70, GSM: 041 741 809

Izdelava vrtin in vodnjakov za zajem podzemnih voda za ogrevanje s toplotno črpalko, oskrbo s pitno vodo, zalivanje kmetijskih površin, ponikovanje. Čiščenje vodnjakov, vgradnja potopnih črpalk, izdelava hidrogeoloških poročil.

KOMUNALA
Javno podjetje, d. o. o., Kopaljska ul. 2 Murska Sobota

D. E. POGREBNIŠTVO
telefon: 02 521 37 00

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE:
UGODNA PRODAJA POGREBNE OPREME
BREZPLAČNI PREVOZI DO 30 km
PRODAJA VENCEV IN DRUGEGA CVETJA

UREDITEV DOKUMENTOV
OBJAVA OSMRTNIC V JAVNIH MEDIJIH
UREJANJE ZELENIC
PLAČILO NA VEČ OBROKOV BREZ OBRESTI

24-URNA DEŽURNA SLUŽBA, GSM: 041 631 443

Črna bauta ŽALUJETE?

Obiščite specializirano trgovino z vsemi črnimi ženskimi in moškimi oblačili.
Slomškova ulica 29, Murska Sobota (zraven Ljudske univerze), tel. št.: 02 528 12 90

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE, VZDRŽEVANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC, BREZPLAČNI PREVOZI KRST NA DOM, BREZPLAČNI PREVOZI DO 40 KM. PLAČILO TUDI NA VEČ OBROKOV BREZ OBRESTI

TEL.: 02 53 48 060
FAXS: 02 52 51 170

ALEKSANDRA VUČKIČ BANFI, s. p., VEŠČICA 17, 9000 MURSKA SOBOTA

Prodaj bokse za prašiče, porodne bokse, grelne plošče, rešetke, ventilatorje, krmilne naprave ...

Za več informacij pokličite: 0043 3158 2656
Leo Unger, Jamm 15, 8354 St. Anna, Aigen

Cvetličarstvo in pogrebništvo Marija Ferenčak, s. p., Trnje 58, 9232 Črenšovci

- izdelava vencev in aranžmajev – dostava zastoj
- pogrebne storitve in oprema – urejanje zelenic in pokopališč
- prodaja vseh vrst rastlin in cvetja – konkurenčne cene

Telefon: (02) 570 15 60 ali 031 615 535, 031 653 699

Elektro TRA & MAR, d. o. o. Tel.: 031 815 267, e-mail: TRA & MAR, d. o. o., Gančani 87, 9231 Beltinci tratnjer.martin@siol.net

Izvajanje elektroinštalacij, jake in šibki tok
Elektroinštalacijske meritve
Nadzor nad izvedbo elektroinštalacij

Montaža, servis in meritve oljnih gorilnikov
Dobava in montaža peči na biomaso in sončnih kolektorjev

Željijo vam miren božič ter srečno in uspešno leto 2010!

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE UREJANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC
Brezplačni prevozi opreme na dom, brezplačni prevozi do 40 km, plačilo na več obrokov brez obresti

Vladimir Hozjan, s. p. Šulinci 87 a
Tel.: 02 55 69 046, GSM: 041 712 586

SE-RS RAČUNOVODSKE STORITVE
GSM: 031 365 982 (Jožica Baša), se-rs@siol.net

Vodenje računovodstva za vse vrste gospodarskih in negospodarskih subjektov (s. p., d. o. o., d. d., društva, kmetovalce ...): 1. vodenje temeljnih poslovnih knjig, 2. vodenje analitičnih evidenc kupcev in dobaviteljev, 3. obračun osebnih prejemkov, 4. vodenje evidence osnovnih sredstev z obračuni amortizacije, 5. obračun DDV, 6. izdelava računovodskih izkazov ...

Nagrobni spomeniki, tlaki, stopnice, okenske police, kamnite mize, pulti, vaze in drugi izdelki iz granita in marmorja

Tel.: 02 542 10 24, faks: 02 542 20 24, GSM: 031 876 949

KEB – kamnoseštvo Erjavec, Marjan Erjavec, s. p., Ribiška pot 1 a, 9231 Beltinci

Terezija Lovenjak
iz Dolnjih Slaveč 5

Iskrena hvala vsem, ki se z lepo mislijo ustavite ob njenem grobu, položite cvet in prižgete svečo.

Njeni najdražji

Le srce in duša vesta, kako boli, ko te več med nami ni.

V SPOMIN

20. decembra bosta minili dve leti od takrat, ko nas je zapustila draga žena, mama in babica

*Tihi decembrski večer.
Odšel od doma si, vesel in nasmejan.
Domov se vrnil nisi, dragi naš Peter.
Kako si mogel, ko smo mi še tu.
Nositi moramo vsak svojo rano,
tiho in molče,
da mu ne zmotimo miru.*

V SPOMIN

15. decembra sta minili dve leti žalosti od takrat, ko nas je nepričakovano v cvetu mladosti zapustil naš dragi

Peter Lukač

iz Pinc
17. 12. 1984 - 15. 12. 2007

Iskrena hvala vsem, ki stojite ob njegovem preranem grobu ter mu prinašate cvetje in prižigate sveče.

Tvoji najdražji

*Tam, kjer si ti, ni ne sonca in ne luči.
Le tvoj nasmeh nam v srcih še živi,
ničče ne ve, kako boli,
ko se zavemo, da te več ni.*

V SPOMIN

16. decembra sta minili dve leti žalosti od takrat, ko nas je zapustila draga žena, mama, tašča, hčerka, sestra, teta in babica

Irena Pisnjak

iz Satahovca 37

Iskrena hvala vsem, ki z lepo mislijo stojite ob njenem grobu, ji prinašate cvetje in prižigate sveče.

*Vsi njeni, posebno vnuki in vnukinje,
ki jo zelo pogrešajo*

V SPOMIN

20. decembra bo minilo sedem let žalosti od takrat, ko nas je zapustil naš najdražji

Igor Rous

z Ivanec

Za vsak podarjen cvet, svečko ali lepo misel nanj - iskrena hvala!

Njegovi najdražji

*Ptice imajo svoje nebo
in človek ima svojo pot.
Kakor jeseni odletijo ptice,
tako človek zapusti človeka.
Toda ti se ne boš vrnil ...*

ZAHVALA

3. decembra je v 66. letu starosti po težki bolezni, kljub močni volji do življenja, prenehalo biti plemenito srce našega dragega moža, očeta, dedija in brata

Jožefa Horvata

iz Turnišča

Hvala vsem, ki nam osvetljuje temačnost praznine in vlivate spoznanje, da tudi v neizmerni žalosti ostanejo le lepi spomini in sreča, da nam je bila ljubljena oseba dana.

Njegovi najdražji

*Videli ptico smo leteti,
želja naša je bila,
na krilih njenih poleteti v kraj,
kamor Bog odpeljal te je v večni kraj.
Nežno poljubili bi ti lice,
solzice svoje pustili bi na tvojo dlan,
rekli bi besedo eno le,
oh, kako pogrešamo, naš BOŠTJAN, te.*

V SPOMIN

16. decembra sta minili dve leti žalosti in bolečine, odkar nas je tragično zapustil naš ljubi sin, brat, boter in sorodnik

Boštjan Cigüt

iz Kroga

Hvala vsem, ki se z dobro mislijo ustavite ob njegovem preranem grobu.

*Žalujoci vsi tvoji,
ki te neizmerno pogrešamo*

V SPOMIN

20. decembra 2009 bo minilo že pet let, odkar je prenehalo biti tvoje plemenito srce, vendar ti, draga naša

Romica Hari Matek

1970-2004

si in boš zmeraj z nami.
Hvala vsem,

ki ohranjate spomin nanjo.

Vsi tvoji, ki te zelo pogrešamo

V Murski Soboti,
20. decembra 2009

*Kogar imaš rad, nikoli ne umre,
le daleč daleč je ...*

ZAHVALA

V 79. letu nas je zapustil dragi mož, oče, dedek in brat

Jožef Jančar

iz Murske Sobotice, Trstenjakova ul. 31

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje, sveče in za svete maše.

Hvala g. kaplanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in pogrebništvu Komunala za izvedbo pogreba. Zahvala tudi osebnemu zdravniku, patronažnim sestram in osebju internega oddelka bolnišnice v Rakičanu za pomoč in lajšanje bolečin.

Žalujoci vsi njegovi

*Ni več tvojega smehljaja,
le trud in delo tvojih pridnih rok ostaja.
Solza, žalost, bolečina te zbudila ni,
ostala je praznina,
ki močno, močno boli.*

ZAHVALA

V 53. letu nas je zapustil

Ludvik Bertalanič

voznik avtobusa

iz Murske Sobotice, Ul. Štefana Kovača 17

Z bolečino v srcu se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem ter sodelavcem AP M. Sobotica, ki ste nam v teh žalostnih trenutkih pomagali in izrekli sožalje. Lepa hvala duhovniku g. Leonu Novaku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke.

Žalujoci vsi njegovi najdražji

Dragi dedek - pogrešava te

tvoja vnuka Aleks in Gal

*... le po stezah spomina boš prihajal,
vse ostalo so skrite želje in iluzije ...*

ZAHVALA

V 69. letu je v bolezni zaspal oče, brat in prijatelj

Emil Novak

s Hodoša 43

Hvala vsem vam,

ki ste nam v dneh slovesa dali vedeti, da je imel okrog sebe veliko dobrih ljudi, ki so ga v življenju spoštovali in imeli radi.

Naj vsem vam ostanejo nanj lepi spomini.

Silva, Ilonka in Ema z družinami

*Rada si imela ljudi okrog sebe,
jih razveseljevala in spoštovala,
sovraštva in zlobe nisi poznala.
Toda ni besed več tvojih
in več stiska tvojih rok,
ostal je le nate spomin,
a ob spominu trpek jok.*

ZAHVALA

Tiho in mirno je v 87. letu starosti zaspala naša draga mama, babica, sestra in tašča

Elizabeta Mekiš

iz Topolovec 6

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti in darovali za svete maše, cvetje, sveče in prispevke za mliško vežico, nam pa izrekli besede sožalja in tolažbe.

Hvala gospodu župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, pogrebništvu Banfi, govorniku za izrečene besede slovesa in hčerkinim nekdanjim sodelavcem iz Mure. Besede zahvale so posebej namenjene osebni zdravnici Mariji Perič, dr. med., ter patronažnim sestrami Sandri in Marici za vso pomoč.

Žalujoci njeni najdražji

*Prazen dom je in dvorišče,
naše oko pa te zaman išče.*

ZAHVALA

Z bolečino v srcu sporočamo žalostno vest, da nas je komaj v 51. letu za vedno zapustila naša draga žena, mama, tašča, babica, snaha

Dragica Cigüt

iz Martjanec 45

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, nam izrazili pisno in ustno sožalje, darovali cvetje, sveče in v dobrodelne namene ter jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in pogrebništvu Banfi.

Žalujoci vsi tvoji najdražji

**Draga babi, zelo te bova pogrešala -
tvoja Rene in David**

*Trudila si se za vse nas.
Vse, kar je danes, ko te več ni,
ostalo na naši družinski grudi,
je začetni del tvojega doprinosa
k tvoji družini.
Tvoja delo in marljivost sta
nam odprla pot. Hvala ti!*

ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je zapustila ljubljena mama, babica, prababica, sestra in teta

Neža Mešič

iz Partizanske ulice 42 v M. Soboti

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ji v zadnjih življenjskih trenutkih stali ob strani, sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem. Vaša pomoč je neprecenljiva. Hvala tudi vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti, darovali cvetje, vence, sveče, za svete maše in v dobrodelne namene. Hvala zdravnikom in osebju splošne bolnišnice Murska Sobotica ter domu starejših v Rakičanu, kjer je nazadnje stanovala, gospodu župniku za opravljeno pogrebno slovesnost ter izbrane besede, pevcem za odpete pesmi, govoru krajevne skupnosti za ganljive besede in izkazano spoštovanje.

Hvala tudi za opravljene pogrebne storitve Komunali, d. o. o.

Žalujoci vsi njeni najdražji

Življenje darovano slovenskemu narodu Umrl je dr. Štefan Falež, prvi veleposlanik RS pri Svetem sedežu

V večernih urah 8. decembra 2009 je v Rimu umrl prvi veleposlanik Republike Slovenije pri Svetem sedežu dr. Štefan Falež. Njegovo življenje je bila ena sama ljubezen do slovenskega naroda.

Štefan Falež je bil rojen 3. decembra 1920 v Orehovi vasi v današnji Občini Hoče - Slivnica. Leta 1940 je maturiral na Klasični gimnaziji v Mariboru, nato se je vpisal na Pravno fakulteto Univerze v Ljubljani. Še med študijem ga je dr. Anton Korošec imenoval za uradnika na prosvetnem ministrstvu v Beogradu. Aprila 1941, ko je Nemčija napadla Jugoslavijo, je doživel grozote bombardiranja Beograda. Vojne razmere so ga prisilile, da se je nemudoma vrnil v Slovenijo, decembra istega leta pa je odšel v Rim.

Jugoslovanska kraljeva vlada (v Londonu) ga je februarja 1942 dodelila na kraljevsko veleposlaništvo pri Svetem sedežu. To službo je opravljal do jeseni 1944, ko se ji je odrekal. Ostal je v Rimu in se zaposlil pri Komisiji za begunce (Displaced Persons) Zavezniške vojaške vlade (AMG) in v uradu Ameriške škofovske konference za pomoč (Catholic Relief Services), kjer je deloval do leta 1949, ko je odšel v ZDA na podiplomski študij mednarodnega prava na Univerzi Loyola v Chicagu.

Leta 1951 ga je Sveti sedež imenoval za predstavnika Mednarodne katoliške komisije (ICM) v Venezueli in Kolumbiji, kjer je služboval do leta 1954, ko je bil imenovan za generalnega sekretarja omenjene komisije v Ženevi.

Junija 1954 se je vrnil v Rim in začel lastno podjetniško dejavnost na turističnem, gradbenem in hotelskem področju.

Štefan Falež v vseh letih življenja v tujini nikoli ni pozabil na domovino. V sebi je nosil neizmerno željo po samostojni državi Sloveniji. Ne glede na zaposlenost se je neprestano ukvarjal s slovenskimi vprašanji, predvsem v ZDA, kjer je bil pobudnik ustanovitve Agencijskega odbora za svobodno Slovenijo. V letu 1950 je bil v Chicagu soustanovitelj mesečne publikacije Slovenska država.

V letih od 1964 do 1985 je sodeloval pri tehnični organizaciji papeških potovanj. Organiziral je devet potovanj papeža Pavla VI. in petindvajset potovanj papeža Janeza Pavla II. V zahvalo za njegovo prostovoljno sodelovanje ga je Janez Pavel II. imenoval za svojega »dvornika« (gentiluomo).

Ko je Slovenija postala neodvisna, ga je Demosova vlada imenovala za prvega veleposlanika Republike Slovenije pri Svetem sedežu. Republiko Slovenijo je na tem mestu zastopal od 31. januarja 1991, najprej kot pooblaščen predstavnik, od 22. julija 1992 pa kot veleposlanik. Službo veleposlanika je opravljal do 26. maja 1997, ko se je po tehtnem premisleku odločil za odstop. V pisnih predsedniku Slovenije Milanu Kučanu in ministru za zunanje zadeve Zoranu Thalerju je izrazil željo, da konča svoj mandat »zaradi neuspehov na področju odnosov med Republiko Slovenijo in Svetim sedežem in zaradi nesprejemljivega nerazumevanja in zaradi osebnega neuspeha na področju ureditve odnosov med Republiko Slovenijo in Svetim sedežem«.

Dr. Štefan Falež je bil zelo dober osebni prijatelj papeža Janeza Pavla II. Nesporna je njegova izjemna zasluga, da je Vatikan 13. januarja 1992 priznal Slovenijo in s tem spodbudil države evropske skupnosti, da so samo dva dni za tem izpolnile obljubo za mednarodno priznanje naše mlade države. Štefan Falež je izdatno sodeloval tudi pri izvedbi obeh obiskov papeža Janeza Pavla II. v Sloveniji.

V času svojega mandata pri Svetem sedežu je organiziral uradni obiske predsednika Milana Kučana pri svetem očetu in dosegel, da je Kučanu Sveti sedež podelil vatikansko odlikovanje (Collare dell'Ordine Piano), ki ga do danes ni dobil še nobeden od državnih nekdanje Jugoslavije.

Od leta 1997 do leta 2001 je bil dr. Falež veleposlanik Suverenega malteškega viteškega reda pri Svetem sedežu, nato pa veleposlanik istega reda v Srbiji in Črni gori. Leta 2006 je bil imenovan za svetovalca veleposlanika Republike Slovenije pri Svetem sedežu.

Nekdanji predsednik Republike Italije Carlo Ciampi ga je maja leta 2003 imenoval za Cavaliere del Lavoro. Slovenski škofje pa so 7. marca 2006 dr. Faležu izročili odličje svetih Cirila in Metoda. Dr. Štefan Falež ni dobil nobenega priznanja Republike Slovenije, čeprav je predlog v kabinetu predsednika republike že več kot štiri leta.

Zadnje slovo od pokojnega dr. Štefana Faleža je bilo v petek, 11. decembra. Pogrebno mašo je daroval kardinal dr. Franc Rode. Ob njem sta bila med drugimi nekdanji apostolski nuncij v Sloveniji nadškof Edmund Farhat ter novi ljubljanski nadškof in metropolit dr. Anton Stres. Ob prisotnosti Faleževe družine, predstavnikov kardinalskega zbora, mnogih veleposlanikov in mnogih pokojnikovih prijateljev so ganljive besede slovesa med drugimi izrekli: najmlajši član družine Falež, 10-letni Stefano, kardinal dr. Franc Rode, veleposlanik RS pri Svetem sedežu in pokojnikov prijatelj dr. Ivan Bernik, ki je tudi prebral sožalno brzojavko predsednika RS dr. Danila Türka in zunanjega ministra Samuela Žbogarja. Sožalno pismo je sorodnikom poslal tudi papež Benedikt XVI.

Iz Slovenije so se Faleževega pogreba udeležili: Lojze Peterle, predsednik prve slovenske vlade, dr. Ludvik Toplak in Marko Pogorevc.

Dr. Štefan Falež je odšel k večnemu počitku pomirjen. Izpolnila se mu je življenjska želja po samostojni državi Sloveniji. Njegov prispevek k temu edinstvenemu in največjemu zgodovinskemu projektu slovenskega naroda je neprecenljiv. Veliko bi nam še imel povedati. Od njega bi se lahko še veliko naučili. Kar smo morda zamudili, ni izgubljeno. Ostajajo namreč njegovi prijatelji v Sloveniji in v slovenski skupnosti v Rimu, ki v sebi nosijo košček njegovega srca.

Počivaj v miru, veliki sin matere Slovenije!

Jožef Horvat

Županov opomin svetniku Hercegu (3.)

Neverjetno! Kako lahko nekdo iz muhe naredi slona?! To se je namreč posrečilo svetniku Občine Radenci Zlatku Hercegu. Iz mojega prispevka o zapletih na radenskem občinskem svetu, objavljenega 19. novembra, je naredil pravcati traktat, začinjen z zadevami, ki nimajo nič skupnega z vide-nim v mojem članku.

V njem sem samo povzel uvodno dogajanje in omenjeni seji, ki je žal minila v znamenju zapletov. In kdo jih je povzročil? Nihče drug kot Zlatko Herceg, ki očitno ne prenese drugačnega pogleda od svojega. Dobesedno izsiliti je hotel obravnavo pobude civilne iniciative o ureditvi radenskega kopalnišča, čeprav mu je župan Mihael Petek dal jasno vedeti, da bodo o tej aktualni temi obširneje spregovorili na naslednji seji. Brez dvoma je zahteva civilne iniciative legitimna, vendar pa si svetnik Zlatko Herceg ne more na njen račun kovati političnih točk.

Prav tako ni toliko pomembno, kdaj je prejel opomin župana, ampak dejstvo, da bi si za svoje ravnanje z neprestanimi replikami in ugovarjanjem, ki je marsikdaj mejilo na skrajno neokusno natolcevanje, verjetno prisluzil ne le rumeni, temveč tudi karton kake druge barve. Ne le prisotni svetniki, ampak tudi tisti, ki so si lahko ogledali posnetek omenjene seje občinskega sveta na lokalni televiziji, so si prav gotovo ustvarili svoje mišljenje.

Poleg tega v mojem prispevku ni bilo nobenega govora o občinskem poslovniku in drugih aktih, na katere se sklicuje Zlatko Herceg. V njegovem pravniskem jeziku je toliko nepotrebnih navajanj členov, ki postajajo za okolico sčasoma moteči. Če Zlatko Herceg misli, da bodo novinarji nekakšni zapisnikarji njegovih besed, se močno moti. Očitno ima o novinarstvu dokaj zgrešene pojme ali pa mu skomine po nekdanjih starih časih, ko je prevladovala le ena, torej njegova resnica, ne dajo miru.

In ko si svetnik Zlatko Herceg še upa trdit, da ni na bojni nogi z županom Mihaelom Petkom, ki ga sploh več ne vabi na seje statutarne-pravne komisije, katere predsednik je ravno on, še enkrat postavi svoje besede na laž. Zato bi bilo z njim v prihodnje povsem odveč še naprej polemizirati.

Milan Jerše

Javna zahvala

Pohvala uslužbenki ge. Ivanki Pavletič z Zavoda za zaposlovanje Republike Slovenije, Območne enote Murska Sobota

Usoda je pač nepredvidljiva in letošnje leto je bilo za mojo družino presrešljivo in polno negotovosti. Po stečaju Mure, d. d., sva oba z možem ostala doma. Vsak dan sem se spraševala, kako bomo prebrdili to krizo, kako bo z zaposlitvijo, in še bi lahko dodala, kaj vse ti roji po glavi, ko naenkrat ostaneš na cesti, brez dohodka, brez socialne varnosti.

Imela sem srečo in dobila kmalu priložnost v novi tovarni, ki pa mi je bila zaradi vseh negativnih kritik, ki jih je mogoče slišati (kaj lepega ti nihče ne ve povedati), velika neznanka. In vsi ti dvomi, kako bo, kam odhajam, so bili premagani, ko sem nekega ponedeljkovega popoldneva prišla h ge. Ivanki Pavletič in ji v roke oddala zdravniško spričevalo. Njen pogled je bil pomirjujoč, poln topline in spodbudne besede so bile: »Odhajate v prijetno okolje, naj vam ne bo žal, v zadnjem letu ste veliko doživeli. Tam vas bodo lepo sprejeli in želim vam res veliko uspehov!« Bila sem vidno presenečena nad toplino in razumevačo gospo, zaposleno v javnem zavodu (saj o njih tudi nihče ne ve kaj lepega povedati).

Ga. Ivanka Pavletič, najlepše se Vam zahvaljujem za spodbudne besede, po enem mesecu dela Vam javno sporočam, da sem Vam izredno hvaležna za spodbudo, in moram vam povedati, da ste imeli popolnoma prav. Bodi-te zglede svojim sodelavcem in marsikateri brezposelni bo z nasmehom in novim zagonom odhajal iz vaše hiše.

Renata V. Lepoša

Barometer

Dne 10. 12. 2009 je bilo v tedniku Vestnik, v rubriki Barometer, stran 12, pod mojo fotografijo zapisano:

»Ivan Simič, predsednik NZS, se je odločil, da bo neposredno imenoval svoje sodelavce (podpredsednike NZS). S tem se ne strinjajo predstavniki regionalnih nogometnih organizacij, tudi pomurske.«

Navedena trditve je neresnična in tekst popravka se glasi:

»Ivan Simič, predsednik NZS, se zavzema in tako je tudi v novem statutu, da se vsi podpredsedniki NZS volijo na volitvah ter da ob kandidaturi predložijo svoj program dela, ne pa, kot je bilo do sedaj, ko jih je imenoval predsednik NZS, s čimer so se ob sprejemu prejšnjega statuta leta 2006 strinjali tudi predstavniki regionalnih nogometnih organizacij, tudi pomurske.«

Mag. Ivan Simič,
predsednik NZS

Pismo okoljskemu ministru Diskriminacija po Erjavčevu

Kyotski sporazum je skoraj za nami, preostane nam samo še plačilo za neizpolnjevanje sprejetih obveznosti, in že se dogaja poskus sprejema novih podobnih oziroma še obsežnejših obveznosti v Köbenhavnu. Kjer je prav te dni veliko govora o povečanju rabe obnovljivih virov energije, pa tudi o zmanjšanju toplogrednih emisij.

Ob teh dogodkih vam v razmislek podajam misel o diskriminaciji rabe obnovljivih virov energije pri pridobivanju električne energije.

Po podatkih vašega ministrstva odpade približno 30 odstotkov proizvodnje toplogrednih emisij na ogrevanje s fosilnimi gorivi.

Vsem nam je znano, da vsak izvajalec daljinskega ogrevanja z biomaso lahko dobi državno subvencijo k investiciji. Vsem je znano, da imajo lastniki malih hidroelektrarn priznano posebno ceno za proizveden kilovat prvih 15 let po zagonu v obratovanje. Prav tako je znano, da je v ceni za proizveden kilovat električne energije iz solarnih elektrarn z zakonom določena/definirana cena proizvedene in oddane električne energije določen čas po začetku obratovanja.

Vse to je oblika državne pomoči investitorjem za takšne namene, da se sploh odločijo za takšno investicijo. Če ne bi bilo takšne pomoči, bi se zagotovo manj investitorjev odločilo za takšne projekte. Toda takšna oblika pomoči pomeni več kakor samo pomoč. Pomeni povečanje števila

zaposlenih pri strokovnih delih in pomeni sočasno tudi razvoj strokovnega dela in povečanje obsega domačega znanja.

Geološke razmere v Sloveniji so raziskane, ne še dovolj, so pa že toliko, da je možna tudi gospodarska raba geotermalne energije za potrebe ogrevanja.

V Prekmurju imamo dva sistema daljinskega ogrevanja z geotermalno energijo, ki se s težavo razvijata, ker sta brez vaše pomoči. Prav tako sta bila v Prekmurju že pred leti izdelana dva projekta za postavitev geotermalne elektrarne (GE) in sta še vedno brez vaše pomoči.

Iz teh dejstev nesporno izhaja, da imate kot okoljski minister diskriminacijski odnos do rabe geotermalne energije v celoti. Vedeti pa morate oziroma se s pomočjo svojih svetovalcev poučiti, da je prihodnost ogrevanja vseh objektov z nizkotemperaturnimi sistemi, kar v celoti omogoča raba geotermalne energije. S tem sistemom je mogoče tudi hlajenje, kar je naša druga energetska naloga pri poletni rabi energije.

Vam v pomoč predlagamo, da pomagate investitorjem do rabe geotermalne energije po naslednjem ključu: da država prispeva 20 odstotkov od predvidene vrednosti investicije (daljinsko ogrevanje, ogrevanje in hlajenje večstanovanjskih in poslovnih objektov ter investicije v GE) ali pri računih, izdanih za daljinsko ogrevanje z rabo geotermalne energije, država prispeva izvajalcu 20 odstotkov ali se preprosto izračuna, za koliko se zmanjša proizvodnja toplogrednih emisij, ker se rabi geotermalna energija, in se to vrednoti v podobnem znesku.

Dokler ne boste ničesar storili v omenjeno smer, bomo vsi zagovorniki obnovljivih virov energije javno trdili, da imate diskriminacijski odnos do rabe določenih obnovljivih virov energije, to pa pomeni do rabe geotermalne energije.

IOVE Kranj, Božo Dukič

Bomo učitelje uvažali? (2.)

Ali regionalni tednik načrtno in zavestno krši novinarski kodeks? – »././ diskriminacija zaradi ././ pripadnosti ././ narodni skupnosti ././ ter netenje mednacionalnih trenj niso dopustni« (24. točka Kodeksa slovenskih novinarjev)

Podobna vprašanja se v nas, prekmurskih Madžarih, porajajo ob prebiranju določenih člankov o prekmurski madžarski narodni skupnosti v tedniku Vestnik že kar nekaj časa. Ti članki našo skupnost prikazujejo v zelo slabi luči (kot zahtevneže, ki bi vedno radi nekaj več) in s tem v večinskih bralcih, Slovencih, izzovejo negativna čustva. Menim, da je to na pragu 21. stoletja nedopustno in greh proti človeštvu, ne samo proti naši skupnosti. Nihče namreč nima pravice s svojim pisanjem in iznakaženjem resnice vplivati na določeno skupino ljudi tako, da v njih spodbuja sovraštvo proti drugi skupini ljudi, bodisi da so to spolno drugače usmerjeni ali enostavno drugačne narodnosti. Vemo, kdo je to delal v prvi polovici 20. stoletja in kakšne so bile posledice njegovega početja: milijoni ljudi so njegove bolne ideje plačali s svojim življenjem. To naj nam bo v opomin! Ljudje se moramo naučiti skupaj živeti v miru (ni nujno govoriti o sožitju) ob spoštovanju mnogih razlik, ki – hvala bogu! – obstajajo med nami. Prepričan sem, da si prekmurski Madžari ne želimo nič več kot v miru živeti tukaj, kjer so živeli tudi naši predniki, skupaj s Slovenci in ljudmi drugih narodnosti in delati za dobrobit te družbe in države. Da pa bi pri tem vsaj v nekaterih primerih (v vseh je namreč izključeno) radi uveljavili svoje ustavno in zakonsko zagotovljene pravice, je najbrž normalno, celo samoumevno.

V svojem pisanju se bom osredotočil izključno na članek novinarkge Bernarde B. Peček (ki je, mimogrede, nedavno pohvalno pisala tudi o tem, da je lendavska srednja šola ena redkih, ki je povečala vpis dijakov – človek ima občutek, da tovrstne članke nekdo »naroča!«) z naslovom Bomo učitelje uvažali?, ki je bil objavljen v 49. številki Vestnika.

Novinarka izjavlja, da je zakonsko predpisano (Zakon o posebnih pravicah italijanske in madžarske narodne skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja), da se na narodnostno mešanem območju vzgojno-izobraževalno delo mora izvajati v slovenskem in madžarskem jeziku. Zatorej ima prav, ko se sprašuje, »zakaj je torej treba posebej poudarjati, da se tudi strokovni predmeti morajo poučevati v madžarskem jeziku«. Nihče ne poudarja, da se morajo predmeti poučevati v madžarskem jeziku, temveč poudarjamo, da je treba poučevati tudi v madžarskem jeziku. Kratka, vendar v kontekstu razumevanja celotne zadeve izredno pomembna beseda! Kar se tiče moje domnevne pohvale o umestitvi te zahteve v zapisnik slovensko-madžarske mešane komisije za spremljanje Sporazuma o zagotavljanju posebnih pravic madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji in slovenske narodne manjšine v Republiki Madžarski: tega ni v zapisniku, pač pa zapisnik opozarja na dosledno izvajanje zakonodaje, torej da se »vsil programi na dvojezični srednji šoli v Lendavi izvajajo v obeh jezikih (slovenskem in madžarskem) v skladu z Zakonom o posebnih pravicah«.

Omenjeni zakon resda dovoljuje »uvoz« učiteljev, kakor piše novinarka, vendar se »uvažanja« učiteljev kljub alarmantnemu naslovu ni treba bati. Sicer je bilo po vstopu v EU in uvedbi prostega pretoka delovne sile nekaj zanimanja za zaposlitev učiteljev iz Madžarske, izključno za poučevanje predmeta madžarščine (v osnovni šoli), vendar so kandidati sami hitro spoznali, da brez dobrega znanja slovenščine v dvojezični šoli »ne preživijo«. (Ni pa nobena skrivnost, da se da »preživeti« v dvojezični šoli tako učencem, dijakom kot učiteljem brez/dobrega/znanja madžarščine. Naša skupnost je v tem pogledu bila in tudi je v veliki meri tolerantna in ne izključujoča.) Ne želimo si učiteljev, ki bi poučevali le v madžarskem ali le slovenskem jeziku. Želimo pa si, da bi imeli naši učitelji zadovoljivo znanje v obeh jezikih, tako da bi bili usposobljeni za uspešno poučevanje v obeh jezikih. Brez njih namreč ne moremo govoriti o dvojezičnem izobraževanju in zagotavljanju ustavnih pravic (enih in drugih) dijakov. Sam dvojezičnost doživljam kot nekaj zelo pozitivnega in koristnega, ki ima po svetu kar nekaj dobrih rešitev (Južna Tirolska, Finska ...). Tudi Slovenijo velikokrat omenjajo ob teh državah oziroma področjih, torej kot državo z zgledno narodnostno politiko. In čeprav je na formalni ravni res tako, takšni in podobni članki pričajo o nasprotnem: o tem, da po izjavi novinarkge dvojezična šola, (nekateri) njeni učitelji in celo šolsko ministrstvo nočejo te dvojezičnosti in komaj čakajo, da se ukine. Ali lahko govorimo o zgledni manjšinski politiki, če šolsko ministrstvo ob takih izjavah molči, kakor molči tudi o izvedbenih navodilih za srednjo šolo, ki se pripravljajo že več kot leto dni?

Zaradi omejenega prostora bom svoje pisanje končal z besedami: kot predsednik Sveta PMSNS in kot človek iz ulice – prekmurski Madžar si ne želimo nič več kot to, kar nam zakonodaja omogoča. V združeni Evropi smo manjšine most med narodi in državami, to bi želeli biti tudi mi, vendar ne zato, da nas teptajo, ampak da povežujemo. Želimo si odkrit dialog in človeški odnos. Mi smo odprti za to.

Jožef Kocon,
predsednik sveta Pomurske madžarske
samoupravne narodne skupnosti

Napovednik prireditev

KONCERT

MURSKA SOBOTA

V četrtek, 17. decembra, ob 18. uri bo v dvorani glasbene šole novoletni koncert učencev šole.

V petek, 18. decembra, ob 22. uri bo v MIKK-u Moonlee Records Night, kjer bodo nastopile skupine Analena (Zagreb/Ljubljana), In-Sane (Gornja Radgona) in Cripple And Casino (Zagreb). Glasbo vrti PunkElite.

V torek, 22. decembra, ob 19.30 bo v grajski dvorani koncert božičnih in črnskih duhovnih pesmi v izvedbi moškega vokalnega kvinteta Aeternum.

IJUTOMER

V četrtek, 17. decembra, ob 18. uri bo v dvorani glasbene šole božični koncert. Predstavili se bodo solisti, komorne skupine, mladinski pevski zbor, godalni orkester in harmonikarski orkester.

V petek, 18. decembra, ob 9. uri bo v vrtcu glasbeno dopoldne.

V ponedeljek, 21. decembra, ob 18. uri bo v dvorani glasbene šole oddelčni nastop pihal, trobil in tolkal.

MALA NEDELJA

V petek, 18. decembra, ob 9. uri bo v vrtcu praznična glasbena urica z akademsko glasbenico Zdenko Kristl Marinič.

STROČJA VAS

V petek, 18. decembra, ob 18. uri bo v športni dvorani OŠ božično-novoletni koncert, kjer bodo nastopili: KD Kajer Bučecovci, Kvintet z brega, tamburaši Bisernica DU Ljutomer z mladinsko skupino, plesna skupina OŠ Stročja vas, otroci Vrtca Stročja vas in pevec Franc Gorza.

RADENCI

V petek, 18. decembra, ob 19. uri se bo začela v športni dvorani ponovno oživljena Rock fešta. Na prednovoletnem rock koncertu bodo nastopili: Bataljon, Wrong, Cordón Blues Gang, Herz Infarkt, Free 4 Cash in Megasharf.

V soboto, 19. decembra, ob 18.30 bo v cerkvi sv. Cirila in Metoda božično-novoletni koncert Tamburaškega društva Drotmantraši. Kot gostje bodo nastopili: Marko Kos, Ingrid Müller, Anja Rauter in Violinke z instrumentalisti.

V sredo, 23. decembra, dopoldan bo v športni dvorani novoletni koncert za otroke, kjer bosta nastopili pevka Rebecka Dremelj in skupina Mala Langa. Prireditev bo obiskal tudi dedek Mraz.

V sredo, 23. decembra, ob 16.30 bo v kongresni dvorani hotela Radin tradicionalni koncert učencev Glasbene šole Gornja Radgona.

TURNIŠČE

V soboto, 19. decembra, ob 17. uri bo v kulturnem domu predbožični koncert pevskih skupin iz Občine Turnišče.

BODONCI

V nedeljo, 20. decembra, ob 10. uri bo v evangeličanski cerkvi koncert pevskega zbora Društva vinogradnikov Goričko, ki se bo predstavljal s programom duhovnih in narodnih pesmi.

FOKOVCI

V nedeljo, 20. decembra, ob 13. uri se bo predstavil v vaško-gasilskem domu na predbožičnem praznovanju z božično-novoletnim programom Pihalni orkester Murska Sobotata. Po praznovanju bo igral muzikant Bojčič.

PRISTAVA

V nedeljo, 20. decembra, ob 14. uri bo v vaško-gasilskem domu 15. božično-novoletni koncert.

BAKOVCI

V nedeljo, 20. decembra, ob 16. uri bo v športni dvorani božično-novoletni koncert Prekmurske godbe Bakovci. Gostja bo vokalistka Ingrid Müller.

ČERNELAVCI

V nedeljo, 20. decembra, ob 16. uri bo v vaško-gasilskem domu božični koncert, kjer bodo nastopili: Mešani pevski zbor Maranata Binkoštna cerkve, Stalni zbor sv. Nikolaja Murska Sobotata in Mešani pevski zbor Černelavci.

APAČE

V nedeljo, 20. decembra, ob 16. uri bosta v športni dvorani božično-novoletni koncert in predstavitev promocijskega CD-ja Pihalnega orkestra Apače. Gost bo Cerkvni pevski zbor Gregorja Zafošnika iz Apač.

GORNJA RADGONA

V ponedeljek, 21. decembra, ob 17. uri bo v avli OŠ božično-novoletni koncert učencev Glasbene šole Gornja Radgona.

V torek, 22. decembra, ob 18. uri bo v kulturnem domu božično-novoletni koncert orkestrov in komornih skupin učencev Zasebne glasbene šole Maestro.

NEGOVA

V sredo, 23. decembra, ob 18. uri bo v OŠ dr. Anteja Trstenjaka dobrodelni božično-novoletni koncert.

LENDAVA

V sredo, 23. decembra, ob 18. uri bo v GIKD-u božični koncert učencev Glasbene šole Lendava in Komornega pevskega zbora Vita iz Lendave.

MORAVSKE TOPLICE

V sredo, 23. decembra, ob 18. uri bo v Termah 3000 božični koncert otroškega zbora OŠ Bogojina.

LITERATURA

IJUTOMER

V ponedeljek, 21. decembra, ob 16.30 bo v Hišici veselja v knjižnici Aleksandra Šömen brala novoletne pravljice.

PREDAVANJE

RAKIČAN

V četrtek, 17. decembra, ob 9. uri bo v Dvorcu seminar o ekološkem kmetijstvu.

MURSKA SOBOTA

V četrtek, 17. decembra, in v torek, 22. decembra, ob 15. uri bodo v MIKK-u ustvarjalne delavnice izdelovanja božično-novoletnih okraskov in voščilnic.

OTVORITEV

IJUTOMER

V četrtek, 17. decembra, ob 18. uri bo v galeriji Anteja Trstenjaka otvoritev razstave novejših umetniških del članov Društva likovnih umetnikov Prlekije in Prekmurja. Razstava bo na ogled do 15. januarja.

ČERNELAVCI

V soboto, 19. decembra, med 12. in 18. uro bo v vaško-gasilskem domu odprta božična razstava, ki bo na ogled tudi v nedeljo, 20. decembra, od 10. ure naprej.

DOGODEK

RADENCI

V četrtek, 17. decembra, ob 16. uri bo v OŠ krašenje novoletne smreke na prostem, pripravili pa bodo tudi božični bazar in kulturni program.

IJUTOMER

V soboto, 19. decembra, ob 12. uri bo na Glavnem trgu 4. Žur mladih Prekov.

MURSKA SOBOTA

V soboto, 19. decembra, ob 21. uri se bo začela v MIKK-u kulturna MIKK-ova diskoteka 70's & 80's z glasbo iz omegnjenega obdobja. Glasbo vrti GT Oblivious. Vstopnine ni, »dress code« obvezen!

SPODNJI IVANJCI

V nedeljo, 20. decembra, ob 16. uri bo v gostilni Šenekar prihod Božička in dedka Mraza.

GORNJA RADGONA

V torek, 22. decembra, ob 15. uri bo v prostorih svetovalnice Jozefine krasitev novoletne jelke.

BAKOVCI

V torek, 22. decembra, ob 17. uri bo na nabrežju potoka Mokoš prireditev v prazničnem ambientu, otroke pa bo obiskal in obdaril tudi dedek Mraz. Sodelovala bo pevka Moira.

MORAVSKE TOPLICE

V sredo, 23. decembra, ob 17.30 bo v galeriji hotela Ajda dobrodelna dražba aranžmajev.

GLEDALIŠČE

LENDAVA

V četrtek, 17. decembra, ob 18. uri bo v GIKD-u otroška predstava Lučke praznikov – Medvedje sanje v izvedbi Gledališča Ku-kuc. Od 17. ure naprej bo delavnica za otroke, ki jo organizira Kulturno društvo Pupilla.

MURSKA SOBOTA

V ponedeljek, 21. decembra, ob 17. uri bo v grajski dvorani lutkovna predstava Miška Metka Smetka avtorice Alme Jongerius v režiji Sama M. Strelca in izvedbi Lutkovnega gledališča Maribor.

RADENCI

V torek, 22. decembra, ob 17. uri bo v kongresni dvorani hotela Radin lutkovna predstava Lučke praznikov v izvedbi Gledališča Ku-kuc, prireditev bo obiskal tudi dedek Mraz.

RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA

V pokrajinski in študijski knjižnici je do 31. januarja na ogled razstava literarnih del pomurskih mladinskih pisateljev. Do 24. decembra je na ogled tudi razstava del z naslovom Vesolje II avtorja Lojzeta Veberiča.

V Galeriji je do 31. decembra na ogled samostojna razstava Gustav Gnamuš – slike.

MALA NEDELJA

V kulturnem domu je do 15. januarja na ogled razstava likovnih del članov Likovne sekcije Silva Preloga iz KD Ivana Kaučiča iz Ljutomera.

DOBROVNIK

V kulturnem domu je na ogled razstava del slikarja Endreja Gönterja.

LENDAVA

V predverju gledališče in koncertne dvorane je na ogled prva društvena razstava Foto-video kluba Lendava.

V Sinagogi je do 18. decembra na ogled razstava grafik avtorice Zsuzse L. Farkas.

POTRNA

V Pavlovi hiši je do 27. februarja na ogled razstava Meta-morfoze, kjer se predstavljajo umetniki Johnny Fortmüller, Robert G. Tomaschek in Albert Holler.

Kino

Star Max Murska Sobotata

(od 17. 12. do 23. 12.)

Ameriška akcijska znanstvena fantastika **Avatar** (čet. premiera ob 19. uri, ost. dni razen srede: 18.00, 21.15, sob. in ned. še 14.45)

Ameriško-grška romantična komedija **Moja grška avantura** (19.15)

Ameriška romantična drama **Žena popotnika v času** (18.20, sob. in ned. še 16.00)

Ameriška komedija **Otok v mestu** (20.40)

Ameriška animirana sinhronizirana družinska komedija **Bolt** (17.00, sob. in ned. še 14.40)

Ameriška romantična srhljivka **Somrak: Mlada luna** (21.20, razen srede)

Ljutomer

Sobota, 19. decembra: ob 19.30 ameriška znanstvenofantastična srhljivka **2012**

Nedelja, 20. decembra: ob 19.30 ameriška srhljivka **Brez povratka 4**

Gornja Radgona

Petek, 18. decembra: ob 18.00 ameriška glasbena romanca/muzikal **Fame: Sanje o slavi**

Radio Murski val - 94,6 Mhz in 105,7 Mhz srednji val 648 kHz

PETEK, 18. decembra: 00.00 SNOP - 05.00 Dobro jutro, Simona Špindler- 06.45 Poročilo OKC - 07.40 Mariborsko pismo, Asja Matjaž - 08.00 Poročila - 09.30 Kultura in šport ob koncu tedna - 10.30 Mali oglasi - 11.15 Zamurjenci - 12.00 Poročila - 12.30 Od petka do petka (Nataša Brulc Šiftar) - 13.15 1. oseba ednine (Silva Eöry) - 13.20 Predstavljamo vam - 14.30 Romskih 60 - 15.30 Dogodki in odmevi - Popoldanska voditeljica Nevenka Emri - 17.00 Osrednja poročila - 17.30 Murski val nagrajuje - 17.40 Mali oglasi - 18.30 Knjižne novice - 19.00 Mladi val, Eva in Nika - 20.00 Zimzelenčki, ugasni televizor! Nataša Špindler - SNOP

SOBOTA, 19. decembra: 05.00 Še bolj počasno vstajanje ... - 08.00 Poročila - 08.30 Mali oglasi - 09.15 Biba buba baja, ponovitev oddaje - 9.30 Kultura in šport ob koncu tedna - 10.15 Potepajte se z nami - 12.00 Poročila - 12.05 Obvestila - 12.30 Ponovitev oddaje Od petka do petka - 13.15 1. oseba ednine - 14.00 Poročila - 14.05 Obvestila - 14.15 Oddaja tedna: Cvetka Sreč, Zavod za zaposlovanje, intervju - 15.00 Literarni drobci - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.30 Murski val nagrajuje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 Pesem našega srca, narodnozabavna lestvica - 19.00 Poročila - 19.15 Kdor poje ... oddaja o zborovskem petju, nato Najlepše žele s čestitkami in pozdravi - 20.00 Zadnja poročila - 20.00 Slovenija, od kdaj lepote tvoje (Bojan Rajk) - 24.00 SNOP

NEDELJA, 20. decembra: 05.00 Nedeljsko prebujanje ob radiu - 07.00 Druga jutranja kronika - 07.30 Panonski odmevi (Silva Eöry) - 08.00 Misel in čas, duhovna misel predstavnikov verskih skupnosti Pomurja - 08.30 Zamurjenci - 09.00 Izbor pesmi tedna - 09.30 Srečanje na Murskem valu - 10.30 Nedeljska kuhinja: dr. Henrik Gjerkeč, minister za lokalno samoupravo - 12.30 Poročila - 12.35 Obvestila - 13.00 Minute za kmetovalce (Silva Eöry) - 13.30 Čestitke, šport - 18.00 Na narodni farmi - 19.00 Poročila - 20.05 Samo za vas, Samo Budna - 24.00 SNOP

PONEDELJEK, 21. decembra: 05.00 Začnimo teden! Irma Benko - 07.40 Pismo iz Porabja, Marijana Sukič - 08.00 Poročila - 08.30 Šport, porodnišnica - 09.15 Aktualna ponedeljkova ... - 11.15 Oaj, kak san zlufto! Konec za letos z nogometom ... - 12.30 Anketa - 13.15 1. oseba ednine - 13.30 Mali oglasi - 14.15 Za zdravje - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagrajuje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 MV DUR - 19.15 Krpan

Glasbene lestvice na Radiu Murski val

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE GLASBA NAŠEGA SRCA

- MOJ RODNI KRAJ, MOJ RODNI DOM – Marjan Zgonc
- PESEK V OČI – Veseli svatje
- V MENI BIJE SLOVENSKO SRCE – Gianni Rijavec + Zidanški kvintet
- KO SE VEČER PREBUJA – Zakapane
- ŠE ŽAL TI BO – Ptujski kvintet

PREDLOGA

BOŽIČNI VEČER – Pajdaši
V BOŽIČNI NOČI – Iskrice

LESTVICA OBMURSKE ZABAVNE GLASBE DOMAČA PLOŠČA

- BOŽIČ ZA VSE – Štrk
- DŽOUŽI – Metulj
- GREM NAPREJ – Bogdana
- TEBI SE PREDAM – Moira
- PRAZNIČNI ČAS – Nova legija

PREDLOGA

IŠČEM TE ZA BOŽIČ – Blue planet
BREZ TEBE – Katarina Kikec

Nagrado Srečanja na Murskem valu dobi: Lana Milosavljevič, Dolina 17, Puconci

od petka, 18., do četrta, 24. decembra

ke, oddaja o kulturi - 20.00 Zadnja poročila - Kak je indak fajn bilou, Milan Zrinski - 24.00 SNOP

TOREK, 22. decembra: 05.00 Jutranji! Urška Horvat Ritlop - 07.40 Ljubljansko pismo Aleša Kardelja - 08.00 Poročila - 08.30 Besede, besede - 10.30 Mali oglasi - 11.15 Kratki stik - 12.30 Potrošniški nasvet, Andrej Cimer - 13.15 1. oseba ednine - 14.15 Sedem veličastnih, oddaja o domači zabavni glasbi, pogovori z najboljšimi - 15.30 Dogodki in odmevi - Popoldanska voditeljica Suzana Panker - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagrajuje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 Srebrne niti, oddaja za upokojece (Anica Kološa, Bojan Rajk) - 18.40 Prebiranja, drugačen pogled pomurskih avtorjev - 19.15 Eti ta je muzika - 20.00 Zadnja poročila - 20.05 Jukeboks in Boštjan Rous - 24.00 SNOP

SREDA, 23. decembra: 05.00 Jutranje prebujanje! Dušan Radič - 07.40 Peter Potočnik iz Beograda - 08.00 Poročila (Lidija Magdič) - 08.45 Džoužijevo pismo - 9.15 Aktualno v sredo - 10.15 Župan občine Ljutomer Franc Jurša - 11.15 Trn v peti, pritožbe, mnenja, prošnje poslušalcev - 12.30 Intervju - 13.00 Poročila - Nafta : Labod Drava, javljanja s prvoliškaške nogomet - 13.15 1. oseba ednine (Lidija) - 13.30 Mali oglasi - 14.15 NSTSNMV, lestvica tuje zabavne glasbe - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 Napoved sporeda (Bogdan Lemut) - 17.00 Osrednja poročila - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagrajuje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 Biba buba baja - 19.00 Poročila - 19.15 Skupaj - együtt - vküper - 20.00 Zadnja poročila - 20.05 Mursko-morski val (Simona Špindler) - 24.00 SNOP

ČETRTEK, 24. decembra: 05.00 Zbudite se z dobrim radiem! Dejan Fujs - 06.40 Preteklih 24 - 07.00 Druga jutranja kronika - 07.20 Obvestila - 07.30 Vreme, ceste, radarji - 07.45 Zvočno pismo iz Gradca - 08.00 Poročila - 08.15 Kmetijski strokovnjak - 09.15 Kuharski nasvet - 09.30 Pregled Vestnika (Petra Kranjec) - Dopoldanski voditelj Boštjan Rous - 10.30 Mali oglasi - 11.15 Reportaža tedna - 11.45 Šport za vse - 12.30 Aktualno - 13.15 1. oseba ednine - 14.15 Domača plošča - 15.30 Dogodki in odmevi - Popoldanski voditelj Milan Zrinski - 16.40 Pesem tedna - 17.00 Osrednja poročila na Murskem valu - 17.20 Obvestila - 17.30 Murski val nagrajuje - 17.40 Mali oglasi - 18.00 Mali radio, Anja Micevski - 19.15 Bilo je nekoč - 20.00 Poročila, 20.05 Pričakujemo božič, poslanice katoliškega in evangeličanskega škofa, Milan Zrinski - 24.00 Prenos polnočnice iz katoliške cerkve v Martjancih, župnik Srečko Fras, voditelj Bojan Rajk

NAJBOLJŠIH SEDEM TUJIH SKLADB NA MURSKEM VALU NSTSNMV

- HAVEN'T MET YOU YET – Michael Buble
- JUST SAY YES – Snow Patrol
- LET YOUR HAIR DOWN – Gun
- SECRETS – One Republic
- HAPPY – Leona Lewis

PREDLOGA

SENZA NUVOLE – Alessandra Amoroso
MEET ME HALFWAY – Black Eyed Peas

LESTVICA SLOVENSKE ZABAVNE GLASBE 7 VELIČASTNIH

- SVEČE – DMP
- PODEJ NAPREJ – Jadranka Juras
- KOMU BOŠ REKLA – Samo Budna
- V PARKU ZA GRADOM – Vlado Kreslin
- LOVEC NA JELENE – MI 2

PREDLOGA

42 – Tabu
ČE JE TO VSE – Tinkara Kovač

Kupon št. 51 – glasujem za skladbo

GLASBA NAŠEGA SRCA:	NSTSNMV:
<hr/>	<hr/>
DOMAČA PLOŠČA:	7 VELIČASTNIH:
<hr/>	<hr/>
Ime in priimek:	<hr/>
Naslov:	<hr/>
Izpolnjeni kupon pošljite do torka, 22. decembra 2009, na naslov: Murski val, UL. arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobotata , za glasbene lestvice.	

CENIMO VAŠE MNENJE ...
P I Š I T Epomurje.si
BOLJŠA STRAN SPLETA

Vestnikov koledar

Č - 17. december	LAZAR
P - 18. december	TEO
S - 19. december	URBAN
N - 20. december	JULIJ
P - 21. december	TOMAŽ
T - 22. december	MITJA
S - 23. december	VIKTORIJA

21. decembra bo sonce vzšlo ob 7. uri in 41 minut, zašlo pa ob 16. uri in 19 minut. Dan bo tako dolg 8 ur in 38 minut. 21. decembra ob 18. uri in 47 minut se bo začela koledarska zima.

Mali Blaž Zemljič se je na prireditvi Pokaži, kaj znaš poleg tega, da je glasbenik, predstavil tudi kot »zabavljač«, čeprav je na vprašanje voditelja Tineta Koviča, kaj pravzaprav to pomeni, kot iz topa izstrelil: »Nimam pojma. To mi je napisala mama.« Foto: T. K.

Komentar tedna na Pomurje.si. Uporabnik bl o slabih napovedih za Muro 05: »Aja, zdaj se spomnim. A ni to nek fuzbalski ali rokometni klub, ki že leta nateguje svoje navijače in prave igralce na račun igralskih in vodstvenih bleferjev? Se mi zdi, da mi je nekdo o tem nekoč nekaj pripovedoval...«

Tečajnica Banke Slovenije – referenčni tečaji ECB 15. decembra 2009

X enot nacionalne valute za 1 evro				
Država	Valuta	Ozn. val.	Šifra val.	Tečaj
ZDA	ameriški dolar	USD	840	1,4541
Hrvaška	hrvaška kuna	HRK	191	7,2800
Madžarska	madžarski forint	HUF	348	277,10
Švica	švicarski frank	CHF	756	1,5123
V. Britanija	angleški funt	GBP	826	0,8960

Ženske, ki redno obiskujejo vadbo v Pilates centru

Murska Sobota, so se odločile, da bodo uro treninga zamenjale za pohod z baklami, s čimer so tudi aktivno zaznamovale konec leta. Pohod, na katerem so prehodile progo Murska Sobota–Nemčavci–Martjanci–Murska Sobota, je bil za udeležence zelo zanimiv, pritegnil pa je tudi okolico, saj je svetloba bakel žarela daleč naokoli. Druženje so zaokrožile z večerjo in si obljubile, da bodo zdrav način življenja nadaljevale tudi v novem letu. Foto: S. K.

Kema je namenila ob koncu poslovnega leta soboški bolnišnici 2000 evrov za nakup aparata za magnetno resonanco. Ček je strokovnemu direktorju bolnice dr. Danielu Grabarju izročil direktor Keme Branko Drvarič. Foto: N. J.

Dejan Zavec je v južnoafriškem Johannesburgu že v tretji rundi z nokavtom podrl branilca naslova, prvaka po verziji IBF, Južnoafričana Isaaca Hlatshwaya in se veselil največjega uspeha kariere. »Uspelo mi je tudi po zaslugi vseh nas, ekipe in vas, navijačev, torej lahko rečem, da nam je uspelo vsem skupaj,« je v Juršincih, v občini, kjer je doma, pred tisočglatvo množico, ki se je zbrala kljub temi in mrazu, dejal Zavec. Slavje v Juršincih je imelo tudi pridih pokrajine ob reki Muri, saj se ga je udeležilo kar nekaj Pomurcev, še največ domačinov iz bližnje sosednje Občine Sveti Jurij ob Ščavnici. Za prvega slovenskega svetovnega prvaka v boksu in četrtega iz nekdanje Jugoslavije pravijo, da razbija negativne stereotipe o boksu in je ambasador ferpleja ter pozitivnih vrednot boksa kot tradicionalne in plemenite borilne veščine. Med tekmei in navijači se ga je prijel vzdevek Mr. Simpatikus. Foto: A. B

NOVOLETNI PLES V ZDRAVILIŠČU RADENCI

VABIMO VAS, DA SKUPAJ ZAPLEŠEMO V NOVEM LETU 2010

1. 1. 2010 ob 19. uri v restavraciji HOTELA RADIN. Za zabavo bo poskrbela skupina Nova Legija s pevko Andrejo.

Cena: 30 EUR/osebo (vključeno: večerja – samopostrežni bife, glasbeni program)

Informacije in rezervacije: Branko Slavinec – 051 321 402 ali branko.slavinec@zdravilisce-radenci.si

NE SPREGLEJTE: 23. 12. OB 16.30 – BOŽIČNI KONCERT UČENCEV GLASBENE ŠOLE GORNJA RADGONA

26. 12. OB 19.00 – ŠTEFANOV PLES V KAVARNI SWING

www.terme-radenci.si

Skupina Vulvathrone ostala brez zlatega stojana

- Na sejmu Erotika 69 v Celju so letos podeljevali tudi zlate stojane, nagrade za nadpovprečne domače dosežke v zabavni industriji za odrasle. Murskosoboška metal zasedba Vulvathrone se je za prestižno nagrado potegovala skupaj s fotografom Gregorjem Hvastjo, distribucijskim podjetjem Alteka Video, celjsko Galerijo Račka in slovensko porno zvezdo La Toyo, ki je na koncu tudi zmagala. Foto: T. M.

VESTNIK – naročilnica (NAROČILO VELJA DO PISNEGA PREKLICA)

Naročnino bom plačeval za obdobje:

- trimesečno (14 izvodov) – 20,30 evra
- polletno (26 izvodov) – 37,70 evra
- letno (53 izvodov) – 76,85 evra

Po prejemu položnice se lahko oglasite v vaši banki, kjer si uredite plačevanje z mesečnimi obremenitvami.

Ime in priimek:

Naselje, kraj, številka:

Poštna številka in pošta:

Rojstni podatki:

Davčna številka:

Kraj in datum:

Podpis:

Obvezujem se ostati naročnik časopisa vsajeno leto. Za nagrado prejmem Vestnikovo majico.

Podjetje za informiranje, d. o. o., spoštuje vašo zasebnost in zagotavlja visoko raven varovanja podatkov. Podjetje za informiranje se zavezuje, da bo vaše podatke skrbno hranilo in jih uporabljalo samo z namenom analiziranja naročnikov, tržnih raziskav ter predstavitev izdelkov in storitev Podjetja za informiranje, d. o. o., ter jih brez vaše privolitve ne bo posredovalo tretjim osebam. Posameznik lahko po 75. členu Zakona o varstvu osebnih podatkov kadarkoli zahteva, da Podjetje za informiranje, d. o. o., trajno ali začasno preneha uporabljati njegove osebne podatke za namene neposrednega trženja. Podjetje za informiranje, d. o. o., je dolžno v 15 dneh ustrezno preprečiti uporabo osebnih podatkov za namen neposrednega trženja in o tem v nadaljnjih 5 dneh obvestiti registriranega uporabnika, ki je to zahteval. Stroške vseh dejanj v zvezi s tem poravnava Podjetje za informiranje, d. o. o.

IGRAJTE SE S SESTAVLJANKO TERM 3000

BREZPLAČNA CELODNEVNA KOPALNA VSTOPNICA za vse, ki bodo vztrajni in bodo izrezali sedem delov sestavljanke (od danes do vključno 14. januarja 2010).

S sestavljeno zloženko boste do 31. 1. 2010 lahko brezplačno vstopili v bazenski kompleks Term 3000, kjer si boste lahko privoščili celodnevno kopanje.

Več informacij: tel. 512 24 55 ali 512 24 53.